SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE ... 3
1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA ... 3
1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ... 3
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ... 5
2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE ... 5
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH ... 7
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI ... 16
2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA ... 18
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU ... 20
3.1. REGIONALIZACJA FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA I UKSZTAŁTOWANIE TERENU ... 20
3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA ... 21
ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE ... 21
OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ... 22
3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE ... 23
JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPD) ... 23
3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY ... 24
3.5. HYDROGRAFIA ... 25
3.6. KLIMAT ... 27
3.7. WARUNKI AEROSANITARNE ... 28
3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY ... 29
3.9. BIOSFERA ... 31
FLORA ... 31
FAUNA ... 32
3.10. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE ... 33
3.11. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE ... 33
4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ... 39
5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ... 40
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU ... 42
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW ... 43
7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000 ... 44
7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY ... 45
7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE ... 47
7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD ... 49
7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ... 50
7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI ... 51
7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ... 59
7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE ... 61
7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE ... 61
7.7.1. LASY OCHRONNE ... 61
7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE ... 61
7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN ... 61
7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ ... 61
7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI ... 64
7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ *STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030* ... 69
8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ... 71

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 71
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 72
10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO 73
10.2. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI 73
10.3. OCHRONA WÓD 73
10.4. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM 74
10.5. OCHRONA PRZYRODY 74
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE 75
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 76
13. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH 79

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem 5
RYSUNEK 2 Zasięg terenów objętych obowiązującymi MPZP, uchwalonymi dla analizowanego terenu 18
RYSUNEK 3 Uwarunkowania krajobrazowe, wynikające z audytu krajobrazowego województwa śląskiego 39

SPIS TABEL:

TABELA 1 Wykaz terenów objętych zmianą przeznaczenia w odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych 10
TABELA 2 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł 30
TABELA 3 Typy krajobrazów zidentyfikowane na obszarze objętym projektem planu miejscowego 35
TABELA 4 Zagrożenia dla krajobrazu priorytetowego Bytom centrum 36
TABELA 5 Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania 44
TABELA 6 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem 55

SPIS ZDJĘĆ*:

ZDJĘCIE 1 Zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna przy ul. Golfowej – północno – zachodnia część terenu 79
ZDJĘCIE 2 Zabudowa jednorodzinna przy ul. Warzywnej – południowo – wschodnia część terenu 79
ZDJĘCIE 3 Tereny przemysłowe przy ul. Ostatniej – południowa część terenu 80
ZDJĘCIE 4 Tereny przemysłowe przy ul. Szyby Rycerskie – środkowo – wschodnia część terenu 80
ZDJĘCIE 5 Tereny usług handlu – ul. Zabrzańska – północna część terenu 81
ZDJĘCIE 6 Zespół garaży – ul. Kamienna – północna część terenu 81
ZDJĘCIE 7 Kompleks boisk piłkarskich Kolonii Zgorzelec – zrewitalizowane tereny poprzemysłowe 82
ZDJĘCIE 8 Ścieżki spacerowe i siłownia plenerowa – zrewitalizowane tereny poprzemysłowe, położone po wschodniej części Bytomki 82
ZDJĘCIE 9 Tereny poprzemysłowe – południowa część terenu 83
ZDJĘCIE 10 Tereny poprzemysłowe – centralna część terenu 83
ZDJĘCIE 11 Zrewitalizowane budynki osiedla Kolonii Zgorzelec 84
ZDJĘCIE 12 Wieże szybów górniczych – Szyb Krystyna i Szyb Ewa 84
ZDJĘCIE 13 Koryto rzeki Bytomki – południowo – zachodnia część terenu 85
ZDJĘCIE 14 Staw Amendy – wschodnia część terenu 85
ZDJĘCIE 15 Staw w rejonie pola golfowego przy ul. Golfowej 86
ZDJĘCIE 16 Staw w dolinie Bytomki – południowo – zachodnia część terenu – północno – zachodnia część terenu 86

**DOKUMENTACJĘ FOTOGRAFICZNĄ WYKONANO W MIESIĄCU LIPCU 2025 R.*

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

ZAŁĄCZNIK 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko ..... w skali 1: 5 000.

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - Etap III - dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją proponowanych w projekcie miejscowego planu przeznaczeń i zagospodarowania terenu – w odniesieniu do przeznaczeń przyjętych w obowiązujących dla analizowanego terenu planach miejscowych, jak również w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania tych terenów.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem planu miejscowego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenu. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne, uzupełnione o informacje pozyskane w trakcie wizji terenowej, prowadzonej w lipcu 2025 r.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);

1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54, z późn. zm.);

1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1478);

1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1087);

1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1290);

1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 530);

1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 82);

1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1292);

1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);

1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);

1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);

1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);

1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);

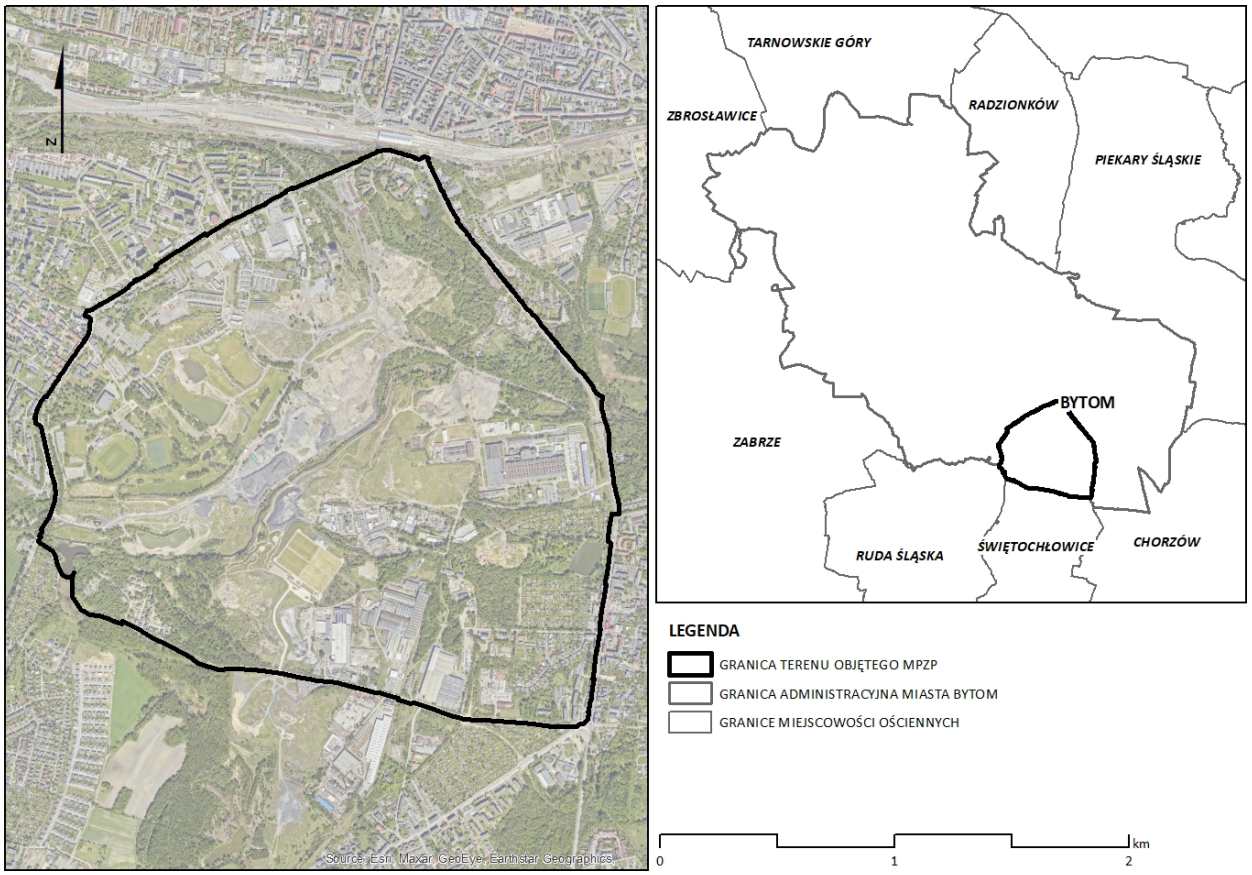
1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);
1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. Dz.U. 2023 poz. 1589);
1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
1.2.18.) Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, przyjęty Uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

1.2.19.) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;
1.2.20.) Program Ochrony Środowiska dla miasta Bytom na lata 2022 – 2030 z perspektywą do roku 2035" przyjęty uchwałą nr LXXI/890/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 listopada 2022 r.;
1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Bytom 2030+ przyjęta uchwałą nr LXXIII/930/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 stycznia 2023 r.;
1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 2012 r.
1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
1.2.30.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,* Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
1.2.32.) http://www.katowice.wios.gov.pl;
1.2.33.) http://wkz.katowice.pl/;
1.2.34.) http://katowice.rdos.gov.pl/;
1.2.35.) www.gddkia.gov.pl;
1.2.36.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
1.2.37.) http://mapy.isok.gov.pl/imap/;
1.2.38.) http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO;
1.2.39.) http://pgi.gov.pl;
1.2.40.) https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/;
1.2.41.) http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/
1.2.42.) http://opitpp.orsip.pl;
1.2.43.) https://crfop.gdos.gov.pl/;
1.2.44.) http://www.bytom.pl/;
1.2.45.) https://sitplan.um.bytom.pl/.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w południowo – wschodniej części miasta Bytomia, w rejonie dzielnicy Szombierki i Łagiewniki. Analizowany teren zajmuje powierzchnię około 433,33 ha. Południową granicę terenu stanowi ul. Ostatnia, stanowiąca równocześnie granicę administracyjną miasta Bytomia z miastem Świętochłowice oraz – na południowym – zachodzie – z Rudą Śląską, północną oraz zachodnią granicę terenu wyznacza ul. Frycza – Modrzewskiego oraz ul. Zabrzańska – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925, północno – wschodnią granicę terenu wyznacza ul. Łagiewnicka, południowo – wschodnią krawędź opracowania stanowi ul. Świętochłowicka, będąca przedłużeniem ul. Łagiewnickiej.

Teren objęty projektem planu miejscowego charakteryzuje się silnym przekształceniem środowiska, wynikającym zarówno z długoletniej działalności przemysłowej, w tym wydobywczej, jak i postępujących procesów urbanizacyjnych. Znaczny udział powierzchni zajmują tereny poprzemysłowe, również pogórnicze, o zróżnicowanym stopniu zagospodarowania.

Wśród terenów poprzemysłowych, wymienić należy m.in. tereny po dawnej Kopalni Węgla Kamiennego Szombierki — rozległy obszar o nieregularnym kształcie, częściowo porośnięty gęstą, spontaniczną roślinnością, z pozostałościami odpadów pogórniczych, w południowej oraz centralnej części terenu. Do terenów pogórniczych zalicza się również obszar szybów Rycerskich po byłej KWK Rozbark, zlokalizowany w dolinie rzeki Bytomki, hałdę pohutnicza w rejonie kolonii Zygmunt oraz teren po dawnej walcowni. Część tych terenów została objęta procesami rekultywacyjnymi — są one obecnie częściowo zagospodarowane lub zarastają roślinnością ruderalną.

Istotnym elementem krajobrazowym, świadczącym o przemysłowej historii terenu, są stawy zapadliskowe, w tym Staw Amendy w północno – wschodniej części terenu, obecnie o charakterze rekreacyjnym, Staw Zumerek oraz stawy w dolinie Bytomki, zlokalizowane w południowo – zachodnim fragmencie obszaru (w tym Staw Jadwiga). Wyraźnym przekształceniem antropogenicznych, charakteryzuje się również dolina rzeki Bytomki – w rejonie jej koryta. Rzeka Bytomka przepływa przez centralną część terenu, w przybliżonej osi południowy – zachód – północny – wschód. W południowo – zachodniej części terenu, przepływa ona przez obszary w charakterystycznie głęboko wciętym korycie.

W północnej części terenu zlokalizowane są dwa szyby kopalniane, w tym szyb o funkcji wentylacyjnej Ewa (czynny), z wieżą wyciągową o konstrukcji zastrzałowej oraz zasypany szyb Krystyna — o charakterystycznej murowanej wieży, osadzonej na stalowej konstrukcji – stanowiące jedne z bardziej rozpoznawalnych obiektów poprzemysłowych miasta.

Teren objęty opracowaniem charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą zagospodarowania przestrzennego. W południowo – centralnej, centralnej i wschodniej części dominują zakłady przemysłowe i produkcyjne. W części północnej koncentruje się zabudowa usługowa, w tym placówki handlowe w typie supermarketów. Zabudowa mieszkaniowa obejmuje zarówno osiedla domów jednorodzinnych, jak np. w południowo – wschodniej części terenu, bądź w rejonie ul. Golfowej, jak również budynki wielorodzinne. W południowo – zachodniej części terenu znajduje się zabytkowa zabudowa robotnicza — familoki zrewitalizowanej Kolonii Zgorzelec. W północnej części terenu, zabudowie mieszkalnej, towarzyszą zespoły garaży. W granicach analizowanego terenu, obserwowany jest obecnie rozwój terenów mieszkaniowych. Dotyczy to m.in. rejonu ul. Golfowej / Srebrnej, jak również terenów położonych na zachód od Parku Amendy.

Na obszarze analizowanego terenu znajdują się liczne obiekty sportowo – rekreacyjne, w tym kompleks boisk piłkarskich Kolonii Zgorzelec oraz siłownia plenerowa, zlokalizowane na zrekultywowanym terenie, stadion GKS Szombierki oraz boisko sportowe w południowo – wschodniej części obszaru, pole golfowe w rejonie ul. Golfowej oraz ogrody działkowe ROD Jaśmin i ROD Zygmunt położone we wschodniej części obszaru.

W przestrzeni zabudowanej występują również inne elementy infrastruktury społecznej, w tym cmentarze, obiekty edukacji, takie jak np. Zespół Szkół Technicznych czy przedszkole, obiekty kultu religijnego, tj. kościół p.w. św. Małgorzaty – zlokalizowany na północy, a także parki (Park Amedny), skwery (Skwer im Józefa Larischa), zieleńce czy wybieg dla psów.

Zieleń występująca na analizowanym obszarze ma zróżnicowany charakter — od zieleni urządzonej (głównie skwery, zieleń przydomowa) po zieleń spontaniczną na terenach poprzemysłowych. W obrębie tych ostatnich dominują zbiorowiska niskiej roślinności ruderalnej, bądź zwarte zadrzewienia, budowane przy udziale m.in. z pionierskich gatunków drzew, takich jak robinia akacjowa. W rejonie zbiorników wodnych i koryt rzeki Bytomki występuje roślinność szuwarowa. Na całym obszarze widoczny jest znaczny udział obcych gatunków inwazyjnych, takich jak: rdestowce, nawłocie czy sadziec konopiasty.

Omawiany teren jest dobrze skomunikowany z pozostałymi częściami miasta Bytomia oraz miastami ościennymi, głównie poprzez ul. Frycza – Modrzewskiego oraz ul. Zabrzańską – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925, jak również poprzez ul. Ostatnią, ul. Łagiewnicką i ul. Świętochłowicką. Prócz transportu kołowego, dojazd w granice omawianego obszaru, możliwy jest również poprzez komunikację tramwajową. W rejonie drogi wojewódzkiej nr 925 oraz w ciągu ulic: Łagiewnickiej i Świętochłowickiej, przebiega torowisko tramwajowe z licznymi przystankami. Wewnętrzny układ komunikacyjny opiera się głównie o lokalne drogi, w tym drogi dojazdowe i wewnętrzne, umożliwiające dojazd do poszczególnych posesji. Uzupełnienie infrastruktury komunikacyjnej, stanowią tu także wspomniane zespoły garaży oraz parkingi.

W granicach analizowanego terenu, przebiegają sieci infrastruktury technicznej. Energia elektryczna dostarczana jest przy pomocy sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia. Przez południową część terenu, w przybliżonej osi północ - południe, przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, wychodzącą od stacji elektroenergetycznej GPZ 110/20/6 kV „Łagiewniki", położonej przy ul. Fabrycznej (w granicach opracowania). Ponadto, w granicach przedmiotowego terenu przebiega także sieć wodociągowa, w tym wodociągi

magistralne, sieć kanalizacyjna, ciepłownicza, w tym ciepłociąg magistralny, gazowa oraz telekomunikacyjna. W granicach omawianego terenu znajdują się także stacje bazowe telefonii komórkowej.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,
MN-MWW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej,
MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
MW-U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług,
MWW-U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej lub usług,
U – teren usług,
US – teren usług sportu i rekreacji,
UR – teren usług kultu religijnego,
U-P – teren usług lub produkcji,
U-PE – teren usług lub produkcji energii,
U-KO - teren usług lub obsługi komunikacji,
U-KOG – teren usług lub garażu,
US-ZP – teren usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej,
P – teren produkcji,
KDZ – teren drogi zbiorczej,
KDZ-KKS – teren drogi zbiorczej lub komunikacji szynowej,
KDL – teren drogi lokalnej,
KDD – teren drogi dojazdowej,
KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej,
KOG – teren garażu,
IE – teren elektroenergetyki,
IG – teren gazownictwa,
WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
WS - ZP – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej,
ZP – teren zieleni urządzonej,
ZP-ZD - teren zieleni urządzonej i ogrodów działkowych,
ZD – teren ogrodów działkowych,
CC – teren cmentarza czynnego.

Dla analizowanego terenu uchwalono dotychczas cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałami z 2011 r., 2012 r. oraz 2019 r. (dwie uchwały). Założeniem przedstawionego do oceny projektu planu jest uporządkowanie dotychczasowych ustaleń urbanistycznych, ich dostosowanie do obowiązujących przepisów prawa krajowego oraz stworzenie jednolitego aktu prawa miejscowego. Projekt planu dopuszcza także możliwość rozwoju zainwestowania na obszarach dotychczas niewskazanych na cele inwestycyjne.

W niniejszej prognozie dokonano analizy wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, w odniesieniu do obowiązujących ustaleń planistycznych. Przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że oceniany projekt ma w przeważającej części charakter regulacyjny – m.in. w zakresie dostosowania zapisów do przepisów krajowych oraz wprowadzenia przeznaczeń zgodnych z aktualnym stanem zagospodarowania bądź stanem formalnym terenów, jak również ochronnych – w odniesieniu do terenów biologicznie czynnych. Analizowany projekt planu pełni także funkcję inwestycyjną. Niemniej, przyrost nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania na

mocy ocenianego dokumentu, kosztem obszarów biologicznie czynnych – nie wskazanych do zainwestowania w planach obowiązujących, obejmuje zasadniczo niewielki procent powierzchni całego analizowanego obszaru.

Oceniane zmiany przeznaczenia terenów przypisano w niniejszej prognozie do określonych kategorii, które omówiono poniżej. Zmiany te przedstawiono również graficznie na mapie prognozy (załącznik nr 1 do niniejszego opracowania).

A1. Wprowadzenie przeznaczenia terenów wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej (**WS-ZP**) na obszarach, które w obowiązujących planach miejscowych były wskazane jako tereny potencjalnego rozwoju zagospodarowania, w tym m.in. jako: zieleń urządzona i usługi sportu i rekreacji (*ZP-US*), tereny usługowe (*U*) oraz tereny komunikacji (*KDZ, KDZKT*).
Zmiana ta skutkuje ograniczeniem potencjalnej presji inwestycyjnej, sprzyja ochronie zasobów przyrodniczych oraz sprzyja kształtowaniu korzystnych warunków hydrologicznych i klimatycznych.

A2. Zmiana przeznaczenia z terenów zieleni urządzonej (*ZP*) na tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej (**WS-ZP**) – w sąsiedztwie koryta rzeki Bytomki.
Zmiana ta wprowadza komponent wodny, co może sprzyjać ochronie wód powierzchniowych, w tym przyczynić się do poprawy warunków retencyjnych czy poprzez ochronę otuliny biologicznej cieku – do wspierania funkcji samooczyszczania.

A3. Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**) oraz terenów usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej (**ZP-US**) w rejonie obszarów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (*MN*), wielorodzinnej z usługami (*MW-U*), teren o funkcji usługowej (*U-IT*) oraz tereny komunikacji (*KDL, KDZ*).
Zmiana ta oznacza ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz fragmentów ciągów drogowych, na rzecz terenów o funkcjach rekreacyjno-ekologicznych, co będzie przyczyniało się do wspierania ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

A4. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej (**US-ZP**) w miejsce dotychczasowego przeznaczenia jako teren zieleni urządzonej oraz wód powierzchniowych (*ZP-WS*). Zmiana obejmuje niewielką powierzchnię i nie prowadzi do istotnej modyfikacji charakteru użytkowania terenu.
Zmiana ta oznacza ma charakter porządkujący i nie generuje znaczących skutków środowiskowych.

*B1. Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **(MN)** w miejsce terenów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych jako tereny zieleni urządzonej i usługi sportu i rekreacji (ZP-US). Zmiana dotyczy obszarów obecnie niezainwestowanych, obejmujących powierzchnie biologicznie czynne oraz powierzchnie silnie zdegradowane.*
Zmiana ta wiąże się z możliwością zabudowy terenów dotąd niezainwestowanych, tym samym będzie wiązać się z lokalnym przekształceniem środowiska, jednak ze względu na ograniczoną skalę rozwoju oraz nieuciążliwy charakter zabudowy (mieszkaniowej jednorodzinnej), oddziaływanie na środowisko, wynikające z zamierzeń planistycznych nie będzie znaczące ani negatywne.

*B2. Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), jednorodzinnej wolnostojącej (**MNW**) i wielorodzinnej (**MW**) w rejonie terenów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych jako tereny zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji (ZP-US). Zmiana dotyczy obszarów biologicznie czynnych, obecnie użytkowanych rekreacyjnie jako pole golfowe.*
Zmiana ta wiąże się z przekształceniem biologicznie czynnych terenów o funkcji rekreacyjnej, jednak ze względu na istniejące przekształcenia oraz lokalną skalę zabudowy i jej charakter (zabudowa o funkcji mieszkaniowej), nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko.

B3. Wprowadzenie przeznaczenia terenów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej (**MN, MW-U**) w rejonie obszarów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (*MN*), wielorodzinnej (*MW*) lub mieszkaniowo-usługowej (*MW-U*), w obszarach zainwestowanych.
Zmiany mają charakter porządkujący i nie wiążą się z nową presją inwestycyjną ani z istotnymi skutkami środowiskowymi.

B4. Zmiana przeznaczenia z terenu zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*) na teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (**MW-U**). Zmiana obejmuje teren już zainwestowany.
Zmiana ma charakter porządkujący i nie wiąże się z nową presją inwestycyjną ani z istotnymi skutkami środowiskowymi.

*C1. Zmiana przeznaczenia z terenu zieleni urządzonej (ZP) na teren usług (**U**). Zmiana dotyczy niewielkiego obszaru o obecnie biologicznie czynnym charakterze.*
Zmiana przeznaczenia może wiązać się z rozwojem terenu zabudowy i lokalnym oddziaływaniem na środowisko, jednak z uwagi na niewielką skalę oraz lokalizację w obszarze przekształconym, nie przewiduje się istotnych oddziaływań na środowisko. Potencjalne zmiany będą miały charakter lokalny i umiarkowany.

C2. Wprowadzenie przeznaczenia terenów usługowych (**U**) na terenach wskazanych w obowiązujących planach jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (*MN*) oraz mieszkaniowo-usługowej (*MW-U*). Obszary te są obecnie biologicznie czynne, jednak obejmują niewielkie powierzchnie.
Zmiana przeznaczenia nie będzie miała istotnego wpływu na środowisko – nie spowoduje znaczącej redukcji powierzchni biologicznie czynnej ani zmiany charakteru zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej. Zmiana dotyczy terenów przeznaczonych do zainwestowania już na etapie planów obowiązujących.

C3. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usługowego (**U**) na terenach wskazywanych w obowiązujących planach jako *MW, ZP, ZP-WS, KDD, MW-U* oraz *US*. Wszystkie objęte zmianą tereny są obecnie zainwestowane i użytkowane w sposób odpowiadający funkcji usługowej.
Zmiany mają charakter porządkujący i dostosowują ustalenia planistyczne do istniejącego zagospodarowania, w związku z czym nie będą wiązać się z istotnymi zmianami w strukturze funkcjonalno-przestrzennej ani z dodatkowymi presjami środowiskowymi.

D1. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usług i produkcji (**U-P**) w rejonie terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren obiektów produkcyjnych (*P*). Obszar jest obecnie zainwestowany.
Zmiana ta może być korzystna dla środowiska, z uwagi na potencjalnie mniejszą uciążliwość działalności usługowej w stosunku do produkcyjnej.

D2. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usług i produkcji (**U-P**) na tereny wskazane w obowiązującym MPZP jako teren obiektów produkcyjnych (*P*). Obszar ten jest obecnie niezainwestowany i obejmuje tereny biologicznie czynne.
Z uwagi na fakt, że teren został przeznaczony do zainwestowania już na etapie planu obowiązującego, należy przyjąć, że będzie on podlegał presji zabudowy niezależnie od ustaleń ocenianego projektu planu. W tym kontekście, rozszerzenie funkcji o usługi może być postrzegane jako rozwiązanie korzystne środowiskowo, ze względu na potencjalnie mniejszą uciążliwość tej formy zagospodarowania w porównaniu do funkcji stricte produkcyjnej.

D3. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usług i produkcji (**U-P**) oraz produkcji (**P**) na tereny wskazane w obowiązującym MPZP jako *ZP* i *KDL*. Obszary te są obecnie zainwestowane, a zmiana dotyczy niewielkich powierzchni i ma głównie charakter formalny.
Brak istotnego wpływu środowiskowego.

*D4. Wprowadzenie przeznaczenia terenu usług i produkcji (**U-P**) i produkcji (**P**) na tereny wskazane w obowiązującym MPZP jako ZP i US-ZP. Obszary te są obecnie niezainwestowane i obejmują powierzchnie biologicznie czynne.*

Opisywana zmiana przeznaczenia będzie związana z utratą funkcji przyrodniczej bądź rekreacyjnej terenów. Z uwagi na charakter przeznaczenia, nie można wykluczyć tu wystąpienia niekorzystnego oddziaływania na środowisko i ludzi, związanego z funkcjonowaniem inwestycji w przyszłości. Kwesta ta dotyczy w szczególności terenu 3P, z uwagi na jedno z wskazanych przeznaczeń podstawowych jako teren produkcji oraz ze względu na zajmowana powierzchnię terenu.

E. Wprowadzenie przeznaczenia terenów elektroenergetyki (**IE**), w zasięgu terenów wskazanych w obowiązujących MPZP jako tereny o funkcji usługowej – w rejonie istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej.
Zmiany mają charakter porządkujący i nie wiążą się z nową presją inwestycyjną ani z istotnymi skutkami środowiskowymi.

F1. Wprowadzenie przeznaczenia terenów usług lub garażu (**U-KOG**), w rejonie istniejących zespołów garaży – w rejonie terenów wskazywanych w obowiązującym planie miejscowym jako tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej (*MW-U*).
Zmiany mają charakter porządkujący i nie wiążą się z nową presją inwestycyjną ani z istotnymi skutkami środowiskowymi.

*F2. Wprowadzenie przeznaczenia terenu garażu (**KOG**) w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym w rejonie pola golfowego, w ramach terenu wskazanego w obowiązującym planie miejscowym, jako teren ZP-US.*
Powyższa zmiana przeznaczenia będzie związana z oddziaływaniem na środowisko, niemniej z uwagi na powierzchnię oraz charakter przeznaczenia, oddziaływania te nie będą miały charakteru znaczącego i negatywnego.

G1. Korekta przebiegu układu komunikacyjnego, w ramach terenów drogowych, wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych.
Zmiana porządkująca, bez istotnego wpływu na środowisko.

G2. Wydzielenie terenów drogowych (**KDD, KR**) w zasięgu istniejących dróg, w rejonie terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, jako tereny mieszkaniowe.
Zmiana porządkująca, bez istotnego wpływu na środowisko.

W poniższej tabeli przestawiono zestawienie terenów, w rejonie których dokonano zmian przeznaczenia – w odniesieniu do planów obowiązujących. Zamieszczono opis aktualnego sposobu zagospodarowania oraz do każdego terenu przypisano wyżej opisane kategorie. Poszczególnym terenom nadano numer porządkowy, zgodny z numerem zamieszczonym na załączniku mapowym.

TABELA 1 Wykaz terenów objętych zmianą przeznaczenia w odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
1	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **5WS-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.ZP-US** –teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji	Teren biologicznie czynny, obejmujący powierzchnie porośnięte niską roślinnością spontaniczną, skarpa hałdy w sąsiedztwie koryta Bytomki	**A1**
2	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2WS-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**6.U** – teren zabudowy usługowej	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione	**A1**
3	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1WS-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.KDZKT** –teren komunikacji – droga zbiorcza z torowiskiem tramwajowym	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione – w sąsiedztwie ul. Łagiewnickiej	**A1**
3.1	Wprowadzenie przeznaczenia	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.U** – teren zabudowy usługowej	Teren biologicznie czynny, porośnięty roślinnością	**A1**

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
	terenu **6WS-ZP**			spontaniczną, w granicach terenu przepływa rzeka Bytomka	
4	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2WS-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione – w sąsiedztwie koryta Bytomki	**A2**
5	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2WS-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione – w sąsiedztwie koryta Bytomki	**A2**
6	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **8ZP**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**5.KDL** – teren komunikacji – droga lokalna	Teren obejmujący powierzchnie przekształcone, częściowo porośnięte niską roślinnością spontaniczną, częściowo pozbawione okrywy roślinnej	**A3**
7	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **4US-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**4.MN** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Teren obejmujący powierzchnie przekształcone, częściowo porośnięte niską roślinnością (skarpa przy drodze prowadzącej do kompleksu boisk sportowych oraz fragment ww. drogi)	**A3**
8	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **4US-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**5.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione – położone w sąsiedzie osiedla mieszkalnego Kolonia Zgorzelec	**A3**
9	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**4.KDZ** – teren komunikacji – droga zbiorcza	Teren obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione – w sąsiedztwie ul. Łagiewnickiej	**A3**
10	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**U-IT** – teren zabudowy usługowej i infrastruktury technicznej	Teren biologicznie czynny, obejmujący powierzchnie porośnięte niską roślinnością spontaniczną – sąsiedztwo il. Małgorzatki	**A3**
11	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3US-ZP**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.ZP-WS** – teren zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych	Teren obejmujący powierzchnie przekształcone, częściowo porośnięte niską roślinnością spontaniczną, częściowo pozbawione okrywy roślinnej – sąsiedztwo Stawu Jadwiga	**A4**
12	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **8MN***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***1.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, częściowo zadrzewiony, położony w sąsiedztwie budynku wielorodzinnego, na południe od Stawu Zumerek*	***B1***
13	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **7MN***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***3.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren silnie przekształcony (teren pogórniczy nr 140, obejmujący powierzchnie gruntów nasypowych, pozbawione okrywy roślinnej*	***B1***
14	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **6MN***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***1.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, obejmujący fragment pola golfowego – na południe od ul. Golfowej*	***B2***
15	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MW***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***1.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, obejmujący fragment pola golfowego –przy styku ul. Golfowej i ul. Kamiennej*	***B2***
16	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **4MN***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, obejmujący fragment pola golfowego – na północ od ul.*	***B2***

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
				Golfowej	
16.1	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **5MN***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, obejmujący fragment pola golfowego – na północ od ul. Golfowej*	***B2***
16.2	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MNW***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren biologicznie czynny, obejmujący fragment pola golfowego – na północ od ul. Golfowej*	***B2***
17	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **6MW-U**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**1.MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Teren zainwestowany, obejmujący budynki przy ul. Szyby Rycerskie	**B3**
18	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **7MW-U**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**2.MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Teren obejmujący fragment ciągu drogowego, umożliwiającego zjazd z ul. Świętochłowickiej w kierunku osiedla	**B3**
19	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3MN**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren przekształcony, obejmujący powierzchnie bez okrywy roślinnej, położony pomiędzy budynkami mieszkalnymi a zabudowa garażową – przy ul. Kamiennej	**B3**
20	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MW-U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**5.MN** - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Teren obejmuje fragment ciągu komunikacyjnego, przy budynku wielorodzinnym, rejon ul. Golfowej	**B3**
21	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1MW-U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji	Teren obejmuje fragment ciągu komunikacyjnego, przy budynku wielorodzinnym, rejon ul. Golfowej	**B4**
22	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **15U***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP** – teren zieleni urządzonej*	*Teren biologicznie czynny, zadrzewiony, położony pomiędzy terenem zainwestowanym o funkcji usługowej a rzeką Bytomką*	***C1***
23	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **20U**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**3.MN** - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Teren biologicznie czynny, lokalnie zadrzewiony, położony w rejonie terenów zainwestowanych przy ul. Warzywnej	**C2**
24	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren biologicznie czynny, porośnięty roślinnością inwazyjną, położony pomiędzy kompleksem garaży a obiektem handlowym	**C2**
25	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **21U**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**2.MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Teren obejmuje powierzchnie o charakterze lokalnej drogi oraz parkingu przy zabudowie	**C3**
26	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **15U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**4.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren obejmuje powierzchnie biologicznie czynne, użytkowane, położone w sąsiedztwie istniejącej zabudowy o charakterze usługowym	**C3**
27	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **12U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.ZP-WS** – teren zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych	Teren przekształcony, pozbawiony okrywy roślinnej, o funkcji placu	**C3**
28	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **12U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren przekształcony, pozbawiony okrywy roślinnej, o funkcji placu	**C3**
29	Wprowadzenie przeznaczenia	**Uchwała nr**	**6.KDD** - teren komunikacji – droga	Teren obejmuje fragment lokalnej drogi asfaltowej	**C3**

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
	terenu **5U**	**XXXVI/485/12**	dojazdowa		
30	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **4U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren zainwestowany, istniejąca zabudowa o charakterze usługowy oraz towarzyszący plac	**C3**
31	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren zainwestowany – budynek marketu budowlanego wraz z parkingiem i fragmentem drogi	**C3**
32	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.US** –- teren usług sportu i rekreacji	Teren zainwestowany – budynek obiektu „Hala na Skarpie”	**C3**
33	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-P**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**5.P** –- teren obiektów produkcyjnych	Teren zainwestowany, w jego granicach znajduje się zabudowa o charakterze przemysłowym – zakłady produkcyjne oraz usługowe	**D1**
34	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-P**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**4.P** –- teren obiektów produkcyjnych	Teren biologicznie czynny, porośnięty roślinnością spontaniczną, częściowo zadrzewiony, zlokalizowany pomiędzy kompleksem boisk sportowych a terenem zabudowy o charakterze przemysłowym	**D2**
35	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-P**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**4.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren przekształcony, obejmuje powierzchnie gruntów nasypowych, pozbawiony okrywy roślinnej	**D3**
36	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-P**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**5.KDL** - teren komunikacji – droga lokalna	Teren obejmuje istniejący ciąg drogowy	**D3**
37	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3P**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**4.KDL** - teren komunikacji – droga lokalna	Teren obejmuje istniejący ciąg drogowy	**D3**
38	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-P***	***Uchwała nr XXI/286/11***	***3.ZP** – teren zieleni urządzonej*	*Teren obejmujący powierzchnie porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym lokalnie drzewami, zlokalizowany w sąsiedztwie terenu zabudowy o charakterze przemysłowym oraz terenów nieużytków, porośniętych roślinnością spontaniczną, w tym zadrzewieniami*	***D4***
39	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3P***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren obejmuje powierzchnie biologicznie czynne, zdegradowane, porośnięte niską roślinnością spontaniczną, położony w sąsiedztwie terenów zabudowy o charakterze przemysłowym*	***D4***
40	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2IE**	**Uchwała nr XXI/286/11**	**2.U** –teren usług	Teren istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej	**E**
41	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1IE**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.UC** –teren zabudowy usługowej – rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2	Teren istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej	**E**
42	Wprowadzenie przeznaczenia	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy	Teren obejmuje istniejący kompleks garaży	**F1**

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
	terenu **3U-KOG**		mieszkaniowo - usługowej		
43	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2U-KOG**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren obejmuje istniejący kompleks garaży	**F1**
44	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1U-KOG**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren obejmuje istniejący kompleks garaży	**F1**
45	*Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1KOG***	***Uchwała nr XXXVI/485/12***	***4.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji*	*Teren obejmuje powierzchnie przekształcone, częściowo pozbawione okrywy roślinnej, częściowo porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym drzewami oraz fragment pola golfowego*	***F2***
46	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2KDZ**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**7.KDZ** – teren komunikacji – droga zbiorcza, **2,3.ZP-US** – teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji, **1,4.ZP** – teren zieleni urządzonej, **1.ZP-WS** – teren zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych, **1.KDL** – teren komunikacji – droga lokalna, **P** – teren zabudowy techniczno – produkcyjnej, **5.U** – teren usług	Teren obejmuje częściowo istniejącą drogę gruntową oraz przylegające do niej powierzchnie przekształcone, częściowo porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym zielenią wysoką	**G1**
47	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **7KDD**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**5.KDD** – teren komunikacji – droga dojazdowa, **8.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren obejmuje fragment istniejącej drogi oraz przylegające do niej powierzchnie biologicznie czynne, w tym zadrzewione	**G1**
48	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2KDZ-KKS**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**7.KDZ** – teren komunikacji – droga zbiorcza**, 5.KDD** – teren komunikacji – droga dojazdowa, **4,8.ZP** – teren zieleni urządzonej, **P** – teren zabudowy techniczno – produkcyjnej	Teren obejmuje fragment istniejącej drogi oraz przylegające do niej powierzchnie biologicznie czynne, w tym zadrzewione	**G1**
49	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3KDZ**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**5.U** –teren usług	Teren obejmuje fragment istniejącej drogi oraz przylegające do niej powierzchnie biologicznie czynne, porośnięte głównie niską roślinnością ruderalną	**G1**
50	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **3KDZ**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**U-IT** – teren zabudowy usługowej i infrastruktury technicznej, **3.ZP** – teren zieleni urządzonej	Teren obejmuje powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione oraz fragment koryta rzeki Bytomki	**G1**
51	Wprowadzenie przeznaczenia	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.UC** –teren zabudowy usługowej –	Teren obejmuje fragment istniejącej drogi oraz przylegające	**G1**

NUMER TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)	ZAMIERZENIA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTU MPZP	NR UCHWAŁY MPZP OBOWIĄZUJĄCEGO	DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA	KATEGORIA TERENU (ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM MAPOWYM DO PROGNOZY)
	terenu **3KDZ**		rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2	do niej powierzchnie biologicznie czynne, porośnięte głównie niską roślinnością ruderalną	
52	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2KDZ**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**2.U** –teren usług	Teren obejmuje częściowo powierzchnie biologicznie czynne, porośnięte niską roślinnością ruderalną oraz częściowo teren placu	**G1**
53	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2KDZ**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.UC** –teren zabudowy usługowej – rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2	Teren obejmuje częściowo powierzchnie biologicznie czynne, porośnięte niską roślinnością ruderalną – lokalnie drzewami oraz częściowo teren placu	**G1**
54	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **2KDD**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**3.MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Teren istniejącej drogi, przebiegającej pomiędzy dwoma kompleksami garaży	**G2**
55	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **1KR**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Teren istniejącej drogi (ul. Łabędzia), przebiegającej w rejonie zabudowy mieszkaniowej	**G2**
56	Wprowadzenie przeznaczenia terenu **4KDD**	**Uchwała nr XXXVI/485/12**	**1.MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Teren istniejącej drogi (ul. Srebrna), przebiegającej w rejonie zabudowy mieszkaniowej	**G2**

Podsumowując, zasadnicze zmiany w zagospodarowaniu analizowanego terenu, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania kosztem powierzchni niezainwestowanych, wskazywanych dotychczas w dokumentach planistycznych jako tereny zieleni, dotyczą:

- Wprowadzenia przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**7MN, 8MN**), w rejonie terenów wskazywanych w obowiązującym MPZP jako tereny zielni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*), w rejonie terenów w stanie istniejącym niezainwestowanych, obejmujących powierzchnie biologicznie czynne, w tym częściowo zadrzewione bądź powierzchnie gruntów nasypowych, pozbawione okrywy roślinnej (**kategoria B1, tereny nr 12, 13**);
- Wprowadzenia przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jednorodzinnej wolnostojącej i wielorodzinnej (**4MN, 5MN, 6MN, 1MNW, 1MW**), w rejonie terenów wskazywanych w obowiązującym MPZP jako tereny zielni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, użytkowanych jako teren pola golfowego, położonego w rejonie ul. Golfowej (**kategoria B2, tereny nr 14, 15, 16, 16.1, 16.2**);
- Wprowadzenia przeznaczenia terenu usług (**15U**), w rejonie terenu wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren zielni urządzonej (*ZP*), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, zadrzewionych (**kategoria C1, teren nr 22**);
- Wprowadzenia przeznaczenia terenu usług lub produkcji oraz terenu produkcji (**1U-P, 3P**), w rejonie terenów wskazywanych w obowiązujących MPZP jako teren zielni urządzonej (*ZP*) oraz teren zielni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, porośniętych roślinnością

spontaniczną, w tym lokalnie drzewami (**kategoria D4, teren nr 38, 39**) – *rozwój terenu **1U-P**, obejmuje zasadniczo niewielkie powierzchnie biologicznie czynne, przylegające do obszaru już zainwestowanego, o tej samej funkcji*;

- Wprowadzenia przeznaczenia terenu garaży (**1KOG**), w rejonie terenu wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren zielni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*), w rejonie powierzchni przekształconych, częściowo porośniętych roślinnością spontaniczną, a częściowo pozbawionych okrywy roślinnej oraz w rejonie pola golfowego (**kategoria F2, teren nr 45**).

Ponadto, w projekcie planu przewidziano również korekty przebiegu układu komunikacyjnego na obszarze objętym opracowaniem (tereny komunikacji oznaczone symbolem **2KDZ, 7KDD, 2KDZ-KKS, 3KDZ, 2KDZ – kategoria G1**). Zmiany te dotyczą istniejących i wyznaczonych już w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów drogowych i mają charakter porządkujący. Realizacja korekt może wiązać się z zajęciem niewielkich powierzchni biologicznie czynnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie wyznaczonych ciągów komunikacyjnych, niemniej z uwagi na niewielki zasięg tych zmian, nie przewiduje się tu istotnego wpływu na środowisko.

Na mocy ocenianego projektu planu, dopuszczono także realizację infrastruktury z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE), tj. ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500kW wraz z zabudową z nimi związaną – dla terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P** oraz dla terenów **6U, 10U, 11U**, w ramach których jako przeznaczenie uzupełniające wskazano teren produkcji energii.

Istotnym założeniem projektu planu, z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych, jest zachowanie terenów biologicznie czynnych, tworzących ruszt ekologiczny analizowanego obszaru oraz zapewniających ciągłość przyrodniczą z terenami przyległymi. W części obszarów zieleni utrzymano przeznaczenia ustalone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie, dla wybranych terenów o potencjale ekologicznym, na których dotychczas możliwe było użytkowanie inne niż przyrodnicze (choć w ograniczonym zakresie), wprowadzono nowe przeznaczenia sprzyjające ochronie zasobów przyrodniczych – dotyczy to terenów zakwalifikowanych **do kategorii A1 i A3**. Za korzystne uznaje się również wprowadzenie przeznaczenia **WS-ZP** w rejonie koryta rzeki Bytomki, gdzie dotychczas wskazywano jedynie przeznaczenie zieleni urządzonej (**kategoria A2**).

Za założenie korzystne, uznaje się zmianę przeznaczenia terenu, wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (*P*), w kierunku terenu usług lub produkcji (**U-P**) (**kategoria D2**). Wprowadzenie ww. przeznaczenia, wiąże się z rozszerzeniem potencjalnych form zagospodarowania. Teren ten, obecnie niezainwestowany, obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, został przeznaczony pod zainwestowanie już w ramach obowiązującego planu miejscowego, co oznacza, że będzie podlegał presji inwestycyjnej niezależnie od ustaleń ocenianego projektu planu. Niemniej, prowadzenie nowego przeznaczenia **U-P**, które dopuszcza także funkcje usługowe, może jednak zostać uznane za korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska – ze względu na możliwość realizacji funkcji mniej uciążliwych niż produkcyjne, a także większą elastyczność w dostosowaniu inwestycji do otoczenia oraz uwarunkowań środowiskowych.

Przedstawiony w niniejszym rozdziale zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

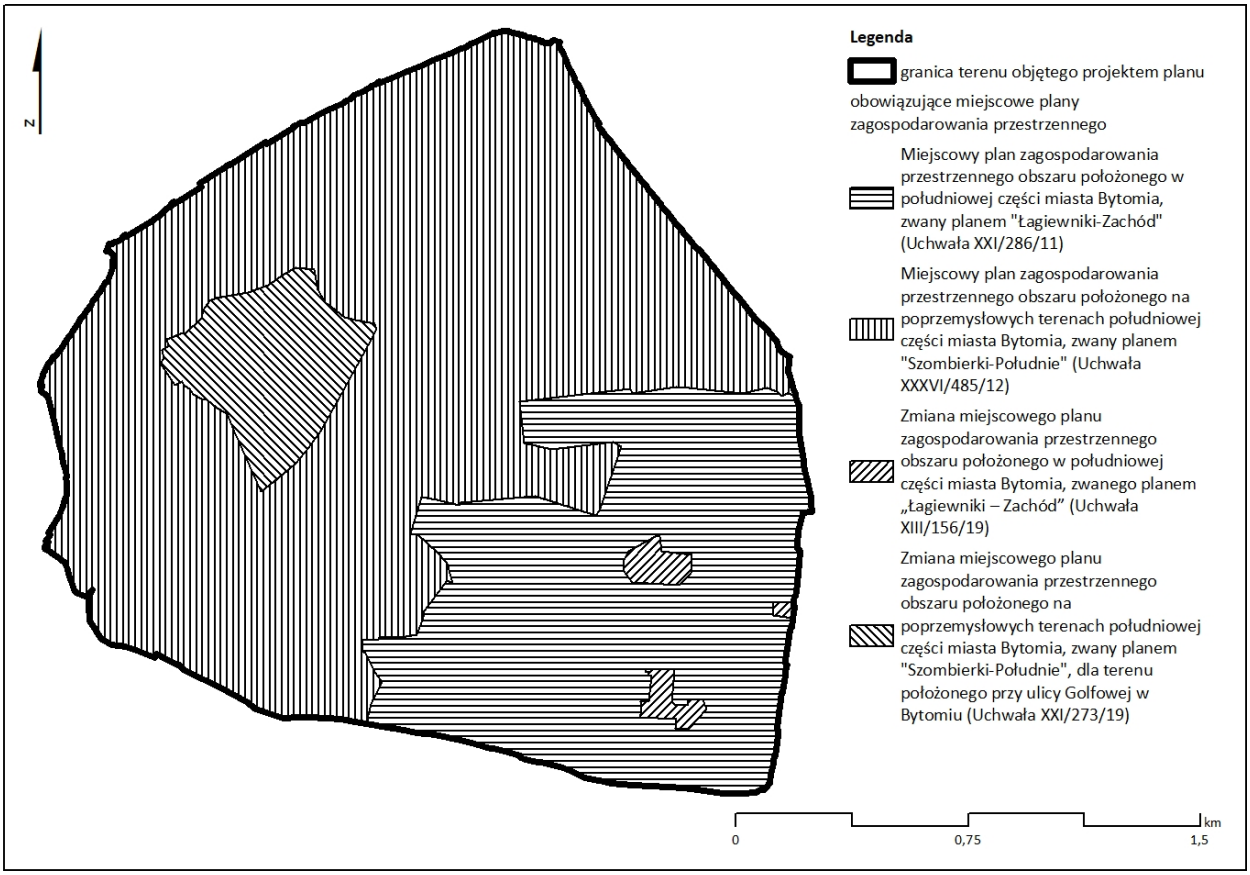
Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*

- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części miasta Bytomia, zwany planem "Łagiewniki-Zachód" (Uchwała nr XXI/286/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2011 r.);*
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego na poprzemysłowych terenach południowej części miasta Bytomia, zwany planem "Szombierki-Południe" (Uchwała nr XXXVI/485/12 Pełniącej Funkcje Organów Miasta Bytom, działającej za Radę Miejską z dnia 30 lipca 2012r.);*
- *Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części miasta Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki – Zachód" (Uchwała nr XIII/156/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2019 r.);*
- *Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego na poprzemysłowych terenach południowej części miasta Bytomia, zwany planem "Szombierki-Południe", dla terenu położonego przy ulicy Golfowej w Bytomiu (Uchwała nr XXI/273/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r.).*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.;*
- *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030+" przyjętą uchwałą Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.);*
- *Koncepcją Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030 przyjętą uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2), jak również nie stoi w sprzeczności z dokumentem *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Poniżej przedstawiono zasięg obowiązujących w granicach analizowanego terenu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

RYSUNEK 2 Zasięg terenów objętych obowiązującymi MPZP, uchwalonymi dla analizowanego terenu

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska, na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Katowicach.

Monitoring środowiska, w tym jakości wód, gleby, stanu powietrza, emisji hałasu i pól elektromagnetycznych, prowadzony jest w zakresie ustalonym w obowiązujących aktach prawa krajowego, tj. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. Zakres i częstotliwość monitoringu powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz pomiary poziomów hałasu emitowanego do środowiska, będą dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska, będą prowadzone zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ograniczające możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje.

Przedłożony do oceny projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w stosunku do planów obowiązujących, w większości wprowadza przeznaczenia terenów zgodne z przeznaczeniami przyjętymi w obowiązujących planach. Potencjalny przyrost zainwestowania, wynikający z ocenianych założeń projektowych, dotyczy przede wszystkim możliwego rozwoju zainwestowania, w ramach terenów o funkcjach: mieszkaniowych (**4MN,**

5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW), usługowych (**15U**), usługowo – produkcyjnych i produkcyjnych (**1U-P, 3P**) oraz terenu garaży (**1KOG**). Oddziaływania na środowisko, mogą być także związane z korektą przebiegu terenów drogowych, wyznaczonych w obowiązujących planach. Ponadto, na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie terenów oznaczonych symbolami **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U**, umożliwiono realizację infrastruktury z zakresu ogniw fotowoltaicznych, wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz z zabudową z nimi związaną.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1] oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Na mocy ocenianego projektu planu, na obszarach płytkiej eksploatacji, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania. W rejonach tych, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, a zatem w przypadku realizacji nowego zainwestowania, należałoby na tych terenach ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze objętym projektem planu, wskazuje się także na obecność wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów kopalnianych (KWK Rozbark, KWK Szombierki, KWK Karol). Podobnie jak tereny płytkiej eksploatacji górniczej, tereny w rejonie których identyfikuje się występowanie dawnych szybów, stanowią miejsca, zagrożone wystąpieniem deformacji nieciągłych powierzchni terenu. Na mocy ocenianego projektu planu, w zasięgu opisywanych uwarunkowań, nie wyznaczono nowych terenów, umożliwiających w przyszłości rozwój zainwestowania. Niemniej, uwarunkowania te dotyczą części terenów obecnie wolnych od zainwestowania, przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących MPZP, a dotychczas nieskonsumowanych. W przypadku realizacji zainwestowania, w rejonach występowania dawnych szybów, przed potencjalną realizacją nowej zabudowy, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych[2]. Dotyczy to obszarów poprzemysłowych i pogórniczych, w tym terenów po dawnej KWK Szombierki, obszaru szybów Rycerskich po byłej KWK Rozbark, hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt oraz terenów po dawnych osadnikach (zasypanych), wskazywanych na rysunku planu. W rejonie obszarów, charakteryzujących się obecnością gruntów nasypowych o znacznej miąższości, na mocy ocenianego projektu planu, umożliwiono lokalnie rozwój zabudowy. Na obszarach tych, przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów.

W zapisach ocenianego projektu planu miejscowego, dopuszczono realizację wybranych przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, jak również dopuszczono realizację inwestycji, zaliczanych do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko – dla terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P**. Zgodnie z przepisami odrębnymi, realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia mogące *zawsze znacząco oddziaływać na środowisko* – zgodnie z obowiązującymi przepisami – *zawsze wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko*. Zanim zostanie wydane pozwolenie na realizację inwestycji (np. pozwolenie na budowę), zawsze wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Z kolei w przypadku *przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko*, dla tego typu inwestycji przeprowadza się na początku tzw. *screening* – analizę, której celem jest ustalenie, czy planowane przedsięwzięcie będzie istotnie wpływać na środowisko. Jeśli w wyniku screeningu odpowiedni organ administracji uzna, że oddziaływanie może być znaczące, nakłada obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania. W ramach ww. postępowania, szczegółowo analizuje się oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji.

[1] http://pgi.gov.pl
[2] http://opitpp.orsip.pl

Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Podsumowując, w kontekście analizowanego terenu, z uwagi na jego uwarunkowania środowiskowe, w tym przede wszystkim uwarunkowania wynikające z działalności przemysłowej – górniczej, przed realizacją nowych form zainwestowania, należy dokonać szczegółowego rozpoznania warunków geologiczno – górniczych terenu, w celu określenia sposobu realizacji docelowej zabudowy. Ponadto, w kontekście możliwego rozwoju zainwestowania, zarówno wynikającego bezpośrednio z założeń ocenianego projektu planu, jak również z założeń planów obowiązujących, tj. rozwoju zainwestowania na terenach przeznaczonych do zabudowy, ale dotychczas nieskonsumowanych, istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń MPZP, dotyczących przede wszystkim utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych przeznaczeń terenów, zapewnienia optymalnych warunków gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, monitoring ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego czy zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej. Należy jednocześnie zauważyć, że uchwalenie planu miejscowego nie oznacza, że wszystkie jego ustalenia w zakresie lokalizacji nowych obiektów budowlanych zostaną od razu lub w ogóle zrealizowane. Zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu środowiska, należy dostosować do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

3.1. REGIONALIZACJA FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA I UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego, analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13)[3].

Pierwotna rzeźba analizowanego terenu została na przestrzeni lat silnie przekształcona, w szczególności w wyniku prowadzonej działalności przemysłowej, głównie górniczej. Obszar ten przez dziesięciolecia pozostawał pod wpływem działalności morfogenetycznej człowieka, czego skutkiem jest obecny, nienaturalny układ form terenu.

Na analizowanym obszarze wyraźnie zaznaczają się liczne formy wypukłe, powstałe w wyniku działalności przemysłowej – w tym hałda pohutnicza, tereny szybów „Rycerskich" byłej KWK Rozbark oraz rozległy obszar dawnego zakładu głównego KWK Szombierki i dawnych osadników, wykorzystywany po likwidacji kopalni przez zakład HALDEX (odzysk odpadów górniczych). Tereny te charakteryzują się nieregularnym kształtem i znacznym zróżnicowaniem morfologicznym – lokalnie występują tu wyraźne deniwelacje terenu. Część terenów poprzemysłowych, pozostających w analizowanych granicach, zostało poddanych rekultywacji, związane z prowadzeniem m.in. prac ziemnych. W południowej części terenu na zrekultywowanym fragmencie hałdy zlokalizowano kompleks boisk sportowych oraz wykonano ścieżki piesze i rowerowe, z elementami małej architektury. W rejonie ul. Szyby Rycerskie zrekultywowano zapożarowaną hałdę, a następnie teren ten przekształcono pod pole golfowe.

Antropogeniczne zmiany morfologii terenu, związane z działalnością górniczą, wpłynęły również wyraźnie na obecny stan komponentu hydrograficznego. Z uwagi na historyczne lokowanie zakładu górniczego oraz depozycję materiału zwałowego w rejonie Bytomki, dolina cieku uległa znaczącym przekształceniom, a sama rzeka – w rejonie obszarów gruntów nasypowych, obecnie przepływa w głęboko wciętym, sztucznie ukształtowanym korycie. W wyniku osiadań terenu, w granicach przedmiotowego terenu, ukształtowały się stawy zapadliskowe, obecnie wykorzystywane na cele rekreacyjne.

Rzeźba terenu uległa również modyfikacjom w wyniku prac niwelacyjnych prowadzonych na potrzeby realizacji zabudowy o zróżnicowanej funkcji oraz towarzyszącej jej infrastruktury komunikacyjnej bądź technicznej.

W północnej części analizowanego obszaru znajduje się niewielkie wzniesienie – Wzgórze św. Małgorzaty (272 m n.p.m.), będące jednym z ostatnich wyraźnych elementów pierwotnej rzeźby terenu. W szerszym ujęciu – cały analizowany teren wykazuje nachylenie ku części centralnej – ku rzece Bytomce.

[3] Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Bytom położone jest w zachodniej części niecki bytomskiej. Podłoże terenu stanowią utwory karbońskie przykryte utworami triasowymi, trzeciorzędowymi oraz czwartorzędowymi.

Człon północny Wyżyny Śląskiej ma rzeźbę strukturalną, a południowy zrębową. W obręb północnej części wyżyny wchodzą przeważnie niskie progi strukturalne założone na wychodniach odpornych skał wieku środkowotriasowego. Taki próg, zbudowany z wapieni i dolomitów triasowych, bardzo potrzaskanych w swych kulminacjach tworzy najwyższe wzniesienia miasta – wyniesienia Stolarzowic, Segietu i Suchej Góry, po których przebiega wododział Wisła – Odra. Po opadających ku dolinie Segetu i Szarlejki stosunkowo stromych stokach progu przebiega granica pomiędzy strukturalną a krawędziową częścią Wyżyny Śląskiej, czyli Progiem Środkowotriasowym reprezentowanym przez Płaskowyż Tarnowicki a Płaskowyżem Bytomsko-Katowickim reprezentowanym przez Obniżenie Szarleja i Brynicy, ograniczające od północy Płaskowyż Bytomski. W okolicach Stolarzowic powierzchnie Płaskowyżów Tarnowickiego i Bytomsko-Katowickiego stykają się łącząc się w jedną powierzchnię. Przebieg wododziału Wisła – Odra w środkowej i południowej części Bytomia (Miechowice – Śródmieście – Rozbark) wyznaczają wychodnie kulminacji utworów triasowych[4].

W powierzchniowej budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział osady przynależące stratygraficznie do czwartorzędu oraz triasu. Osady czwartorzędowe, reprezentowane są przez holoceńskie piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0,5 – 2,5 m n.p. rzeki (w dolinie Bytomki), a także piaski i gliny zwietrzelinowe, w tym wytworzone na glinach zwałowych, lokalnie piaski, żwiry i mułki deluwialno rzeczne, plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe, w tym utworzone na glinach zwałowych. W południowo – wschodniej części terenu, powierzchniowe podłoże geologiczne budowane jest przez utwory triasu środkowego, w tym przez wapienie warstw gogolińskich oraz dolomity, margle, wapienie i iłowce. W zasięgu utworów triasowych, wskazuje się na występowanie dwóch przypuszczalnych uskoków, o równoległym przebiegu w osi północ – południe. Ponadto, wskazuje się tu na występowanie form antropogenicznych, w postaci hałd i nasypów.[5]

Głębsze podłoże geologiczne budują utwory górnokarbońskie reprezentowane przez warstwy rudzkie, brzeżne i siodłowe namuru (piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny). Warstwy rudzkie, wykształcone zostały w postaci łupków ilastych i piaszczystych, bądź, sporadycznie w postaci piaskowców o miąższości 0 – 300 m. Wychodnie warstw znajdują się we wschodniej części niecki bytomskiej. W obrębie warstw rudzkich wykształciło się siedem pokładów węgla kamiennego o łącznej miąższości 20 m. Warstwy siodłowe budują utwory piaszczyste i łupki o miąższości do 250 m. W obrębie tych warstw wykształciły się cztery pokłady węgla o łącznej miąższości 16 m. Pokłady te stanowią podstawę górnictwa węgla kamiennego w rejonie Bytomia. Warstwy brzeżne budują głównie łupki piaszczyste i ilaste o dużej miąższości oraz ławice piaskowców. Odznaczają się one niewielką zasobnością pokładów węglonośnych[6].

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Zgodnie z aktualnymi danymi prezentowanymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy* (stan na sierpień 2025 r.)[7], w podłożu geologicznym analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża kopalin, tj.:

1) złoże węgla kamiennego „Centrum - Szombierki" (ID Midas 329) – *eksploatacja złoża zaniechana*;
2) złoże węgla kamiennego „Rozbark" (ID Midas 330) – *eksploatacja złoża zaniechana*.

W granicach analizowanego terenu, nie jest obecnie prowadzona eksploatacja złóż, tym samym nie wyznacza się tu obszarów oraz terenów górniczych.

[4] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami
[5] Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, ark. Zabrze, w skali 1:50 000
[6] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami
[7] http://pgi.gov.pl

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy* oraz zgodnie z informacjami zawartymi w projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Na analizowanym terenie wskazuje się ponadto na występowanie dawnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów górniczych. W północnej części terenu zlokalizowany jest czynny szyb górniczy Ewa – pełniący funkcje wentylacyjne oraz zasypany szyb górniczy Krystyna (istniejąca wieża szybowa).

TERENY POGÓRNICZE I POPRZEMYSŁOWE

W odniesieniu do danych, prezentowanych w ramach systemu *OPI-TPP 2.0*[8], dotyczących terenów pogórniczych i poprzemysłowych, w granicach analizowanego obszaru, wskazuje się lokalizację dwóch terenów pogórniczych oraz dwóch terenów poprzemysłowych:

1. Teren pogórniczy nr **139**, położony w centralnej części terenu objętego projektem planu, określany jako teren poprzemysłowy po zlikwidowanej kopalni lub po szybie kopalnianym - górnictwo węglowe lub rudne – tereny szybów „Rycerskich" byłej KWK Rozbark. Teren o nieregularnym kształcie i zróżnicowanej morfologii. Zlokalizowany w dolinie rzeki Bytomki z bezpośrednim dostępem do ulicy Szyby Rycerskie. Otoczenie stanowią tereny zielone, obiekty rekreacyjne, przemysłowe oraz zabudowa usługowa. Obecnie na terenie prowadzone są prace ziemne.
2. Teren pogórniczy nr **140**, obejmujący powierzchnie położone w centralnej, zachodniej oraz północnej części terenu objętego projektem planu, określony jako teren poprzemysłowy po zlikwidowanej kopalni lub po szybie kopalnianym - górnictwo węglowe lub rudne – teren zakładu głównego i osadników KWK Szombierki. Po likwidacji kopalni na terenie funkcjonował zakład HALDEX (odzysk opadów górniczych). Obecnie teren w trakcie prac rekultywacyjnych. Rozległy teren o nieregularnym kształcie i zróżnicowanej morfologii. Teren porośnięty gęstą roślinnością, występują również pozostałości odpadów pogórniczych. Teren zabudowany obiektami budowlanymi i infrastrukturą techniczną. Otoczenie stanowią tereny zielone, obiekty rekreacyjne, przemysłowe oraz zabudowa usługowa. Bezpośredni dostęp do ulicy Łagiewnickiej i Zabrzańskiej.
3. Teren poprzemysłowy nr **27**, położony w południowej części terenu objętego projektem planu, określony jako hałda po hutnictwie żelaza i stali. Teren hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt. Sąsiednie tereny zrewitalizowane w kierunku rekreacyjnym i usług sportu.
4. Teren poprzemysłowy nr **326**, położony w środkowo - wschodniej części terenu objętego projektem planu, określony jako teren po zakładach gumowych. Teren po walcowni spółki Conbelts S.A., która specjalizowała się w produkcji taśm przenośnikowych z rdzeniem tkaninowym na bazie tkanin poliestrowo-poliamidowych, poliamidowych oraz tzw. solid woven. W walcowni realizowana była produkcja taśm przenośnikowych gumowych oraz taśm PCW/PWG, które znajdowały zastosowanie m.in. w przemyśle górniczym, mineralnym, energetycznym, a także hutnictwie, rolnictwie, budownictwie. Na ww. działkach znajduje się kompleks budynków, które w przeszłości wykorzystywane były do produkcji mieszanek gumowych i dry-blendu oraz do działań rozładunkowych surowców, magazynowania ich i transportu.

W granicach analizowanego terenu, zgodnie z informacjami, prezentowanymi w treści rysunku planu, wyznacza się także tereny po dawnych osadnikach – obecnie zasypane.

Zasięg obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, zlikwidowanych szybów, szybu istniejącego i zasypanego szybu, a także zasięg terenów pogórniczych i poprzemysłowych wraz z oznaczeniem numerycznym oraz obszary zasypanych osadników, zaprezentowano na załączniku mapowym do opracowania.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi[9]. Zjawiska

[8] http://opitpp.orsip.pl
[9] http://pgi.gov.pl

o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej, jak również mogą dotyczyć nieustabilizowanych skarp zwałowisk (hałd).

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zasoby wodne na terenie Bytomia, zarówno powierzchniowe jak i podziemne nie nadają się do wykorzystania ze względu na swoje zanieczyszczenie. Prowadzone wydobycie węgla kamiennego oraz zakończone wydobycie rud cynku i ołowiu oraz ich skutki spowodowały zaburzenie stosunków wodnych i wykształcenie rozległego leja depresyjnego w obrębie miasta. Obecnie Bytom zaopatrywany jest w wodę ze zbiorników powierzchniowych położonych poza granicami miasta (Dziećkowice, Goczałkowice, Kozłowa Góra).

W granicach miasta wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, tj. GZWP nr329 Zbiornik Bytom oraz GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. W obrębie w/w zbiorników głównymi poziomami wodonośnymi w triasowym piętrze wodonośnym są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ, podobnie jak inne zbiorniki województwa śląskiego tego poziomu, straciły one na znacznych obszarach swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, dyslokowania, dolomityzacji oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw np. czwartorzędowych lub jurajskich. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę szeregu miast Górnego Śląska. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych jest zmienna i kształtuje się w granicach 40-100 m ppt. Wody w obu zbiornikach przyjmują południowo-zachodni kierunek spływu, lokalnie w obrębie zbiornika Bytom spływ wód następuje w kierunku południowo-wschodnim[10].

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem w/w GZWP.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Przeważająca część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Południowo –wschodnia część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry* – dla JCWPd nr 129 oraz *Dorzecza Wisły* – dla JCWPd nr 111 (IIaPGW).[11],[12],[13]

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny**: dobry;
- **Stan ilościowy**: słaby;
- **Stan JCWPd**: słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd**: ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy**:
  - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
  - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**: zagrożona ilościowo i chemicznie.

[10] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

[11] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

[12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

[13] https://www.apgw.gov.pl/

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku", „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko", „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030", "Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

Numer JCWPd: 111
Kod JCWP: PLGW 2000111;

- **Stan chemiczny**: dobry;
- **Stan ilościowy**: słaby;
- **Stan JCWPd**: słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd**: ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy**:
  - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
  - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**: zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku", „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko", „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030", "Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Analizowany teren, z uwagi na jego położenie w rejonie silnie przekształconym, przez lata podlegał presji antropogenicznej, która w znacznym stopniu dotyczyła powierzchni ziemi. Do przekształceń gleb, dochodziło tu w szczególności na terenach przemysłowych, w tym np. w rejonie zwałowisk (hałd), gdzie na skutek deponowania materiału obcego, pierwotnie występujące tu gleby zostały przykryte.

Do występujących na analizowanym obszarze gleb, zaliczyć należy przede wszystkim gleby zaliczane do antrosoli, tj. gleby antropogenicznych, powstających na skutek działalności człowieka, charakterystycznych dla obszarów zurbanizowanych. W sąsiedztwie istniejącej zabudowy, występują gleby o charakterze urbisoli – charakteryzujące się obecnością w profilu glebowym, śladów wcześniejszego użytkowania terenu. Na terenach dawnej, jak również obecnej działalności przemysłowej, gleby mają generalnie charakter industrisoli, o słabo wykształconym profilu glebowym bądź wykazujące całkowity brak morfologicznego zróżnicowania na poziomy genetyczne. Bezpośrednio w granicach terenu objętego opracowaniem, występują także powierzchnie bezglebowe, których zasięg pokrywa się z zasięgiem budynków, placów oraz dróg.

Na analizowanym obszarze zlokalizowane są grunty wykorzystywane na cele ogrodnicze. Można do nich zaliczyć tereny ogrodów działkowych oraz przydomowe ogrody, towarzyszące zabudowie jednorodzinnej, gdzie prowadzona jest uprawa roślin użytkowych. W rejonach tych, gleby mają charakter hortisoli, tj. gleb o wyraźnym poziomie akumulacyjnym, bogatych w związki biogenne. Gleby te postają na skutek wieloletniej działalności użytkowej, np. tam, gdzie prowadzona jest uprawa roślin.

3.5. HYDROGRAFIA

Analizowany teren położony jest w zlewni dwóch cieków. Przeważająca część terenu należy do zlewni Bytomki (zlewnia rzeki Odry), stanowiącej główny element hydrografii w analizowanych granicach. Niewielki południowo – wschodni fragment terenu, położony jest w zlewni rzeki Brynicy – precyzując – w zlewni Rawy (zlewnia rzeki Wisły). Granicę zlewni ww. cieków w analizowanym obszarze, wyznacza dział wodny I rzędu.

Jak wspomniano powyżej, głównym elementem sieci rzecznej analizowanego terenu jest rzeka Bytomka, przepływająca przez jego centralną część w przybliżonej osi południowy – zachód – północny – wschód. W rejonie południowo – zachodniej granicy terenu, do ww. cieku wpada rzeka Lipinka, płynąca z południa, od strony Świętochłowic. Prócz powyższych cieków, w analizowanych granicach identyfikuje się lokalnie rowy odwadniające.

Prócz wód płynących, sieć hydrograficzną analizowanego terenu tworzą także zbiorniki antropogeniczne, powstałe w wyniku działalności górniczej. Należą do nich m.in. zbiorniki takie jak Staw Amendy w północno – wschodniej części terenu, obecnie o charakterze rekreacyjnym, Staw Zumerek, położony w rejonie pola golfowego oraz stawy w dolinie Bytomki, zlokalizowane w południowo – zachodnim fragmencie obszaru (w tym Staw Jadwiga oraz bezimienny staw, powstały na fragmencie doliny Lipinki). Ponadto, w rejonie pola golfowego oraz w północno – wschodniej części terenu, w rejonie obszarów nieużytków przy ul. Łagiewnickiej, występują niewielkie oczka wodne.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju* [14], w granicach analizowanego wskazuje się tu na występowanie następujących obszarów zagrożenia powodziowego:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% (raz na 10 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat).

Wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego, ograniczają się zasadniczo do koryta rzeki Bytomki, a wyznacza się je dla odcinka rzeki od południowo – zachodniej granicy terenu do obszaru położonego w przybliżeniu pomiędzy 17,5 a 18 km rzeki.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Przeważająca część analizowanego terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka, południowo – wschodnia część, położona jest w zasięgu zalewni JCWP o nazwie Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry* – dla JCWP Bytomka oraz *Dorzecza Wisły* – dla JCWP Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia (IIaPGW).[15],[16],[17]

Nazwa JCWP: Bytomka;
Kod JCWP: PLRW 60000611649;
Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bytomka – przepływająca w granicach opracowania;

- **Status JCWP**: silnie zmieniona część wód;

[14] http://mapy.isok.gov.pl/imap/
[15] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)
[16] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)
[17] https://www.apgw.gov.pl/

- **Stan/potencjał ekologiczny**: zły potencjał ekologiczny:
  wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- **Stan chemiczny**: stan chemiczny poniżej dobrego:
  wskaźniki determinujące stan chemiczny: ołów;
- **Stan (ogólny)**: zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
  - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk,punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego**: zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
  - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
  - **Stan chemiczny**: stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- **Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:**
  - **odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych** – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
  - **odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych** – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, ołów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia;
Kod JCWP: PLRW 20000621269;
Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Brynica wraz z dopływami, w tym Rawą – przepływającą (w podziemnym kolektorze) w odległości około 3 km od południowej granicy terenu – na obszarze Świętochłowic;

- **Status JCWP**: silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny**: słaby potencjał ekologiczny:
  wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos;
- **Stan chemiczny**: stan chemiczny poniżej dobrego:
  wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel;

- **Stan (ogólny)**: zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających:** ścieki przemysłowe i komunalne oraz depozycja atmosferyczna;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe, zapora powyżej;
  - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego**: zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
  - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
  - **Stan chemiczny**: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry;
- **Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:**
  - **odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych** jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, BZT5, cynk. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań
  - **odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych** jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, nikiel(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W granicach analizowanego terenu, zgodnie z informacjami, prezentowanymi w treści rysunku planu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych do 1,0 m p.p.t. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na silne przekształcenie doliny rzeki Bytomki, w tym np. zmiany ukształtowania terenu czy obecność gruntów nasypowych o zróżnicowanej miąższości, zasięg tych obszarów należy traktować jako orientacyjny.

3.6. KLIMAT

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego,

gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Specyficzne położenie wyżyny otwartej od zachodu, północy i wschodu, a częściowo również od południa (Brama Morawska), powoduje że na jej terytorium krzyżują się wpływy różnorodnych mas powietrza (morskiego, kontynentalnego, a także arktycznego i zwrotnikowego). Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin.

Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 ^{o}C do 8 ^{o}C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 ^{o}C do 18 ^{o}C),z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 ^{o}C do -3 ^{o}C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur, wynosząca maksymalnie 21 ^{o}C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niecki powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru.[18]

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Zabrzu, przy ul. Marii Skłodowskiej - Curie. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężeń przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 i dwutlenku azotu. Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta, zaobserwować można przede wszystkim w okresie jesienno - zimowym. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

Do emitorów wpływających na jakość powietrza, zlokalizowanych w analizowanych granicach, zaliczyć należy poszczególne zakłady produkcyjne, przemysłowe czy również usługowe, w rejonie których emisja może być związana z procesami technologicznymi, ale także może być związana z ogrzewaniem budynków zaplecza socjalnego, w oparciu o indywidualne rozwiązania z zakresu gospodarki ciepłem, wykorzystujące paliwa konwencjonalne. W granicach analizowanego terenu zlokalizowane są także tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej, w tym obejmujące budynki wielorodzinne oraz jednorodzinne. Część budynków zasilana jest w ciepło z sieci ciepłowniczej, natomiast pozostałe ogrzewane są indywidualnie, z wykorzystaniem np. pieców na paliwa stałe lub gaz. W procesie indywidualnego ogrzewania budynków powstają zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, których ilość i skład zależą od rodzaju stosowanego paliwa oraz sprawności technicznej urządzeń grzewczych. Emisje te nasilają się szczególnie w okresie grzewczym.

[18] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

Do emisji zanieczyszczeń atmosferycznych przyczynia się także ruch komunikacyjny. Na wielkość tej emisji mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. Wzmożona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu" czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców. Głównymi liniowymi źródłami emisji zanieczyszczeń, stanowiącymi źródło spalin samochodowych w analizowanych granicach, są przede wszystkim drogi o znaczeniu ponadlokalnym, umożliwiające komunikację z pozostałymi dzielnicami miasta oraz miastami ościennymi, tj. ul. Frycza – Modrzewskiego oraz ul. Zabrzańska – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925, jak również ul. Łagiewnicka i ul. Świętochłowicka oraz ul. Ostatnia.

Na ogólny stan sanitarny powietrza w analizowanym obszarze wpływa również obecność terenów przekształconych, w tym nieutwardzonych i niezagospodarowanych, charakteryzujących się obecnością powierzchni bezglebowych. W określonych warunkach pogodowych, np. przy występowaniu okresów susz bądź wiatrów, może dochodzić tu do wtórnego pylenia odkrytych powierzchni. Dodatkowym źródłem emisji pyłowych są drogi gruntowe, w rejonie których, w wyniku ruchu pojazdów, występuje wzmożone pylenie powierzchniowe. Do emisji pyłów może również dochodzić w trakcie prowadzenia prac ziemnych, w tym rekultywacyjnych, obejmujących ingerencję w grunty nasypowe oraz ich transport.

Na stan powietrza mają także wpływ czynniki atmosferyczne, takie jak kierunek i prędkość wiania wiatrów a także ukształtowanie powierzchni terenu oraz zanieczyszczania nawiewane z terenów sąsiednich.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

Przedmiotowy teren obejmuje obszar zurbanizowany, w granicach którego zlokalizowane są liczne tereny podlegające na mocy obowiązującego prawa ochronie akustycznej. Należą do nich m.in. tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, tereny związane ze stałym pobytem dzieci i młodzieży (np. placówki szkolne i przedszkolne), a także tereny rekreacji i wypoczynku, w tym np. tereny sportowe, parki, skwery oraz ogrody działkowe.

Klimat akustyczny na analizowanym terenie, kształtowany jest zasadniczo przez trzy rodzaje hałasu, tj. hałas drogowy – związany z ruchem pojazdów kołowych, hałas szynowy – związany z ruchem tramwajowym oraz hałas przemysłowy – wynikający z działalności prowadzonej na terenie wybranych zakładów.

W omawianych granicach do głównych źródeł hałasu należą ciągi komunikacyjne, w tym o znaczeniu ponadlokalnym. Należą do nich ul. Frycza – Modrzewskiego oraz ul. Zabrzańska – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925, jak również ul. Łagiewnicka i ul. Świętochłowicka oraz ul. Ostatnia. W rejonie ww. dróg, w granicach analizowanego terenu lokalnie położone są tereny podlegające ochronie przed hałasem. Zwiększone natężenie ruchu samochodowego w rejonie opisywanych dróg, ale także w rejonie pozostałych ciągów komunikacji, przebiegających przez analizowany teren, jest związane głównie z dojazdami oraz powrotami mieszkańców z pracy i występuje w godzinach porannych i popołudniowych. W porach tych mogą występować podwyższone poziomy hałasu, niekorzystnie oddziałujące na tereny zabudowy chronionej akustycznie, położone w ich sąsiedztwie. Prócz natężenia ruchu drogowego, na poziom hałasu ma wpływ stan techniczny pojazdów poruszających się po drogach oraz stan techniczny dróg, a także rodzaj pojazdów użytkujących drogi. Z uwagi na klasę głównych dróg analizowanego obszaru oraz charakter zainwestowania w granicach terenu (tereny produkcji, tereny przemysłowe, tereny usługowe), prócz samochodów osobowych, udział w strukturze strumienia pojazdów, mają tu także samochody dostawcze oraz ciężarowe.

Kolejnym źródłem hałasu liniowego, w granicach analizowanego terenu, jest hałas szynowy, związany z ruchem tramwajowym. Torowiska tramwajowe przebiegają w rejonie drogi wojewódzkiej nr 925 oraz w ciągu ulic: Łagiewnickiej i Świętochłowickiej. Na północy terenu, hałas szynowy może ulegać kumulacji, na skutek nakładania się hałasu tramwajowego z hałasem kolejowym, z uwagi na niedalekie sąsiedztwo magistrali kolejowej.

Wpływ na stan uwarunkowań akustycznych analizowanego terenu, ma również hałas przemysłowy, w tym przede wszystkim związany z działalnością zakładów położonych w środkowo – wschodniej części terenu, w rejonie ul.

Łagiewnickiej i ul. Szyby Rycerskie oraz zakładów położonych w rejonie ul. Ostatniej – w środkowo – południowej części terenu.

W granicach przedmiotowego terenu, na ogólny stan oddziaływań akustycznych ma także wpływ hałas związany z prowadzoną działalnością w ramach poszczególnych obiektów usługowych oraz w mniejszym stopniu hałas komunalny (bytowy).

Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, prezentowanej w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej*[19], w analizowanych granicach wskazuje się na następujące wartości emitowanego hałasu, od poszczególnych jego źródeł - w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku):

TABELA 2 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł

		HAŁAS DROGOWY			HAŁAS SZYNOWY (TRAMWAJOWY)		HAŁAS PRZEMYSŁOWY	
		UL. FRYCZA – MODRZEWSKIEGO UL. ZABRZAŃSKA (DW 925)	UL. ŁAGIEWNICKA UL. ŚWIĘTOCHŁOWICKA	UL. OSTATNIA	LINIA TRAMWAJOWA W CIĄGU UL. ZABRZAŃSKIEJ	LINIE TRAMWAJOWE W REJONIE UL. FRYCZA – MODRZEWSKIEGO ORAZ UL. ŁAGIEWNICKIEJ I ŚWIĘTOCHŁOWICKIEJ	OBIEKTY PRZEMYSŁOWE W REJONIE UL. ŁAGIEWNICKIEJ I UL. SZYBY RYCERSKIE	OBIEKTY PRZEMYSŁOWE W REJONIE UL. OSTATNIEJ
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	79,9	74,9	69,9	74,9	64,9	79,9	74,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	50,0	50,0
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	69,9	69,9	59,9	69,9	59,9	74,9	69,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	40,0	40,0

Na podstawie Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia (2022 r.)

Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach przytoczonej powyżej mapy akustycznej, w granicach analizowanego terenu, wskazuje się na tereny zabudowy, w rejonie których odnotowano ponadnormatywne poziomy dźwięku, tj.

- w zakresie hałasu drogowego: tereny położone pomiędzy ul. Łagiewnicką a ROD Zygmunt, w rejonie których zlokalizowany jest m.in. budynek przedszkola (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_N) oraz tereny położone w sąsiedztwie ul. Frycza – Modrzewskiego, w rejonie których znajduje się zespół szkół (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN});
- w zakresie hałasu szynowego (tramwajowego): tereny położone na północy – w rejonie ul. Zabrzańskiej i ul. Małgorzatki, w rejonie których zlokalizowany jest m.in. budynek mieszkalny (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_N);
- w zakresie hałasu przemysłowego: tereny położone na południu obszaru – w rejonie zakładów przy ul. Ostatniej – budynek w granicach działki o nr ew. 218/33 (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_N).

Na pozostałych obszarach, oddalonych od głównych dróg oraz linii tramwajowych czy zakładów, poziom dźwięku w otoczeniu jest zależny i związany ze sposobami użytkowania.

[19] https://sitplan.um.bytom.pl/

3.9. BIOSFERA

W granicach analizowanego obszaru, wraz z postępem urbanizacji i industrializacji, pod zainwestowanie zajmowane były kolejne obszary, co spowodowało przekształcenia (dewastację) występujących tutaj pierwotnie naturalnych siedlisk przyrodniczych. Wpływ na środowisko przyrodnicze miała tu przede wszystkim prowadzona na przestrzeni lat działalność przemysłowa, w tym związana z górnictwem (powstawanie hałd związanych z górnictwem węglowym, osiadania terenu i powstawanie stawów zapadliskowych). Wpływ na uwarunkowania przyrodnicze, miały również procesy urbanizacyjne. Wraz z tymi przekształceniami zmieniał się także skład gatunkowy zarówno fauny jak i flory. Analizowany teren, pomimo znacznego stopnia dewastacji, charakteryzuje się obecnie stosunkowo wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnych, stanowiących mozaikę zróżnicowanych siedlisk, stanowiących ostoję dla różnych grup zwierząt.

FLORA

Jak wspomniano powyżej, analizowany teren cechuje wysoki odsetek obszarów czynnych biologicznie, niemniej porastające tu układy roślinne, mają charakter wtórny – antropogeniczny.

Do istotnych elementów w układzie florystycznym w analizowanych granicach należą skupiska zieleni wysokiej, wykształcone spontanicznie, na skutek naturalnej sukcesji ekologicznej. W południowej części terenu, w rejonie kompleksu boisk sportowych oraz w sąsiedztwie rzeki Bytomki, zadrzewienia budowane są głównie przez obcy gatunek pionierski, wyróżniający się szerokim spektrum tolerancji siedliskowej oraz szybkim wzrostem tj. robinię akacjową (*Robinia pseudoacacia*). W zadrzewieniach porastających na pozostałym obszarze, w tym południowo – zachodniej części terenu, na północy terenu – w rejonie doliny Bytomki, na północnym – wschodzie oraz wschodzie terenu – w sąsiedztwie zakładów przemysłowych oraz ogrodów działkowych, a także w rejonie części zbiorników wodnych, zaznacza się także udział topoli (*Populus* sp.), klonów (*Acer* sp.), wierzb (*Salix* sp.), brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), lokalnie również dębów (*Quercus* sp.). Wśród krzewów, dominują gatunki pospolite, takie jak dziki bez czarny (*Sambucus nigra*) i czeremcha amerykańska (*Prunus serotina*), lokalnie także zdziczałe tawuły (*Spiraea* sp.) i ligustry (*Ligustrum* sp.). Choć asocjacje zieleni wysokiej na analizowanym obszarze, nie prezentują wysokiej wartości florystycznej, to spełniają istotną rolę ekosystemowi, stanowiąc miejsce bytowania licznych gatunków, zwierząt, w tym np. ptaków. Ponadto, zieleń wysoka wpływa regulująco na lokalny mikroklimat, wpływa korzystnie na warunki aerosanitarne oraz obieg wody w środowisku, a także stanowi istotny element kompozycyjny przestrzeni – działa jako kontapunkt dla terenów zurbanizowanych.

W rejonie zbiorowisk roślinności wysokiej, ale także lokalnie przy zabudowie, w rejonie ogrodów działowych czy na obszarach parków i skwerów, porastały zbiorowiska zaliczane do okrajków o charakterze nitrofilnym, charakterystyczne dla stref ekotonowych, związane z siedliskami zasobnymi w związki azotowe. Dominowało tu zbiorowisko *Urtico - Aegopodietum podagrariae*, ujęte w fitosocjologicznej klasie *Artemisietea vulgaris*, w którego składzie gatunkowym dominowała pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*) oraz glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*). Miejscami ww. zbiorowisko, współtworzyły niecierpki drobnokwiatowe (*Impatiens parviflora*).

Z uwagi na silne przekształcenie powierzchni w granicach analizowanego terenu, zwłaszcza w rejonie obszarów poprzemysłowych i pogórniczych, zaznacza się tu wyraźny udział zbiorowisk roślinności ruderalnej, w tym układów pionierskich. W miejscach o słabym uwilgotnieniu podłoża i wysokiej ekspozycji na promieniowanie słoneczne (obszary hałd, skarpy nasypów), odnotowano zespół trzcinnika piaskowego (*Calamagrostietum epigei*), z towarzyszącymi roślinami z rodzaju dziewanna (*Verbascum sp.*) czy wiesiołek (*Oenothera sp.*). Na powierzchniach silnie przekształconych, porastał również zespół *Echio - Melilioletum* ze żmijowcem pospolitym (*Echium vulgare*) i zbiorowisko *Artemisio – Tanacetum* z dominującą bylicą pospolitą (*Artemisia vulgaris*). W rejonie skarp nasypów, porastał także podbiał pospolity (*Tussilago farfara*), gatunek, pospolicie odnotowywany w rejonach hałd pogórniczych. Prócz ww. gatunków, miejscami odnotowano także układy roślinności, nawiązujące charakterem do okrajków termofilnych, budowane głównie przez gatunki roślin motylkowych, w tym przez cieciorki (*Securigera varia*), komonice (*Lotus corniculatus*), wyki (*Vicia cracca*) oraz koniczyny (*Trifolium* sp.). W rejonach gruntów nasypowych, w tym także na skarpach koryta Bytomki, lokalnie masowo porastały skrzypy (*Eqiusetum* sp.).

Siedliska ruderalne na analizowanym terenie, występują również na przydrożach, wydepczyskach czy zaniedbanych obszarach biologicznie czynnych w pobliżu zabudowań. W ich rejonie wykształcały się pospolite, niskie asocjacje roślin z rzędu *Plantaginetalia majoris*, tworzone przez byliny odporne na oddziaływanie mechaniczne, np. wydeptywanie, rozwijające się w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych.

W trakcie wizji terenowych, prowadzonych w miesiącu lipcu 2025 r., odnotowano także wyraźny udział we florze obszaru gatunków obcych, klasyfikowanych jako inwazyjne. Wymienić należy tu przede wszystkim rdestowce (*Reynoutria japonica*), które m.in. w południowo – zachodniej części terenu, porastały masowo w rejonie koryta Bytomki, a także nawłocie (*Solidago* sp.) czy sadźce konopiaste (*Eupatorium cannabinum*).

W analizowanych granicach zlokalizowane są także zbiorniki wodne, pochodzenia antropogenicznego, w tym stawy zapadliskowe, np. Staw Amendy, Staw Zumerek, Staw Jadwiga oraz mniejsze, bezimienne stawy. W rejonie linii brzegowej zbiorników, wykształcały się zbiorowiska charakterystyczne dla siedlisk wodnych, w tym przede wszystkim zbiorowiska szuwaru właściwego, ze związku *Phragmition*, budowane przez trzcinę pospolitą (*Phragmites australis*) oraz w mniejszym stopniu płaty zbiorowisk, przynależących pod względem fitosocjologicznym do związku *Magnocaricion*, w tym budowane przez gatunki takie jak np. pałka (*Typha* sp.) oraz wielko pokrojowe turzyce (*Carex sp.*). Choć zbiorniki wodne mają tu charakter antropogeniczny, a ich powstanie związane jest z długoletnią działalnością przemysłu wydobywczego, to stanowią one istotne enklawy przyrodnicze, będące siedliskiem dla chronionych gatunków ptaków oraz stanowiących potencjalne miejsce rozrodu płazów.

Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego stanowią obszary zieleni urządzonej. Należą do nich przede wszystkim przydomowe ogrody, tereny ogródków działkowych ROD Jaśmin i ROD Zygmunt, Park Amedny, Skwer im Józefa Larischa, a także teren cmentarza.

FAUNA

Pomimo, iż analizowany teren odznacza się wysokim stopniem degradacji, jak opisano powyżej, w jego granicach występują liczne enklawy zieleni, stanowiące dogodne miejsce do bytowania dla różnych gatunków zwierząt. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu oraz charakterystykę terenów sąsiednich, fauna jest tutaj reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane, charakterystyczne dla środowiska miejskiego, w tym ekosystemów terenów poprzemysłowych.

Z uwagi na zainwestowanie oraz lokalizację terenu w obszarze wysoko zurbanizowanym, fauna ssaków reprezentowana jest tu przede wszystkim przez drobne gryzonie, takie jak np. szczur (*Rattus* sp.), mysz (*Mus* sp.) czy myszarki (*Apodemus* sp.). W rejonie zadrzewień, mogą także bytować wiewiórki (*Sciurus vulgaris*). Uwarunkowania siedliskowe sprzyjają także występowaniu owadożernych, takich jak np. jeż (*Erinaceus europaeus*) czy kret (*Talpa eusopea*) oraz ryjówki (*Sorex* sp.). Nie można wykluczyć także pojawiania się ssaków drapieżnych, w tym lisa (*Vulpes vulpes*) bądź kuny (*Mrtes* sp.).

Spośród zwierząt kręgowych analizowanego terenu, najliczniejszą grupę stanowią ptaki. Tereny zieleni wysokiej, ale także teren parku, skwery, ogrody przydomowe i ogrody działkowe, stanowią miejsca bytowania, żerowania oraz rozrodu, m.in. dla sikor, w tym bogatki (*Parus major*) i modraszki (*Cyanistes caeruleus*), kosów (*Trudus merula*), kwiczołów (*T. pilaris*) oraz szpaków (*Sturnus vulgaris*). W trakcie wizji terenowych, w rejonie zadrzewień na południu terenu, odnotowano także trznadle (*Emberiza citrinella*), szczygły (*Carduelis carduelis*) oraz zięby (*Fringilla coelebs*). W rejonie osiedli ludzkich – przy zabudowie mieszkaniowej oraz usługowej, odnotowano pospolite krukowate, takie jak sroka (*Pica pica*), sójka (*Garrulus glandarius*), gawron (*Corvus frugilegus*) oraz gołębie sierpówkę (*Streptopelia decaoto*) i gołębia miejskiego (*Columba livia forma urbana*). W rejonie żywopłotów, lokalnie żerowały niewielkie stada wróbli (*Passer domesticus*). W obszarze stawów zapadliskowych na południu oraz w rejonie Stawu Amendy, w trakcie wizji terenowych odnotowano kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) oraz łyski (*Fulica atra*). W rejonie bezimiennego stawu, u zbiegu Lipinki i Bytomki, wśród roślinności szuwarowej odnotowano także świerszczaki (*Locustella naevia*) oraz żerujące kokoszki (*Gallinula chloropus*).

W trakcie wizji terenowej, z gadów na przedmiotowym terenie, odnotowano jedynie jaszczurki – zwinkę (*Lacerta agilis*) oraz padalca zwyczajnego (*Anguis fragilis*).

Obszary zbiorników wodnych, z wykształconymi płatami zieleni w strefie brzegowej, stanowią także potencjalne miejsce bytowania i rozrodu płazów, w tym np. żab zielonych (*Pelophylax esculentus complex*), żab brunatnych czy ropuchy szarej (*Bufo bufo*).

Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są tutaj bezkręgowce, w tym przede wszystkim stawonogi, w tym owady i pajęczaki oraz mięczaki.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany terenu położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz poza zasięgiem teriologicznych i ornitologicznych korytarzy, wyznaczonych obszarze województwa śląskiego[20],[21].

Zgodnie z opracowaniem pn. *Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I*, wyznacza się tu jedynie lokalny korytarz chiropterologiczny, którego oś w przybliżeniu stanowi rzeka Bytomka.

Z uwagi lokalizację i stan zagospodarowania analizowanego terenu oraz ze względu na istniejące bariery liniowe, w postaci dróg oraz infrastruktury tramwajowej, analizowany teren praktycznie nie posiada funkcjonalnych połączeń ekologicznych z terenami sąsiednimi. Lokalny korytarz ekologiczny, wiążący analizowany teren z miastami ościennymi, tj. Rudą Śląską oraz Świętochłowicami, stanowi tu zasadniczo rzeka Bytomka oraz dopływająca do niej Lipinka. Wzdłuż koryt ww. cieków, mogą przemieszczać się drobne gatunki zwierząt, stanowią one także korytarz dyspersji diaspor roślin. Wymiana ekologiczna na tereny przyległe w pozostałych kierunkach, jest ograniczona, głównie przez wspomniane bariery liniowe. Wewnętrzna wymiana gatunków, również ograniczana jest przez ciągi komunikacyjne, ale także przez istniejące obiekty kubaturowe. Wewnętrzna spójność lokalnego układu przyrodniczego oraz łączność z terenami otaczającymi, opiera się głównie o enklawy zieleni spontanicznej czy urządzonej. W skali lokalnej, funkcjonują one na zasadzie tzw. modelu „stepping stone", w którym określone płaty zieleni stanowią wyspy pośród istniejącego zagospodarowania, pomiędzy którymi możliwa jest lokalna migracja niektórych gatunków zwierząt, np. ptaków. Pomimo, iż ciągi komunikacyjne jak i szlaki kolejowe, uznawane są za bariery migracyjne, funkcjonują one jako korytarze ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się niektórych gatunków roślin. Do powiązań przyrodniczych z obszarami przyległymi należą również złoża kopalin, w tym węgla kamiennego, a także wody podziemne.

3.10. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE

Na analizowanym terenie nie wyznacza się form ochrony przyrody ożywionej oraz nieożywionej, w postaci pomników przyrody. Obszar objęty projektem planu położony jest także poza zasięgiem obszarów chronionych[22].

Najbliżej położonym obszarem chronionym, jest Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Dolina Lipinki, położony na obszarze miasta Świętochłowice, za południowo – zachodnią granicą terenu opracowania, na południe od ul. Ostatniej.

3.11. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE

Krajobraz analizowanego obszaru oraz terenów przyległych, ma charakter przeobrażony, typowy dla terenów Górnego Śląska. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest na południowym - wschodnie Bytomia, w sąsiedztwie granicy ze Świętochłowicami.

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach silnie przekształconego krajobrazu miejskiego, ukształtowanego pod wpływem wieloletniej działalności przemysłowej i urbanizacyjnej. Dominują tu elementy antropogeniczne – zwarte struktury zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz przemysłowej – powiązane układem komunikacyjnym. Oprócz terenów zabudowy, wyraźnie zaznaczają się enklawy zieleni urządzonej, takie jak parki, skwery, ogrody działkowe czy tereny rekreacyjne o funkcji sportowej, a także obszary zieleni spontanicznej. Wszystkie te elementy współtworzą zróżnicowaną i charakterystyczną tkankę miejską.

[20] Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011)
[21] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.
[22] https://crfop.gdos.gov.pl/

W strukturze przestrzennej występują również obszary silnie zdegradowane i zdewastowane, będące efektem wcześniejszej działalności przemysłowej – w szczególności górniczej. Obejmują one tereny pokopalniane, często uformowane z gruntów nasypowych, o zróżnicowanej morfologii.

Pomimo zdegradowanego charakteru, obszary poprzemysłowe zachowują elementy nadające przestrzeni indywidualny i interesujący wyraz. Przykładem jest dolina Bytomki w południowo-zachodniej części terenu – głęboko wcięte, sztucznie uformowane koryto z towarzyszącą zielenią tworzy wyrazisty element krajobrazowy. Do interesujących przestrzeni należy także teren w rejonie kompleksu boisk, zlokalizowany na zrekultywowanym obszarze pogórniczym – z racji wyniesienia umożliwia on rozległe wglądy w panoramę miasta. Daleki wgląd w krajobraz możliwy jest również z rejonu ścieżek spacerowych prowadzących od kompleksu sportowego ku Bytomce. Urozmaicenie lokalnego krajobrazu, stanowią także stawy zapadliskowe wraz z otaczającą roślinnością.

Istotne znaczenie mają również obiekty architektoniczne będące świadectwem przemysłowej historii miasta – kształtujące jego tożsamość kulturową. Przykładem jest m.in. zrewitalizowana Kolonia Zgorzelec z zespołem familoków oraz charakterystyczne wieże szybów Ewa i Krystyna, będące dziś trwałymi punktami orientacyjnymi w krajobrazie miejskim. Wartość kulturową, prezentuje także zlokalizowany na północy, w rejonie ul. Małgorzatki układ osadniczy, z modernistycznymi budynkami, wybudowanymi w międzywojniu.

Obecność opisanych elementów – zabudowy, terenów poprzemysłowych, zieleni urządzonej i spontanicznej, doliny rzecznej oraz zbiorników wodnych – kształtuje krajobraz silnie kontrastowy, dynamiczny i zróżnicowany, oddający złożoną historię oraz aktualne funkcje tej części miasta.

Zgodnie z danymi prezentowanymi w *Audycie Krajobrazowym Województwa Śląskiego*, przyjętym *Uchwałą nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z 23 czerwca 2025 r.*, na analizowanym terenie, identyfikuje się szereg krajobrazów, stanowiących wypadkową uwarunkowań środowiskowych oraz kulturowych. Co istotne, w północnej części analizowanego terenu, identyfikuje się również krajobraz uznany za priorytetowy. Ponadto, w rejonie doliny rzeki Bytomki, zaproponowano ustanowienie Obszaru Chronionego Krajobrazu o nazwie Dolina Bytomki.

Zestawienie typów krajobrazów zidentyfikowanych na przedmiotowym terenie, w tym krajobrazu priorytetowego zaprezentowano w tabeli poniżej. W dalszej części testu, zamieszczono także zestawienie zidentyfikowanych zagrożeń dla tego krajobrazu oraz zaproponowanych w ich kontekście rekomendacji, jak również omówiono proponowany OChK.

TABELA 3 Typy krajobrazów zidentyfikowane na obszarze objętym projektem planu miejscowego

KOD KRAJOBRAZU	TYP RZEŹBY	TYP KRAJOBRAZU	PODTYP KRAJOBRAZU	LOKALIZACJA NA ANALIZOWANYM OBSZARZE
KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE				
24.341.13-042 Bytom centrum	***C. Krajobrazy pagórkowate***	***10. Wielkomiejskie***	***10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych***	***Północna część terenu – zespół zabudowy w rejonie wzgórza św. Małgorzaty***
POZOSTAŁE KRAJOBRAZY				
24.341.13-057	C. Krajobrazy pagórkowate	12. Przemysłowe	12a. Duże kompleksy przemysłowe	Przeważająca część terenu, poza fragmentami położonymi na północy oraz zachodzie, obejmująca obszary zabudowy przemysłowej oraz tereny poprzemysłowe, pogórnicze
24.341.13-060	C. Krajobrazy pagórkowate	10. Wielkomiejskie	10c. Obszary zabudowy mieszkaniowej	Północno – zachodnia część terenu, tereny zabudowy mieszkaniowej, położone przy ul. Zabrzańskiej
24.341.13-066	C. Krajobrazy pagórkowate	07. Mozaikowe	07b. Podmiejskie	Południowo – zachodnia część terenu, obejmująca tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej, usługowej wraz z terenami boisk sportowych oraz obszarami stawów i zieleni urządzonej oraz spontanicznej
24.341.13-070	C. Krajobrazy pagórkowate	10. Wielkomiejskie	10e. Tereny sportowo - rekreacyjne	Południowo – wschodnia część terenu, obejmująca m.in. tereny ogrodów działkowych oraz Park Amendy, wraz ze zbiornikiem wodnym
24.341.13-070	C. Krajobrazy pagórkowate	10. Wielkomiejskie	10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych	Południowo – wschodnia część terenu, tereny zabudowy, położone przy ul. Świętochłowickiej

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY BYTOM CENTRUM (24.341.13-042)

Krajobraz wielkomiejski, o zachowanych założeniach historycznych obejmujący śródmieście Bytomia. Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zachowany układ urbanistyczny średniowiecznego miasta typowy dla ówczesnych miast europejskich, lokowanych na prawie niemieckim oraz szczególne nasycenie obiektami o wysokich walorach zabytkowych.

W granicach terenu objętego projektem planu, wskazany krajobraz priorytetowy obejmuje układ zabudowy położony w północnej części terenu, w rejonie wzgórza św. Małgorzaty, w tym budynki mieszkalne, kościół p.w. św. Małgorzaty, budynki parafialne oraz teren cmentarza.

Dla omawianego krajobrazu priorytetowego, wskazano szereg zagrożeń oraz w ich kontekście określono szereg rekomendacji. Ich zestawienia zaprezentowano poniżej.

TABELA 4 Zagrożenia dla krajobrazu priorytetowego Bytom centrum

PRZEDMIOT ZAGROŻENIA	KOD ZAGROŻENIA I RODZAJ (CHARAKTER) DZIAŁAŃ I ZJAWISK STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIA	ŹRÓDŁO ZAGROŻEŃ	ZAGROŻENIE WEWNĘTRZNE (W) LUB ZEWNĘTRZNE (Z)	SKALA ZAGROŻENIA (PKT)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	VI. Społeczno-kulturowe VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	12
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W, Z	11
D. Zagrożenia walorów akustycznych zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe V. Ekonomiczne	W	8

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie i pielęgnacja starych drzew i ich zespołów, w szczególności w obrębie starych cmentarzy, zieleńców i skwerów, oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych.
2. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

3. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa wielkomiejska, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
5. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
6. Ochrona średniowiecznego układu urbanistycznego Starego Miasta z Rynkiem oraz sąsiednich kwartałów XIX i XX zabudowy oraz zabytków sakralnych, w tym kościołów: […] św. Małgorzaty […] 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.

7. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej przywrócenie roli historycznych struktur urbanistycznych w kierunkach ochrony i rozwoju miasta, przeciwdziałanie przed destrukcją wartościowych układów urbanistycznych i obiektów zabytkowych i przeciwdziałanie przed dekapitalizacją istniejącej zabudowy mieszkaniowej i obiektów publicznych. Kreowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego, opartego na ochronie i zmianie jakościowej, a nie tylko ilościowej, terenów zurbanizowanych i zabudowanych, z jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki i odrębności tych części miasta. Kreowanie programu funkcjonalnego, łączącego w sobie zarówno przeznaczenia o randze metropolitalnej, ogólnomiejskiej, jak i lokalnej, w tym wartościowych zrewaloryzowanych zasobów mieszkaniowych, gwarantując tym samym zrównoważone funkcjonowanie centralnej, wielkomiejskiej przestrzeni, dostępnej dla różnych, pod względem wiekowym i stopnia zamożności grup społecznych.
8. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji uwzględnienie rehabilitacji, rewaloryzacji i rewitalizacja historycznej struktury urbanistycznej, założeń architektonicznych, budynków i budowli, przestrzeni publicznych, przestrzeni wewnątrzkwartałowych, przywracających dawną wielokulturową i wielostykową świetność Starego Miasta oraz przyległych do starówki kwartałów miasta z przełomu XIX i XX wieku, z zachowaniem tradycyjnej skali przestrzeni publicznych i wnętrz urbanistycznych, dostosowanych do skali człowieka i kultywowaniem historycznej kompozycji osi, założeń widokowych, dominant kubaturowych. Redefinicja funkcjonalno-programowa terenów i zabudowy, stymulująca trwałą aktywizację usługową, gospodarczą, mieszkaniową, tym samym pozytywne skutki inwestycyjne oraz zmiany w społecznym traktowaniu i użytkowaniu tego kluczowego obszaru miasta. Kreacja południowego pasma rozwoju aktywizującego południową bardziej zdegradowaną część śródmieścia i miasta, potencjalnego obszaru wielkomiejskiej urbanizacji, działań nie konkurencyjnych i nie ingerujących w wartościową historyczną strukturę zabudowy, lokalizowanych w bezpośrednim otoczeniu historycznego obszaru centrum (dystans dojścia pieszego), obszaru wymuszającego nowe połączenia nad i pod terenami kolejowymi „zszywając" tym samym odcięte historyczne i współczesne centrum miasta metropolitalnego.
9. Harmonijne łączenie wartości zabytkowych lub przyrodniczo-krajobrazowych ze współczesną zabudową i zagospodarowaniem.
10. Zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym placów i skwerów, podwórzy w zabudowie kwartałowej, zieleni przykościelnej, uzupełnianie zieleni osiedlowej oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.
11. Dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru danego wnętrza urbanistycznego.
12. Kształtowanie ciągów handlowo-usługowych, zwłaszcza wzdłuż ulic i placów wyłączonych z ruchu kołowego albo z ograniczeniami w ruchu kołowym.
13. Aktywizacja parterów w istniejących budynkach, w szczególności w zabudowie tworzącej obudowę przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym.
14. Nieumieszczanie instalacji i urządzeń technicznych na dachach budynków oraz samodzielnych konstrukcjach w sposób widoczny z danego wnętrza urbanistycznego.
15. Nieprzegradzanie, niezaburzanie i niedeformowanie osi widokowych i osi kompozycji.
16. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnych dominant, w tym kościoła Wniebowstąpienia NMP wraz z długą osią widokową wzdłuż ul. Wrocławskiej oraz kościoła św. Jacka z osią wzdłuż ul. Żeromskiego.
17. Przywrócenie roli architektonicznych i naturalnych terenowych dominant w urbanistycznej kompozycji miasta i włączenie ich w obszar przestrzeni publicznych.

18. Zachowanie punktów, osi widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
19. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej.
20. Kontynuacja istniejącego i wykształcenie nowego systemu przestrzeni publicznych, placów, ulic, pasaży, założeń parkowych i skwerów, podkreślających wielowiekowe tradycje miejskie i czytelną historyczną strukturę urbanistyczną, obszaru centralnego i śródmiejskiego, odzwierciedlającego historyczne kierunki i osie rozwojowe, kontynuowanego współcześnie i kreującego nowe obszary o zdecydowanie śródmiejskim charakterze. Rozwijanie systemu ścieżek, w tym ścieżek pieszych, rowerowych i szlaków turystycznych, tworzących system tematycznych powiązań pomiędzy ważnymi miejscami, obiektami i założeniami miasta, należących do miejskiego systemu przestrzeni publicznych i miejskiego systemu przestrzeni zieleni.
21. Nieumieszczanie konstrukcji i urządzeń reklamowych przesłaniających obiekty zabytkowe.
22. Zachowanie i ochrona osi widokowych poprzez nieumieszczanie reklam.
23. Nieumieszczanie reklam LED; nieumieszczanie reklam na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości reklam i szyldów na terenach zabudowanych do 2 m^2.
24. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
25. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
26. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym ośrodków krzewienia wysokiej kultury w metropolii, których reprezentantami są np. Opera Śląska, oraz kultywowanie i rozwijanie tradycyjnego dorobku Muzeum Górnośląskiego i wykreowanie nowoczesnych form działalności i instytucji z nim stowarzyszonych, związanych z tradycją górniczą i przemysłową miasta i regionu, skupiających się w rejonie zdegradowanych terenów poprzemysłowych, tworzących park historycznych i innowacyjnych budowli i technologii, promujących odnowę zdegradowanego środowiska poprzez prekursorskie proekologiczne działania: edukacyjne, technologiczne, wytwórcze i realizacyjne, w ścisłej koordynacji z funkcjonującą kopalnią „Centrum" oraz przy współpracy z podobnymi ośrodkami europejskimi i światowymi.
27. Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta, poprzez konsekwentne kultywowanie i rozwijanie elementów zagospodarowania przestrzennego, pozwalających na promocję specjalizowanej turystyki miejskiej i kulturowej, a także poprzez szlaki turystyczne: czerwony Szlak Husarii Polskiej, niebieski Szlak Powstańców Śląskich i zielony Szlak Tysiąclecia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

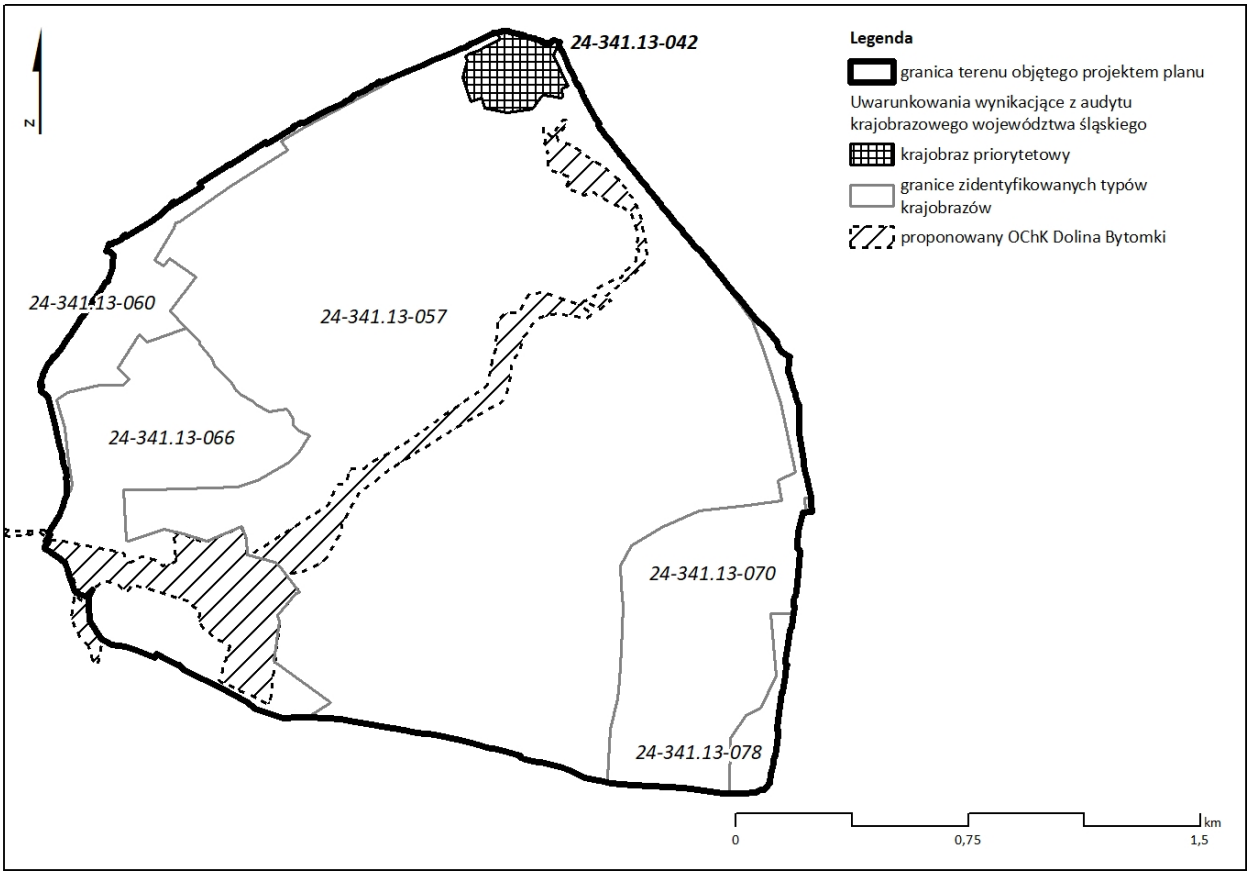
28. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i konieczności zachowania walorów kulturowo-historycznych i estetyczno-widokowych cennego układu urbanistycznego miasta.
29. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.

PROPONOWANY OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA BYTOMKI

Zgodnie z informacjami audytu krajobrazowego, w rejonie doliny rzeki Bytomki, zaproponowano ustanowienie Obszaru Chronionego Krajobrazu o nazwie Dolina Bytomki – w zasięgu miasta Ruda Śląska oraz Bytom.

Za główną przesłankę do powołania ww. OChK wskazuje się jego cenne walory fizjonomiczne, jak również fakt, że teren ten stanowi lokalny korytarz ekologiczny. Obszar ten obejmuje wąską dolinę rzeki Bytomki, ulokowaną w krajobrazie przemysłowym i miejskim, podlegającą procesom renturalizacyjnym i sukcesyjnym.

Na poniższym rysunku zaprezentowano zasięg wyznaczonych typów krajobrazów, w tym krajobrazu priorytetowego oraz zasięg proponowanego OChK Dolina Bytomki.

RYSUNEK 3 Uwarunkowania krajobrazowe, wynikające z audytu krajobrazowego województwa śląskiego

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla obszaru objętego opracowaniem, obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Brak realizacji projektowanego planu miejscowego oznaczałby utrzymanie obowiązujących dotychczas ustaleń planistycznych, które – mimo formalnego obowiązywania – w wybranych przypadkach nie odpowiadają aktualnym uwarunkowaniom przestrzennym bądź środowiskowy. W konsekwencji, zaniechanie uchwalenia nowego planu może skutkować kontynuacją lub intensyfikacją zainwestowania, opartego na dotychczasowych, często nieadekwatnych założeniach.

W przypadku braku realizacji ocenianego projektu planu, nie dojdzie do formalnego wzmocnienia ochrony części terenów o istotnym znaczeniu przyrodniczym, które obecnie – na mocy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – dopuszczają pozaprzyrodnicze formy użytkowania, choć w ograniczonym zakresie. Dotyczy to w szczególności terenów ujętych w **kategoriach A1, A2, A3**. Oceniany dokument wprowadza przeznaczenia o funkcji ekologicznej, które umożliwiają skuteczniejsze utrzymanie terenów biologicznie czynnych oraz ich funkcji korytarzowej, a także ograniczają potencjalną presję inwestycyjną. W przypadku zaniechania uchwalenia projektu planu, utrzymana zostanie możliwość realizacji inwestycji w obszarach dziś jeszcze wolnych od zainwestowania, co może prowadzić do stopniowej degradacji lokalnego rusztu ekologicznego. W konsekwencji, może dojść do osłabienia ciągłości przyrodniczej w skali lokalnej i subregionalnej – zwłaszcza w rejonach powiązań z doliną rzeki Bytomki.

Kolejną kwestią, jest zmiana przeznaczenia terenów, wskazywanych w obowiązującym MPZP jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (*P*), w kierunku terenu usług lub produkcji (**U-P**) (**kategoria D2**). Przyjęte dotychczas przeznaczenie, ogranicza elastyczność zagospodarowania – nie dopuszcza realizacji funkcji

usługowych jako przeznaczenia podstawowego, które mogą być mniej uciążliwe środowiskowo. Brak realizacji ocenianego projektu planu skutkowałby zatem utrzymaniem większego ryzyka realizacji inwestycji potencjalnie silniej oddziałujących na środowisko. W projekcie planu proponuje się zmianę przeznaczenia tego terenu z *P* na **U-P** – czyli usługi lub produkcję. Zmiana ta rozszerza katalog możliwych form zagospodarowania, umożliwiając realizację funkcji usługowych, co może przyczynić się do ograniczenia skali presji inwestycyjnej, bardziej zrównoważonego zagospodarowania oraz dostosowania inwestycji do uwarunkowań środowiskowych. W związku z tym, przyjęcie planu, mimo że nie eliminuje możliwości przekształcenia terenu, może być ocenione jako rozwiązanie korzystniejsze – ze względu na szerszy zakres dopuszczalnych funkcji oraz potencjalne ograniczenie ryzyka realizacji inwestycji bardziej uciążliwych.

W przypadku braku uchwalenia ocenianego projektu planu, dla szeregu terenów objętych opracowaniem możliwe byłoby także zachowanie ich dotychczasowej funkcji – zieleni urządzonej czy sportu i rekreacji. Oznacza to, że tereny te mogłyby nadal pełnić funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjne, wspierając tym samym lokalny system przyrodniczy oraz utrzymując ciągłość biologiczną i mikroklimat miejski. Opisywana kwestia dotyczy przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną (**7MN, 8MN, 4MN, 5MN, 6MN, 1MNW, 1MW**), usługi (**15U**), produkcję lub usługi (**1U-P, 3P**) oraz teren garaży (**1KOG**), terenów dotychczas wskazywanych jako tereny *ZP* bądź *ZP-US*. Z tej perspektywy, brak realizacji projektu planu będzie skutkował zachowaniem *statusu quo* – czyli utrzymaniem powierzchni biologicznie czynnych, które w dalszym ciągu mogą pełnić funkcje ekologiczne, wspierać retencję wód opadowych, przeciwdziałać skutkom miejskiej wyspy ciepła oraz chronić wartości estetyczne i stanowić miejsca rekreacji. W kontekście ochrony środowiska przyrodniczego oraz utrzymania równowagi przestrzennej, taki wariant – choć ograniczający możliwości inwestycyjne – może być oceniony jako korzystniejszy dla środowiska. Niemniej, należy zauważyć, że opisywane zmiany przeznaczenia te nie będą miały generalnie charakteru znaczącego – w kontekście przestrzennym – objęte nimi tereny mają niewielką powierzchnię, a w przypadku przeznaczenia mieszkaniowego dotyczą funkcji nieuciążliwych. Z perspektywy ochrony środowiska, za potencjalnie niekorzystne uznaje się zasadniczo zmiany zaklasyfikowane do **kategorii D4**, tj. wprowadzenie przeznaczenia terenu usług lub produkcji oraz terenu produkcji (**1U-P, 3P**) w miejsce terenów zieleni urządzonej (*ZP*) oraz zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji (*ZP-US*), obejmujących powierzchnie biologicznie czynne, porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym lokalnie drzewami (**teren nr 38, 39**).

Na mocy ocenianego projektu planu, dopuszczono także realizację infrastruktury z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE), tj. ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500kW wraz z zabudową z nimi związaną – dla terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P** oraz dla terenów **6U, 10U, 11U**, w ramach których jako przeznaczenie uzupełniające wskazano teren produkcji energii. Założenie to generalnie uznaje się za korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska. Realizacja instalacji OZE, będzie przyczyniała się do obniżenia bilansu emisji do atmosfery z obszaru miasta. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych skutecznie ogranicza konieczność spalania paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego, które są głównym dostarczycielem zanieczyszczeń atmosferycznych.

Prezentowany w ocenianym projekcie planu, zakres zamierzeń planistycznych, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono **zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko**, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami:

- dróg publicznych,
- linii tramwajowych,
- infrastruktury technicznej,
- inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- podziemnego wydobycia kopalin,
- poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin,
- centrów handlowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- obiektów sportowych, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- stacji paliw,
- garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów,
- infrastruktury kolejowej.

Na obszarze objętym projektem MPZP, d**opuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko** na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1 U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P.**

We wszystkich przypadkach, niezależnie od rodzaju dopuszczonego przedsięwzięcia, **plan nakłada ograniczenie dotyczące zasięgu ich oddziaływania – nie może ono przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego**.

Biorąc pod uwagę przytoczone zapisy, należy przyjąć, iż na analizowanym terenie, możliwa będzie realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – w zakresie wskazanym w zapisach planu. Oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, związane z realizacją wymienionych inwestycji, będą zależały m.in. od tego, czy dana inwestycja będzie polegała na remoncie inwestycji już funkcjonującej, czy lokowaniu nowego przedsięwzięcia, jak również będą zależeć od samego rodzaju przedsięwzięcia. W przypadku lokowania nowych przedsięwzięć, w rejonie terenów, na których dopuszcza się ich realizację, a które obecnie pozbawione są zabudowy, oddziaływania na środowisko, będą dotyczyły przede wszystkim przyrostu powierzchni szczelnych, likwidacji bądź przekształcenia siedlisk przyrodniczych, a także mogą dotyczyć wpływu na wody podziemne czy wiązać się z emisją zanieczyszczeń aerosanitarnych i emisją hałasu – związaną z samą działalnością przyszłych inwestycji, ale także związaną z wzrostem ruchu pojazdów w nowo zainwestowanych obszarach. Obszary w chwili obecnej wolne od zainwestowania, w rejonie których zamierzenia planistyczne dopuszczają rozwój zainwestowania, w tym realizację przedsięwzięć z grupy znacząco oddziałujących na środowisko, obejmują powierzchnie, które – pomimo zachowanego biologicznego charakteru, posiadają przekształcony charakter, wynikający zarówno z historycznej działalności człowieka, w tym działalności górniczej, jak i współczesnego użytkowania. Tereny te pełnią obecnie funkcje ekologiczne, lokalnie porośnięte są roślinnością ruderalną oraz zadrzewieniami, jednak nie stanowią cennych przyrodniczo obszarów.

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed realizacją potencjalnych inwestycji, konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę charakter terenów, w rejonie których możliwa będzie lokalizacja omawianych przedsięwzięć, jak również biorąc pod uwagę przytoczone zapisy szczegółowe – dotyczące przedsięwzięć z grupy mogących oddziaływać znacząco na środowisko, należy spodziewać się, iż główne oddziaływania przyszłych inwestycji, będą dotyczyły oddziaływań na faunę i florę – w związku z likwidacją części zbiorowisk roślinnych, a tym samym miejsc bytowania, żerowania i rozrodu zwierząt, jak mogą dotyczyć oddziaływań na powierzchnię ziemi, związanych z jej uszczelnieniem, na skutek lokowania nowych przedsięwzięć. Nie można tu także wykluczyć wzrostu emisji zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz wzrostu emisji hałasu. Na obecnym etapie nie znane są szczegółowe zamierzenia inwestycyjne oraz rozwiązania techniczne i technologiczne dla przyszłych inwestycji, dające możliwość jednoznacznego wskazania skali ich potencjalnych

oddziaływań oraz ich zasięgu, niemniej, jak wynika z przepisów odrębnych, przed realizacją inwestycji z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, należy dokonać szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia, w procesie ubiegania się o wydanie decyzji środowiskowej. Ocena taka pozwoli określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój,** który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako *„rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie”.*

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu MPZP zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

Dokumenty szczebla międzynarodowego

a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradeł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.

b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janerio)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.

c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.

d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt* (*Konwencja Bońska*) ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.

e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (*Konwencja Klimatyczna*) ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

Dokumenty szczebla wspólnotowego

a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r, a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.

b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.

c) Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.

d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*

e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku,* której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.

f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,* mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.

g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

Dokumenty szczebla krajowego

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt MPZP nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja analizowanego dokumentu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach ocenianego dokumentu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Głównym założeniem przedstawionego do oceny projektu planu, jest uporządkowanie założeń urbanistycznych dla analizowanego terenu, ustalonych w obowiązujących na jego obszarze planach miejscowych – z dostosowaniem do obowiązujących przepisów prawa krajowego, jak również z uwzględnieniem stworzenia ram planistycznych, umożliwiających kontynuację procesów inwestycyjnych w tym obszarze. Przedłożony do oceny projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w stosunku do planów obowiązujących, w większości wprowadza przeznaczenia terenów zgodne z przeznaczeniami przyjętymi w obowiązujących planach. Potencjalny przyrost zainwestowania, wynikający z ocenianych założeń projektowych, dotyczy przede wszystkim możliwego rozwoju zainwestowania, w ramach terenów o funkcjach: mieszkaniowych (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**), usługowych (**15U**), usługowo – produkcyjnych i produkcyjnych (**1U-P, 3P**) oraz terenu garaży (**1KOG**). Oddziaływania na środowisko, mogą być także związane z korektą przebiegu terenów drogowych, wyznaczonych w obowiązujących planach. Ponadto, na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie terenów oznaczonych symbolami **1U-P, 1U-PE, 1P,**

2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U, umożliwiono realizację infrastruktury z zakresu ogniw fotowoltaicznych, wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz z zabudową z nimi związaną.

W poniżej tabeli, przestawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 5 Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	○ wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy, infrastruktury technicznej bądź drogowej; ○ zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; ○ wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych; ○ zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów).	○ przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie; ○ zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy; ○ wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; ○ wzrost ilości wytwarzanych odpadów; ○ wzrost emisji hałasu przemysłowego i bytowego; ○ potencjalny wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza; ○ wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	○ generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych; ○ możliwy poprawa lokalnej jakości powietrza, z uwagi na realizację systemów opartych na źródłach odnawialnych – w przypadku realizacji farm PV.
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	○ dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności.
SKUMULOWANE	○ krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych.	○ zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów – punktowych i liniowych jak również zmiana jakości powietrza w wyniku zastosowania systemów opartych na energii odnawialnej; ○ kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz przemysłowego; ○ synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowych inwestycji.
KRÓTKOTERMINOWE	○ hałas budowlany; ○ zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; ○ powstawanie odpadów budowlanych.	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	○ zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; ○ spadek bioróżnorodności; ○ zmniejszenie powierzchni zadrzewionych.	○ zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; ○ dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy; ○ emisja hałasu komunikacyjnego; ○ emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	○ zmiany ukształtowania powierzchni terenu; ○ spadek powierzchni biologicznie czynnych.	○ zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; ○ spadek bioróżnorodności; ○ zwiększenie udziału powierzchni szczelnych.
CHWILOWE	○ hałas budowlany; ○ zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; ○ powstawanie odpadów budowlanych.	○ zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie" (PLH 240003) położony w odległości około 6,1 km w kierunku północno – zachodnim.

Z uwagi na uwagi na odległość od ww. obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wypływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

OBSZAROWE I PUNKTOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody.

Najbliżej położonym obszarem chronionym, jest Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Dolina Lipinki, położony na obszarze miasta Świętochłowice, za południowo – zachodnią granicą terenu opracowania, na południe od ul. Ostatniej. Obszar ten został powołany *Uchwałą nr XLI/344/21 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Dolina Lipinki na terenie miasta Świętochłowice, obejmującego działki i fragmenty działek nr 693/159, 714/171, 3116/11, 908/157, 194/35, 1860/18, 2295/1, 863/159, 900/174, 3116/1 o łącznej powierzchni 40,8703 ha*. Celem ustanowienia ww. obszaru jest ochrona wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu ze względu na jego walory przyrodnicze, widokowe i estetyczne. Obszar obejmuje tereny najbardziej wartościowe przyrodniczo z zachowaniem ciągłości cieków wodnych i ich granic. Oznacza się dużą bioróżnorodnością siedlisk i ich mozaikowym charakterem. Na stosunkowo niewielkiej powierzchni spotykamy krańcowo różne ekosystemy ze znaczną, jak na warunki śląskie bioróżnorodnością. Na terenie wykazano ponad 100 gatunków bezkręgowców, wśród których kilka podlega ochronie prawnej. Stwierdzono 47 gatunków ptaków z których 38 objętych jest ochroną ścisłą a 4 podlegają ochronie częściowej.[23]

Ustalenia projektu planu miejscowego nie przewidują zmian przeznaczenia terenów względem obowiązujących planów, w rejonie południowo – zachodniej granicy obszaru objętego planem, tj. w sąsiedztwie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Dolina Lipinki. Pozostałe zamierzenia planistyczne również nie będą wiązały się z bezpośrednim ani pośrednim wpływem na ten obszar chroniony – m.in. z uwagi na zapisy planu dotyczące ochrony zasobów środowiska, które ograniczają możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich. Mówi o tym m.in. zapis, wskazujący, że *zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego*.

Choć Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy znajduje się w niewielkiej odległości od granic planu, planowane zainwestowanie nie obejmuje ingerencji w jego ekosystem. Projekt planu nie przewiduje również realizacji nowych funkcji terenów, związanych z intensyfikacją np. ruchu pieszego w kierunku omawianego obszaru chronionego. Ponadto, nie wskazano w jego sąsiedztwie intensyfikacji użytkowania terenów, która mogłaby skutkować wzrostem presji antropogenicznej – zarówno pod względem emisji hałasu, jak i zanieczyszczeń powietrza.

Biorąc pod uwagę zarówno skalę i zakres ustaleń planistycznych, jak i ich relację przestrzenną oraz funkcjonalną względem Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Dolina Lipinki, wpływ założeń wynikających z projektu planu na ten obszar, przy założeniu respektowania jest zapisów ograniczających oraz przepisów prawa krajowego, należy uznać za pomijalny.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Rozwój zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną bądź służącą obsłudze komunikacyjnej, w rejonie powierzchni obecnie wolnych od zainwestowania, w miejscu realizacji poszczególnych obiektów, związany będzie z bezpośrednim naruszeniem powierzchni ziemi. Skala wpływu będzie jednakże uzależniona od ostatecznie przyjętego sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów, w szczególności, w przypadku terenów, obecnie niezainwestowanych, w rejonie których na mocy ocenianego projektu planu, dopuszczono możliwość realizacji instalacji fotowoltaicznych.

[23] https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP

W przypadku lokowania zabudowy kubaturowej oraz elementów infrastruktury komunikacyjnej, w tym np. nowych garaży, dróg w ramach terenów zabudowy, placów czy miejsc postojowych, dojedzie do trwałego uszczelniania powierzchni ziemi. Likwidacja powierzchni przepuszczalnych, w tym biologicznie czynnych, prowadziła będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości swobodnej infiltracji wód pochodzących z opadu atmosferycznego w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zainwestowanymi. Pośrednio do gruntów w perspektywie długoterminowej będą przedostawały się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy, poruszające się w rejonie nowo zainwestowanych terenów. Z uwagi na możliwy przyrost nowych terenów zainwestowanych, należy spodziewać się wzrostu ruchu kołowego na analizowanym obszarze. Do gruntów mogą także potencjalnie przedostawać się zanieczyszczenia emitowane na skutek procesów technologicznych (depozycja wtórna), w rejonie nowych zakładów, niemniej wystąpienie bądź skala tego zjawiska, będą uzależnione od ostatecznego rodzaju zainwestowania oraz przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych. Należy jednak podkreślić, iż w kontekście analizowanego terenu, środowisko gruntowe, należy do wysoko przekształconych, zarówno pod kątem morfologii powierzchni, jak i chemizmu gruntów, co jest wynikiem prowadzonej w jego rejonie działalności związanej z górnictwem, hutnictwem i pozostałą działalnością przemysłową. Jak wykazano w niniejszym opracowaniu, w analizowanych granicach wskazuje się na występowanie czterech terenów ujętych w wykazie terenów poprzemysłowych i pogórniczych, obejmujących rejon dawnych hałd, zlikwidowanych osadników, teren dawnego zakładu górniczego czy teren dawnej działalności przemysłowej, w rejonie którego obecnie znajduje się zabudowa przemysłowa. W rejonie ww. terenów, identyfikuje się zarówno powierzchnie, które ulegają regeneracji przyrodniczej – obecnie porośnięte roślinnością spontaniczną, gdzie zauważalne są również procesy glebotwórcze, jak również powierzchnie odsłoniętych gruntów nasypowych, całkowicie pozbawione okrywy glebowej. Choć lokowanie nowego zainwestowania, w tym zabudowy kubaturowej i infrastruktury technicznej, będzie wiązało się z bezpośrednim i trwałym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi oraz grunty, to należy podkreślić, że kwestia ta dotyczy zasadniczo terenów już silnie przekształconych, lokalnie wykazujących całkowitą degradację środowiska glebowego. W związku z tym przyjmuje się, że rozwój proponowanych terenów zabudowy w analizowanym rejonie stanowi rozwiązanie bardziej racjonalne – zarówno przestrzennie, jak i środowiskowo – niż np. lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach o niższym stopniu przekształcenia, dostępnych w granicach miasta.

W odniesieniu do wyznaczonych na mocy ocenianego projektu MPZP obszarów, w rejonie których możliwe będzie lokalizowanie ogniw fotowoltaicznych – wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW, oddziaływanie na powierzchnie ziemi, będzie związane głównie z rozwojem zabudowy technicznej, towarzyszącej instalacją PV, koniecznej do funkcjonowania farm, w tym np. stacji transformatorowych czy magazynów energii. Skala wpływu na środowisko gruntowe, w fazie realizacji farmy, będzie uzależniona od przyjętych rozwiązań technologicznych, np. od sposobu montażu modułów fotowoltaicznych czy wielkości magazynów energii. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi może być związane z usunięciem wierzchniej warstwy gruntów, w przypadku występowania pokrywy glebowej, w celu posadowienia fundamentów pod stacje transformatorowe i magazyny energii, wykonaniem niewielkich wykopów pod moduły fotowoltaiczne czy wykopów, w których zostaną umieszczone kable energetyczne. W przypadku konieczności wyrównania powierzchni terenu pod poszczególne obiekty, możliwa będzie konieczność zdjęcia warstwy gruntu i prowadzenie prac niwelacyjnych. Dotyczy to w szczególności obszarów o nieregularnej rzeźbie terenu, wymagających wyrównania. W kontekście rozwoju instalacji fotowoltaicznych, pomimo że ich realizacja nie wymaga pełnego uszczelnienia podłoża – a powierzchnie te mogą formalnie pozostawać biologicznie czynne – należy liczyć się z przemianą flory w ich rejonie. Wynika to z wysokich temperatur generowanych w trakcie pracy paneli oraz zacienienia powierzchni gruntu, co ogranicza rozwój roślinności. Należy jednak zaznaczyć, że analizowany obszar już obecnie cechuje się wysokim stopniem przekształcenia. Tereny te są zdegradowane, miejscami bezglebowe, a występująca lokalnie roślinność ma charakter ruderalny, typowy dla siedlisk silnie przekształconych działalnością człowieka. W związku z tym, planowana lokalizacja instalacji fotowoltaicznych nie będzie wiązała się ze znaczącym przekształceniem środowiska naturalnego – rozumianym jako zjawisko nowe dla

analizowanego terenu. Ze względu na obecny charakter szaty roślinnej, nie dojdzie tu również do zajęcia siedlisk cennych gatunków roślin.

Podsumowując, realizacja założeń analizowanego dokumentu, będzie niewątpliwie związana z ingerencją w lokalne środowisko gruntowe. Skala ingerencji w środowisko gruntowe, będzie zależała od ostatecznie przyjętego sposobu zagospodarowania – większa w przypadku zabudowy kubaturowej, a znacząco mniejsza przy realizacji instalacji fotowoltaicznych. Należy jednak podkreślić, iż z uwagi na silnie przekształcony charakter analizowanego terenu, środowisko gruntowe stale podlega tu wpływom antropogenicznym. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało zatem charakter zjawisk już występujących. Należy przez to rozumieć, że realizacja przyszłych inwestycji nie wprowadzi nowej presji, a jedynie będzie stanowić kontynuację przekształceń. Pomimo, iż realizacja założeń projektu MPZP może będzie wywierać wpływ na środowisko gruntowe, głównie z uwagi na możliwy przyrost zainwestowania, to skala i intensywność tego wpływu, będą ograniczane przez zapisy samego dokumentu planistycznego jak i przepisy prawa krajowego.

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym:

1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami, w tym:

1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4;
3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach;
4) dopuszczenie na terenach: 2P, 3P, 4P recyklingu odpadów;
5) dopuszczenie na terenie 2P zbierania metali nieżelaznych;
6) dopuszczenie na terenie 1U-P zbierania odpadów wyłącznie dla działalności istniejących.

Ochronie powierzchni ziemi, będą również sprzyjały wprowadzone zapisy, dotyczące ochrony wód i powietrza atmosferycznego, jak również ochronie opisywanego komponentu środowiska będzie sprzyjało zachowanie znacznego udziału terenów o funkcji ekologicznej w granicach terenu objętego projektem MPZP – w ramach terenów **WS, WS-ZP, ZP, ZP-ZD, ZD**, a także przyjęcie dla poszczególnych przeznaczeń terenów zainwestowanych minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.*

Głównym elementem sieci rzecznej analizowanego terenu jest rzeka Bytomka, przepływająca przez jego centralną część w przybliżonej osi południowy – zachód – północny – wschód. W rejonie południowo – zachodniej granicy terenu, do ww. cieku wpada rzeka Lipinka, płynąca z południa, od strony Świętochłowic. W granicach terenu objętego projektem planu, zlokalizowane są także antropogeniczne zbiorniki wodne, takie jak Staw Amendy, Staw Zumerek, oraz pozostałe bezimienne stawy. W stanie obecnym, wykorzystywane są one głównie na cele rekreacyjne, niemniej wraz z doliną Bytomki, stanowią ważne enklawy bioróżnorodności na analizowanym terenie.

Na mocy analizowanego projektu MPZP, w rejonie koryta rzeki Bytomki oraz Lipinki, jak również w rejonie powierzchni przylegających do koryt ww. cieków, utrzymano charakter przeznaczenia, wskazany w MPZP obowiązujących, wprowadzając przeznaczenie terenów wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej **WS-ZP**. Ponadto,

ww. przeznaczenie – lokalnie w sąsiedztwie rzeki Bytomki, wprowadzono także na obszarach, w rejonie których na mocy planów uchwalonych, możliwy był rozwój zainwestowania (w ograniczonym zakresie). W rejonie istniejących zbiorników wodnych, również wprowadzono przeznaczenia zgodne ze stanem faktycznym, tj. przeznaczenia terenów wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej **WS-ZP** oraz terenu wód powierzchniowych śródlądowych **WS** – dla Stawu Amendy. W północno – wschodniej części terenu, w zasięgu obszaru, gdzie zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny, utrzymano przeznaczenie wskazane w MPZP obowiązującym, tj. teren zieleni urządzonej (**3ZP**). W bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, analizowany projekt planu, nie dopuszcza realizacji nowych form zainwestowania. Podsumowując, ustalenia projektu planu w kontekście wód powierzchniowych, potwierdzają aktualny stan użytkowania obszarów, w rejonie których identyfikuje się elementy sieci hydrograficznej, porządkują ich funkcję i ograniczają presję inwestycyjną. co sprzyja zachowaniu ciągłości ekologicznej dolin cieków, zachowaniu zbiorników wód stojących oraz sprzyjają ochronie jakości i retencji wód powierzchniowych.

Pojawienie się nowych obiektów budowlanych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, na obszarach dotychczas funkcjonujących jako powierzchnie wolne od zainwestowania, będzie jedynym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowych obszarów zainwestowanych, może być związana z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, co może wiązać z lokalnym niekorzystnym wpływam na obieg wody w przyrodzie, poprzez ograniczenie możliwości infiltracji i retencji glebowej. Niemniej, z uwagi na ochronę przez zabudową znacznej części analizowanego terenu – w ramach terenów o funkcjach przyrodniczych bądź rekreacyjnych, oddziaływanie to nie będzie znaczące. Skala tego zjawiska uzależniona będzie także od zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej.

Istotny wpływ na zachowanie właściwego poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych (a tym samym poziomu wód gruntowych) ma ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki. Projekt planu, wprowadzając tego rodzaju zapisy, chroni przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnia odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne.

Korzystnym działaniem w kontekście całego analizowanego terenu jest zachowanie terenów biologicznie czynnych, w postaci wprowadzonych przeznaczeń terenów **WS, WS-ZP, ZP, ZP-ZD, ZD**. W analizowanym projekcie planu, w rejonie części terenów, dopuszczono możliwość realizacji farm PV. Należy zauważyć, iż ww. typ zainwestowania, nie wiąże się z całkowitym uszczelnieniem powierzchni ziemi – w rejonie modułów paneli słonecznych, a zatem w ich rejonie, możliwe będzie zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód.

<u>W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się</u>:

1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

<u>Ponadto, wprowadza się zapisy szczegółowe, dotyczące zasad odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych</u>:

1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

Ochronie wód będą także służyły zapisy dotyczące ochrony powierzchni ziemi czy gospodarki odpadami jak również wyznaczenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych – dla poszczególnych przeznaczeń, w tym w rejonie obszarów zabudowy.

Mając na uwadze charakter zamierzeń planistycznych, w tym przede wszystkim zachowanie terenów czynnych biologicznie oraz wprowadzenie przeznaczeń terenów o funkcji ekologicznej, w rejonie elementów sieci hydrograficznej, występujących na analizowanym terenie, a także ze względu na ustalone zapisy, mające na celu ochronę środowiska wodnego, należ stwierdzić, iż realizacja analizowanego projektu planu, przy przestrzeganiu przepisów prawa krajowego, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, tj. JCWP Bytomka (PLRW 60000611649) oraz JCWP Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia (PLRW 20000621269). Obie powyższe JCWP, zgodnie z IIaPGW, posiadają status silnie zmienionej części wód. Potencjał ekologiczny JCWP Bytomka określono jako zły, stan chemiczny określono jako poniżej dobrego, stan ogólny wód analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla ww. JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny przy złagodzonych wybranych wskaźnikach oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Potencjał ekologiczny JCWP Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia określono jako słaby, stan chemiczny określono jako zły, stan ogólny wód analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla ww. JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny przy złagodzonych wybranych wskaźnikach oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla wskazanych JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona. Ciekiem istotnym z punktu widzenia JCWP, przepływającym przez analizowany teren jest rzeka Bytomka (ciek istotny z punku widzenia JCWP o nazwie Bytomka).

Projekt planu miejscowego nie przewiduje zmian zagospodarowania, które skutkowałyby bezpośrednią ingerencją w koryto rzeki Bytomki – cieku istotnego z punktu widzenia JCWP. Nowe tereny przeznaczone do zainwestowania nie obejmują powierzchni położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieku, a przyjęte ustalenia planistyczne nie prowadzą do zwiększenia presji mogącej skutkować pogorszeniem stanu JCWP. W związku z powyższym, ustalenia projektowanego planu nie będą oddziaływały w sposób bezpośredni na JCWP i nie wpłyną na możliwość osiągnięcia jej celów środowiskowych.

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych, tj. JCWPd nr 129 (PLGW 6000129) oraz JCWPd nr 111 (PLGW 2000111). Zgodnie z IIaPGW, stan chemiczny ww. JCWPd określono jako dobry, stan ilościowy oraz ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla powyższych JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia stanu ilościowego, w zakresie bilansu wodnego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu, zakładająca pełne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych, w tym budowę zabudowy kubaturowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, będzie wiązać się z przyrostem powierzchni szczelnych, co ograniczy infiltrację wód opadowych i tym samym zmniejszy obszar alimentacyjny omawianych JCWPd. Oddziaływanie to jest potencjalnie niekorzystne, w szczególności w świetle słabego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego JCWPd, niemniej, biorąc pod uwagę całą powierzchnię obszaru wyznaczonych jednolitych części wód, nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne. Mniejszej skali oddziaływań na wody podziemne, w kontekście ich zasilania, można spodziewać się w przypadku realizacji elektrowni słonecznych. W ich rejonie, zasilanie wód podziemnych, będzie przebiegało w sposób swobodny. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony wód, a także korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska wodno – gruntowego – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami.

Generalnie, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów, w rejonie których możliwy będzie przyrost zainwestowania w odniesieniu do planów obowiązujących, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury technicznej lub komunikacyjnej. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza na etapie eksploatacji może być związana z użytkowaniem terenów nowej zabudowy, możliwej do realizacji na podstawie ocenianego projektu planu. Dotyczy to w szczególności ogrzewania budynków mieszkalnych oraz zaplecza socjalnego w ramach zabudowy usługowej bądź produkcyjnej. Potencjalne zwiększenie emisji może również wynikać z działalności prowadzonej w ramach przewidzianego do rozwoju terenu produkcji oraz ze wzrostu natężenia ruchu pojazdów w rejonie nowych obszarów zabudowy. Z drugiej strony, plan przewiduje możliwość lokalizacji odnawialnych źródeł energii, w tym instalacji fotowoltaicznych, co może pozytywnie wpłynąć na lokalny bilans emisji w szerszej perspektywie.

W analizowanym projekcie planu, zaproponowano możliwość realizacji nowych terenów o funkcji mieszkaniowej (**7MN, 8MN, 4MN, 5MN, 6MN, 1MNW, 1MW**) – związanej ze stałym pobytem ludzi, dla których konieczne będzie prowadzenie procesów grzewczych. Przewiduje się tu także rozwój terenu o funkcji usługowej (**15U**) oraz produkcji lub usług (**1U-P, 3P**), gdzie również może zachodzić konieczność ogrzewania części budynków – w ramach zaplecza socjalnego. W analizowanym przypadku, emisja do powietrza na etapie eksploatacji, może wynikać z indywidualnych systemów ogrzewania, ponieważ nie wszystkie tereny objęte projektem planu, mają obecnie dostęp do sieci zdalaczynnej. Skala emisji zależeć będzie od rodzaju zastosowanego paliwa oraz sprawności urządzeń grzewczych. Potencjalnie niekorzystny wpływ na jakość powietrza, może mieć wykorzystanie do celów grzewczych paliw stałych niskiej jakości, takich jak np. węgiel czy drewno opałowe bądź użytkowanie urządzeń niespełniających norm emisyjnych. W przypadku stosowania nowoczesnych systemów grzewczych, opartych na paliwach gazowych czy odnawialnych źródłach energii, oddziaływanie na jakość powietrza będzie znacząco ograniczone.

Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach terenu przede wszystkim o funkcji produkcyjnej (**3P**) – stanowiącego przyrost zainwestowania z tytułu analizowanego projektu MPZP. W analizowanym projekcie planu dopuszczono także rozwój terenu **1U-P**, niemniej przyrost ww. terenu, obejmuje niewielkie powierzchnie, przylegające do obszaru już zainwestowanego, o tej samej funkcji. Z uwagi na fakt, że jedną z podstawowych funkcji wskazanych terenów jest funkcja produkcyjna, należy założyć, że możliwa będzie tu realizacja przedsięwzięć, których eksploatacja może wiązać się z emisją substancji do atmosfery. Wielkość emisji wynikającej z eksploatacji potencjalnych przedsięwzięć oraz rodzaj emitowanych substancji, w tym gazowych, pyłowych czy odorowych, będzie uzależniona od ostatecznie przyjętego rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, a co za tym idzie, skala potencjalnych uciążliwości, związanych z funkcjonowaniem przyszłych inwestycji, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania ww. decyzji będzie wymagała. W przypadku inwestycji związanych z wprowadzaniem gazów i pyłów do powietrza, może być ponadto wymagane uzyskanie stosownych zezwoleń z ww. zakresu, na mocy obowiązującego ustawodawstwa.

Z uwagi na przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania – w tym terenów związanych funkcją mieszkaniową, usługową czy produkcyjną, należy spodziewać się zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost emisji spalin samochodowych. W przypadku terenu produkcji, można spodziewać się także wzrostu ruchu pojazdów ciężarowych oraz dostawczych.

Efekt emisji z poszczególnych źródeł, tj. z obszarów zabudowy nieujętej w miejskiej sieci ciepłowniczej, ze źródeł komunikacyjnych oraz z przyszłych inwestycji, realizowanych przede wszystkim na mogącym podlegać presji inwestycyjnej terenie produkcji **3P**, będzie się lokalnie kumulował.

W kontekście oddziaływania na powietrze, wynikającego z realizacji założeń ocenianego projektu MPZP, należy wspomnieć także o pozytywnym aspekcie, jakim jest realizacja farm fotowoltaicznych, których lokalizację dopuszczono w rejonie terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U**. Główną zaletą pozyskiwania energii w oparciu o ogniwa słoneczne, jest brak emisji zanieczyszczeń w procesie wytwarzania energii. Działalność farm PV, będzie przyczyniała się do obniżenia bilansu emisji do atmosfery z obszaru miasta. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych skutecznie ogranicza konieczność spalania paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego, które są głównym dostarczycielem zanieczyszczeń atmosferycznych. Na etapie eksploatacji elektrowni słonecznych, nie będzie dochodziło do emisji szkodliwych substancji. Farmy PV w trakcie swojej działalności są instalacjami bezobsługowymi, które nie posiadają żadnych źródeł emisji pyłów, gazów oraz substancji zapachowych. Ponadto, realizacja farm fotowoltaicznych jest procesem korzystnym, w kontekście zrównoważonego rozwoju, gdzie jednym z głównych celów jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska, gdzie założeniem rozwojowym jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody, a także zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego danego obszaru.

Przeciwdziałaniu i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych będą służyły zapisy ujęte w projekcie planu.

W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pylących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza będzie służył także zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz zapisy szczegółowe, dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r*.

Pozytywny, pośredni wpływ na jakość powietrza, będzie miało również ograniczenie możliwości zabudowy na terenach charakteryzujących się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnych – w szczególności w rejonie doliny rzeki Bytomki, gdzie wyznaczono tereny **WS-ZP**. Obszar doliny rzecznej, pełni funkcję naturalnego korytarza przewietrzania, wspierającego wymianę mas powietrza i poprawę warunków aerosanitarnych w skali lokalnej.

Zwraca się tu także uwagę na zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. *nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych*. Z uwagi na fakt, iż w granicach analizowanego obszaru występują powierzchnie gruntów nasypowych (hałdy), w tym również częściowo pozbawione okrywy roślinnej, na ogólną jakość powietrza wpływa tu pylenie z ww. powierzchni odkrytych. Przestrzeganie przytoczonego zapisu, przyczyni się do ograniczenia tego zjawiska oraz wpłynie korzystnie na stan powietrza w rejonie analizowanego terenu.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie *zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*

jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach, nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Powyższy przytoczony zapis wskazuje, iż inwestycje lokowane w granicach poszczególnych terenów, nie będących inwestycjami celu publicznego, nie mogą powodować oddziaływań wykraczających poza obszar nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Należy zatem przyjąć, iż zasięg wszelkich oddziaływań wynikających z prowadzonej działalności – w ramach inwestycji prywatnych, komercyjnych, w tym np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, nie będą wykraczać poza teren własności, a zatem nie będą źródłem ewentualnych konfliktów społecznych. Ponadto, za korzystną w kontekście oddziaływania na ludzi, uznaje się zmianę przeznaczenia terenu, wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (*P*), w kierunku terenu usług lub produkcji (**U-P**) (**kategoria D2**). Wprowadzenie ww. przeznaczenia, wiąże się z rozszerzeniem potencjalnych form zagospodarowania. Teren ten, obecnie niezainwestowany, obejmujący powierzchnie biologicznie czynne, został przeznaczony pod zainwestowanie już w ramach obowiązującego planu miejscowego, co oznacza, że będzie podlegał presji inwestycyjnej niezależnie od ustaleń ocenianego projektu planu. Niemniej, prowadzenie nowego przeznaczenia **U-P**, które dopuszcza także funkcje usługowe, może jednak zostać uznane za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi – ze względu na możliwość realizacji funkcji mniej uciążliwych niż produkcyjne, a także większą elastyczność w dostosowaniu inwestycji do otoczenia oraz uwarunkowań środowiskowych.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DAWNEJ DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ, W TYM DOKONANEJ DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

W granicach analizowanego terenu, z uwagi na prowadzoną na przestrzeni lat działalność przemysłu wydobywczego, występują obszary, w rejonie których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. Dotyczy to **terenów płytkiej eksploatacji górniczej** oraz obszarów wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. **zlikwidowanych szybów górniczych**. W rejonie opisywanych uwarunkowań, istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Część terenów pozostających w zasięgu wyznaczonych obszarów płytkiej eksploatacji, jak również cześć terenów, w rejonie których wskazuje się na dawną lokalizacje szybów kopalnianych, jest już obecnie zainwestowana. Niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania, w tym w ramach terenów wyznaczonych w obowiązujących MPZP do zainwestowania (nieskonsumowanych), bądź stanowiących przyrost z tytułu ocenianego projektu planu (tereny **1U-P, 3P** – pozostające w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji). Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie lokalizacji dawnych szybów, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W przypadku terenów dawnych szybów, w zależności do wyników badań podłoża i informacjami wynikającymi z dokumentacji likwidacyjnej, może wystąpić konieczność wyznaczenia strefy bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność **gruntów nasypowych o znacznych miąższościach**. Dotyczy to obszarów poprzemysłowych i pogórniczych, w tym terenów po dawnej KWK Szombierki, obszaru szybów Rycerskich po byłej KWK Rozbark, hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt oraz terenów po dawnych osadnikach (zasypanych), wskazywanych na rysunku planu. W rejonie ww. obszarów, charakteryzujących się obecnością gruntów nasypowych o znacznej miąższości, na mocy ocenianego projektu planu, umożliwiono lokalnie rozwój zabudowy. Dotyczy to potencjalnego rozwoju zabudowy w ramach terenów: **6MN, 7MN, 1MW, 3P**. Na obszarach tych, przed realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów budowlanych bądź które określą wymagania konstrukcyjne dla posadowienia potencjalnych farm PV – dla terenu **3P**.

W kontekście przemysłowej przeszłości terenu, należy także wspomnieć o terenu poprzemysłowym położonym na południu, określonym jako hałda po hutnictwie żelaza i stali (teren hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt).

Z uwagi na charakter ww. terenu, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża gruntowego – w szczególności metali ciężkich. Z tego względu, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obowiązek ten może zostać nałożony w toku dalszych procedur administracyjnych. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji powodujących ryzyko, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych. W rejonie opisywanego terenu pohutniczego, na mocy ocenianych ustaleń planistycznych, nie przewiduje się wprowadzenia nowych przeznaczeń terenów, jedynie utrzymując przyjęte w MPZP obowiązującym funkcje. Niemniej kwestia ta jest warta podkreślenia, z uwagi na fakt, że przeznaczenie o którym mowa, stanowią tereny zabudowy związane ze stałym pobytem ludzi, tj. tereny zabudowy mieszkaniowej. Obszary te mimo formalnego przeznaczenia, do chwili obecnej nie zostały skonsumowane.

W ocenianym projekcie planu, w kontekście problematyki dotyczącej dokonanej eksploatacji górniczej, wskazuje się orientacyjny zasięg płytkiej eksploatacji górniczej, orientacyjną lokalizację zasypanych osadników oraz uwzględnia się lokalizację szybów górniczych – zlikwidowanych oraz szybu o funkcji wentylacyjnej. Powyższe uwarunkowania, zostały oznaczone w celach informacyjnych na rysunku planu.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W granicach analizowanego terenu, zgodnie z informacjami, prezentowanymi w treści rysunku planu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych do 1,0 m p.p.t. Ich zasięg obejmuje tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki Bytomki oraz tereny ulokowane w północno – wschodniej części terenu objętego projektem MPZP. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na silne przekształcenie doliny rzeki Bytomki, w tym np. zmiany ukształtowania terenu czy obecność gruntów nasypowych o zróżnicowanej miąższości, zasięg tych obszarów należy traktować jako orientacyjny, wymagający szczegółowego rozpoznania – w celu potwierdzenia stanu faktycznego.

W rejonie wskazywanych terenów o płytkim zaleganiu wód gruntowych, znalazły się zarówno tereny istniejącej zabudowy jak i obszary dotychczas niezainwestowane, gdzie na mocy ocenianego projektu planu, możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**) oraz usługowej (**15U**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

W ocenianym projekcie MPZP, na rysunku planu, wskazano orientacyjny zasięg płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z danymi udostępnionymi w ramach *Informatycznego Sytemu Osłony Kraju*, w granicach analizowanego obszaru, identyfikuje się tereny zagrożone wystąpieniem powodzi, tj.:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% (raz na 10 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat).

Wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego, ograniczają się zasadniczo do koryta rzeki Bytomki, a wyznacza się je dla odcinka rzeki od południowo – zachodniej granicy terenu do obszaru położonego w przybliżeniu pomiędzy 17,5 a 18 km rzeki. W rejonie ww. terenów zagrożonych powodzią, na mocy ocenianego projektu planu, nie przewiduje się wprowadzenia nowych funkcji terenów – w odniesieniu do planów obowiązujących, a obszary powodziowe zawierają się w całości w wyznaczonych terenach **WS-ZP**.

W ocenianym projekcie planu, uwzględniono tereny szczególnego zagrożenia powodzią – ich zasięg naniesiono na rysunku planu. Dodatkowo, wskazuje się, że zagospodarowanie terenów w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią winno być zgodne z ustaleniami zawartymi w uchwale oraz z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – *dla obszarów położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia*

powodzią oznaczonych graficznie na rysunku planu ustala się nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej bądź w rejonie nieustabilizowanych skap nasypów (hałd).

W analizowanym dokumencie uwzględnia się orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji górniczej.

WARUNKI AEROSANITARNE

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, realizacja nowych form zainwestowania, w rejonie proponowanych na mocy ocenianego planu przeznaczeń, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, na etapie budowy oraz eksploatacji. Z uwagi na obecne zagospodarowanie w omawianych granicach oraz na terenach sąsiadujących, stan aerosanitarny determinowany jest przez czynniki wewnętrzne, ale także poprzez zanieczyszczenia nawiewane z terenów przyległych (obszary zabudowy mieszkaniowej – nie ujęte w zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, obszary zabudowy o charakterze przemysłowym, odkryte nawierzchnie gruntów nasypowych). Do lokalnych emitorów zaliczają się źródła liniowe, takie jak ciągi komunikacyjne.

Na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, związanych z rozwojem zabudowy i infrastruktury, wpływ na warunki aerostanitarne będzie miał przede wszystkim czasowy wzrost emisji substancji, związany z pracą maszyn budowlanych czy ruchem pojazdów kołowych, dostarczających materiały budowlane w rejon placów budowy. Wszelkie prace ziemne, związane np. z niwelacją terenu czy tworzeniem wykopów, powiązane są z emisją zanieczyszczeń pyłowych. Jednakże, jak już wspomniano powyżej, sytuacja ta dotyczy etapu realizacji, a więc jej oddziaływanie będzie miało wymiar krótkoterminowy. Na etapie eksploatacji, emisja zanieczyszczeń może wiązać się z procesami grzewczymi (ogrzewanie budynków mieszkalnych oraz zaplecza socjalnego zabudowy usługowej i produkcyjnej) oraz z działalnością przedsięwzięć, związanych z produkcją, w mniejszym stopniu z usługami. Wielkość tej emisji oraz rodzaj emitowanych substancji, będzie uzależniony od rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być również związana z ruchem komunikacyjnym, odbywającym się w rejonie nowo powstałych obiektów. Pozytywny wpływ na lokalny stan powietrza, może mieć realizacja elektrowni słonecznych, gdzie pozyskiwanie energii opierać się będzie o wykorzystanie zasobów odnawialnych.

W zapisach analizowanego projektu MPZP wprowadza się zapisy ograniczające z zakresu ochrony powietrza oraz ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło. Realizacja zamierzeń planistycznych przy uwzględnieniu powyższych zapisów oraz zapisów obowiązującego prawa, nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza, w rejonie analizowanego terenu czy całego miasta bądź regionu, niemniej precyzyjne określenie skali tego typu oddziaływania poszczególnych inwestycji, będzie możliwe dopiero po zapoznaniu się ze szczegółowymi rozwiązaniami budowlanymi oraz rodzajem planowanej technologii.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 6 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.P.	RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A W DB			
		DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCE ŹRÓDŁEM HAŁASU	
		L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
1.	a) Strefa ochronna „A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Klimat akustyczny w rejonie analizowanego terenu, kształtowany jest przez hałas komunikacyjny – drogowy i szynowy (tramwajowy), hałas przemysłowy oraz hałas bytowy. Do głównych źródeł hałasu komunikacyjnego (drogowego), należy ul. Frycza – Modrzewskiego oraz ul. Zabrzańska – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925, jak również ul. Łagiewnicka i ul. Świętochłowicka oraz ul. Ostatnia. W bezpośrednim sąsiedztwie ww. dróg, w granicach opracowania, lokalnie położone są tereny zabudowy chronionej akustycznie. Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, w rejonie ul. Łagiewnickiej oraz ul. Frycza - Modrzewskiego, w zasięgu terenach chronionych akustycznie, odnotowano poziom hałasu komunikacyjnego, przekraczający dopuszczalne normy. Dotyczy to terenu, w rejonie którego znajduje się budynek przedszkola – przy ul. Łagiewnickiej (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_N) oraz terenu położonego w sąsiedztwie ul. Frycza – Modrzewskiego, w rejonie których znajduje się zespół szkół (przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN}). Kolejnym źródłem hałasu komunikacyjnego, w granicach analizowanego terenu, jest hałas szynowy, związany z ruchem tramwajowym, odbywającym się w rejonie torowisk, biegnących w ciągu drogi wojewódzkiej nr 925 oraz w ciągu ulic: Łagiewnickiej i Świętochłowickiej. Zgodnie z danymi przytoczonej powyżej *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.,* w rejonie terenów zabudowy mieszkaniowej, położonej u zbiegu ulic Zabrzańskiej i Małgorzatki, identyfikuje się przekroczenia normatywnego poziomu hałasu, dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_N.

Na mocy ocenianego projektu planu, nie przewiduje się wprowadzenia nowych terenów chronionych akustycznie, w sąsiedztwie ww. ciągów komunikacji – drogowej i tramwajowej. Realizacja projektu planu, nie spowoduje zatem zwiększenia zasięgu terenów wymagających ochrony akustycznej, w bezpośrednim zasięgu głównych liniowych emitorów hałasu, w rejonie których już obecnie notuje się lokalnie przekroczenie wskazanych prawem norm.

Do kolejnych istotnych źródeł hałasu na analizowanym terenie, należy hałas przemysłowy. Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, w granicach przedmiotowego terenu, dokonano pomiarów hałasu

przemysłowego dla dwóch lokalizacji, tj. dla obiektów przemysłowych położonych w rejonie ulic Łagiewnickiej i Szyby Rycerskie oraz obiektów przemysłowych, zlokalizowanych na południu terenu, przy ul. Ostatniej. Opisywane zespoły zabudowy przemysłowej nie graniczą bezpośrednio z terenami chronionymi akustycznie, niemniej, w rejonie zakładów położonych przy ul. Ostatniej, zlokalizowane są budynki mieszkalne. W rejonie jednego z ww. budynków, odnotowano przekroczenia hałasu dla wskaźnika L_{DWN} oraz L_{N}.

W sąsiedztwie opisanych powyżej zakładów, oceniany projekt planu nie przewiduje wprowadzenia nowych terenów zabudowy chronionej akustycznie. Nie projektuje się tu także terenów chronionych prawnie przed hałasem, w sąsiedztwie pozostałych terenów obiektów przemysłowych, dla których nie prowadzono badań poziomu emitowanego dźwięku, w ramach przytoczonej mapy akustycznej, ani również w sąsiedztwie przewidzianych na mocy ocenianego projektu planu nowych terenów **U-P** oraz **P**. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, zaproponowane w ocenianym dokumencie, zostały zaprojektowane w sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz w sąsiedztwie terenów związanych z rekreacją. Jak wykazano powyżej, południowej części analizowanego terenu, przy zakładach położonych przy ul. Ostatniej (teren **1U-P**), zlokalizowane są budynki mieszkalne. W ocenianym projekcie planu, nie przewiduje się rozwoju zabudowy mieszkaniowej na ww. terenie. W zapisach uchwały, wskazano jedynie na dopuszczenie istniejące zabudowy wielorodzinnej w ramach ww. terenu. Powyższy zapis sankcjonuje stan istniejący.

W kontekście emisji hałasu na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, czasowego i lokalnego wzrostu oddziaływań akustycznych, należy spodziewać się na etapie budowy poszczególnych obiektów budowlanych (mieszkalnych, usługowych, produkcyjnych) i infrastruktury (np. OZE). Emisja hałasu w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak koparki czy w przypadku dróg – walce. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki. Emisja dotycząca fazy budowy, będzie ograniczona w czasie – do zakończenia robót budowlanych.

Emisja hałasu, na etapie eksploatacji może być przede wszystkim związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach nowo zaprojektowanego terenu produkcji (**3P**), w mniejszym stopniu, z wagi na zasięg, terenu usług i produkcji (**1U-P**). Skala oddziaływań akustycznych, będzie uzależniona od rodzaju samej działalności, planowanych procesów technologicznych czy przyjętych rozwiązań mających na celu ograniczenie oddziaływania akustycznego, w tym np. zastosowanych materiałów wygłuszających, zapewniających izolację akustyczną budynków, w rejonie których będzie prowadzona działalność – umożliwiających redukcję emitowanego dźwięku czy zastosowanie osłon izolacyjnych samych maszyn wykorzystywanych w poszczególnych procesach technologicznych. Skala potencjalnych oddziaływań przyszłych przedsięwzięć, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania ww. decyzji będzie wymagała. Niemniej, należy podkreślić, iż w zapisach analizowanego dokumentu, wprowadzono zapis ustalający, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (nie dotyczy inwestycji celu publicznego). Należy zatem przyjąć, iż potencjalne przedsięwzięcia, w szczególności na terenie **3P**, przy założeniu, że inwestycje te będą miały charakter komercyjny, winny zostać zaprojektowane z uwzględnieniem powyższych ograniczeń, a co za tym idzie, ich oddziaływanie, nie może wykraczać poza zasięg wyznaczony poprzez cytowany zapis. Warto także podkreślić, że teren **3P**, w rejonie którego z uwagi na zajmowaną powierzchnię, możliwy będzie istotny przyrost zabudowy, zlokalizowany jest poza sąsiedztwem terenów chronionych akustycznie. Jego bezpośrednie otoczenie stanowią tereny już zainwestowane – z zabudową przemysłową oraz tereny nieużytków poprzemysłowych.

W kontekście proponowanych do realizacji farm fotowoltaicznych, wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500kW wraz z zabudową z nimi związaną, dopuszczonych dla terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U**, źródłem hałasu emitowanego w rejonie ww. infrastruktury – po realizacji instalacji PV, będą głównie transformatory pracujące w porze dnia, gdy dostępne jest promieniowanie słoneczne. Skala ww. oddziaływania akustycznego, będzie uzależniona od zastosowanego typu transformatorów oraz od sposobu ich lokalizacji (wewnątrz

analizowanych terenów, na obrzeżach analizowanych terenów). W związku z brakiem informacji dotyczących rodzaju transformatorów oraz sposobu ich lokalizacji – mogących zapewnić maksymalną izolację akustyczną, nie sposób jednoznacznie na obecnym etapie przewidzieć potencjalnego oddziaływania akustycznego, jednakże biorąc pod uwagę powszechnie stosowane obecnie technologie, nie należy spodziewać się znaczącej emisji dźwięku.

Z uwagi na przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się także zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost ogólnego poziomu hałasu. W przypadku terenów związanych z produkcją czy usługami, można spodziewać się także wzrostu ruchu pojazdów dostawczych bądź ciężarowych. W zachodniej części terenu, z uwagi na przyrost terenów związanych z funkcją mieszkaniową – ruch ten będzie dotyczył głównie samochodów osobowych.

W zakresie ochrony przed hałasem, w zapisach ocenianego projektu planu, wprasza się szereg zapisów ograniczających.

<u>W zakresie ochrony przed hałasem:</u>

1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
   a) tereny oznaczone symbolami:1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MW, 1MNW, 1MN-MWW, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
   b) tereny oznaczone symbolami: 1MW, 2MW, 3MW, 5U, 6U, 8U, 1US, 1U-KO, 2US-ZP na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego,
   c) tereny oznaczony symbolami: 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U,6MW-U, 7MW-U, 1 MWW-U na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
   d) tereny oznaczone symbolami: 1U, 2U, 9U, 18U, 19U, 1UR na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
   e) tereny oznaczone symbolami: 1US-ZP, 3U-ZP, 1WS, 1WS-ZP, 2WS-ZP, 3WS-ZP, 4WS-ZP, 5WS-ZP, 1ZP, 2ZP, 3ZP, 4ZP, 5ZP, 6ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP, 10ZP, 1 ZP-ZD, 1ZD, 2ZD na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
2) na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: 5U, 14U, 18U, 1UR w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach;
3) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Przy uwzględnieniu ww. zapisów szczegółowych, dotyczących ochrony akustycznej oraz przy uwzględnieniu przepisów krajowych, nie przewiduje się, aby realizacja założeń ocenianego dokumentu, wpływała w sposób znaczący i negatywny całokształt uwarunkowań akustycznych terenu.

<u>PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE</u>

W granicach analizowanego terenu, głównym źródłem promieniowania niejonizującego, są sieci elektroenergetyczne, w tym linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, stacje transformatorowe oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Przewidziana i dopuszczona w planie infrastruktura jak np. sieć elektroenergetyczna czy dopuszczone urządzenia wytwarzające energię z zasobów odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi.

W analizowanym projekcie planu dopuszczono możliwość realizacji urządzeń (ogniw fotowoltaicznych), wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500kW wraz z zabudową z nimi związaną – dla terenów **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U**. Powyższa infrastruktura, na etapie funkcjonowania, stanowi źródło promieniowania

elektromagnetycznego PEM, które związane jest z produkcją i przesyłam energii elektrycznej. Źródłem ww. promieniowania są kable przesyłowe oraz transformatory, w tym inwertery. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów, w rejonie których możliwa będzie realizacja systemów PV, zasadniczo nie ma zlokalizowanych terenów związanych ze stałym pobytem ludzi, na które mogłoby potencjalnie oddziaływać promieniowanie niejonizujące, wynikające z przetwarzania energii słonecznej. Wyjątek mogą stanowić tereny **U** i **U-PE** położone na północy, w niedalekiej odległości których, znajdują się zabudowania mieszkaniowe, w postaci budynków wielorodzinnych. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe rozwiązania techniczne dla potencjalnych systemów PV, a co za tym idzie, nie można jednoznacznie określić skali potencjalnego wpływu pola elektromagnetycznego na ludzi. Przed przyszłą realizacją systemów PV, należy infrastrukturę zaprojektować w sposób, nie powodujący negatywnego oddziaływania na ludzi. Należy tu podkreślić, iż w zapisach analizowanego projektu planu, przeciwdziałaniu wystąpienia oddziaływań wykraczających poza granice własności terenu, będzie służył zapis ustalający, *iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach, nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (zapis nie dotyczy inwestycji celu publicznego).*

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że emisja PEM z instalacji PV jest zazwyczaj niska i nie przekracza norm ustalonych przez międzynarodowe wytyczne (np. ICNIRP, UE). Szczegółowe badania wskazują, że natężenie PEM w pobliżu falowników i transformatorów jest zazwyczaj poniżej norm, a odległość rzędu kilku–, kilkunastu metrów znacząco obniża ekspozycję. Dodatkowo, zachowanie odpowiednich odległości od terenów, gdzie przebywają ludzie, bądź realizacja nasadzeń lub zachowanie roślinności (izolacyjnej), mogą działać jako naturalne bariery osłabiające pole elektromagnetyczne, co dodatkowo ogranicza potencjalny wpływ PEM na zdrowie mieszkańców.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1MNW, 1MN-MWW, 1MW, 2MW, 3MW, 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 1MWW-U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze strefą oddziaływania, gdzie ustala się zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz realizacji obiektów i urządzeń związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami:11MN, 4MW-U, 4U, 19U, 20U.

Na rysunku planu zaznaczono także granice terenów wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną.

STREFY ODDZIAŁYWANIA OD CMENTARZA

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na lokalizację istniejących cmentarzy. Dla terenów zabudowy położonych w sąsiedztwie istniejących cmentarzy, wyznacza się strefy oraz wprowadza stosowne zapisy ograniczające.

Dla terenów zabudowy położonych w strefie w odległości **50,0 m** od granicy istniejących cmentarzy, oznaczonej graficznie na rysunku planu zakazuje się lokalizacji:

1) nowej zabudowy mieszkaniowej z zastrzeżeniem, że dla terenów zabudowy położonych na obszarze niniejszego planu pomiędzy strefą w odległości **50,0 m** od granicy istniejących cmentarzy do strefy w odległości **150,0 m** od granicy cmentarzy dopuszcza się lokalizację budynków, z zastrzeżeniem podłączenia ich do sieci wodociągowej,
2) zakładów produkcji żywności,
3) zakładów żywienia zbiorowego,
4) studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych,
5) zakładów przechowujących artykuły żywności.

Dla terenów położonych na obszarze planu w strefie w odległości **500,0 m** od granicy istniejących cmentarzy oznaczonej graficznie na rysunku planu, zakazuje się lokalizowania ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami ww. ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Jak zaznaczono wielokrotnie w niniejszej prognozie, obszar, w rejonie którego położony jest analizowany teren, charakteryzuje się wysokim stopniem przeobrażenia środowiska naturalnego. Przekształcenia lokalnego środowiska, są wypadkową zróżnicowanych czynników antropogenicznych, które wywierały na teren wpływ, na przestrzeni lat. Czynnikiem, który przyczynił się do znaczącej degradacji lokalnego ekosystemu, ale również spowodował powstanie nowych nisz ekologicznych, była działalność górnicza i hutnicza. Przyczyniła się ona zarówno do zajmowania powierzchni na potrzeby lokalizacji zabudowy oraz infrastruktury przemysłowej czy lokowania zwałowisk odpadów, jak również doprowadziła do znaczących przekształceń doliny rzeki Bytomki. Konsekwencją tej działalności, było także powstanie stawów zapadliskowych, stanowiących potencjalne miejsce bytowania cennych gatunków zwierząt. Należy także zauważyć, że obecnie środowisko przyrodnicze w rejonie powierzchni poprzemysłowych, ulega samoczynnej regeneracji, co przejawia się przede wszystkim w postępującej sukcesji ekologicznej. W rejonie terenów pogórniczych, gdzie obecnie nie prowadzi się prac ziemnych, zaobserwować można różne stadia sukcesyjne, od pionierskich (zespoły niskiej roślinności ruderalnej, formujące fitocenozy w rejonie gruntów nasypowych) po klimaksowe (obszary zadrzewione). Prócz działalności górniczej, do przekształcenia lokalnego środowiska przyczyniła się pozostała działalność przemysłowa, jak również urbanizacja. Pomimo znacznego stopnia przeobrażenia całego analizowanego terenu, w jego granicach występują obszary, budujące lokalny ruszt ekologiczny. Należą do nich obszary nieużytków poprzemysłowych, porośnięte enklawami zieleni o zróżnicowanym charakterze, antropogeniczne stawy z otuliną biologiczną w postaci roślinności szuwarowej, doliny cieków wodnych, w tym Bytomki oraz Lipinki, ale także tereny zieleni urządzonej, w postaci parku, skwerów, ogrodów przydomowych czy ogrodów działkowych.

Założenia wynikające z przyjętych w ocenianym projekcie planu rozwiązań urbanistycznych, nie będą związane ze znaczącym i rozległym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze analizowanego terenu. Oddziaływanie na biosferę, rozpatrywane jako potencjalnie problemowe, będzie dotyczyło przede wszystkim realizacji zainwestowania w rejonie terenu produkcji (**3P**). Obecnie powierzchnie wolne od zainwestowania, pozostające w zasięgu ww. terenu oraz stanowiące przyrost zainwestowania z tytułu ocenianego projektu planu, porośnięte są niską roślinnością ruderalną, charakterystyczną dla siedlisk silnie przekształconych i zdegradowanych. Występują tu także powierzchnie pozbawione okrywy roślinnej. W związku z powyższym, realizacja zainwestowania na tym obszarze, nie będzie skutkowała zajęciem cennych siedlisk przyrodniczych. Niemniej, należy zauważyć, że zajecie powierzchni biologicznie czynnych – w rejonach silnie zurbanizowanych, stanowi zawsze uszczuplenie lokalnego ekosystemu. W przypadku braku realizacji zainwestowania w analizowanym rejonie, teren ten analogicznie to innych terenów poprzemysłowych, znajdujących się w granicach opracowania, podlegałby procesom sukcesyjnym, stając się kolejną enklawą przyrodniczą, bądź w jego rejonie – zgodnie z założeniami obowiązującego MPZP, możliwa byłaby realizacja zieleni urządzonej (teren *ZP-US*), również stanowiącej siedlisko przyrodnicze. Mimo to, ze względu na istniejący obecnie niski walor przyrodniczy tego obszaru, ale także z uwagi na jego lokalizację w sąsiedztwie zainwestowanych terenów przemysłowych, omawiane zamierzenie, choć z punktu widzenia bioróżnorodności może być potencjalnie problemowe, to jednak z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne terenu, nie powinno stanowić istotnego zagrożenia dla lokalnego systemu przyrodniczego.

W przypadku realizacji zainwestowania w rejonie proponowanych do rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**), również zostaną zajęte powierzchnie przekształcone, w tym silnie zdegradowane (**7MN**) bądź obejmujące tereny wykorzystywane na cele rekreacyjne, tj. teren pola golfowego i tereny przylegające, które – pomimo zachowanego znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej – są przestrzeniami o ukształtowanej, antropogenicznej strukturze, pozbawionymi siedlisk o wysokiej wartości przyrodniczej.

W przypadku terenów **8MN, 15U, 1U-P, 1KOG**, realizacja zainwestowania, może wiązać się z koniecznością wycinki zieleni wysokiej. Ww. tereny, porośnięte są częściowo zadrzewieniami, o charakterze zieleni spontanicznej. Zadrzewienia, stanowią lokalną ostoję dla fauny – w tym gatunków chronionych, takich jak ptaki, również potencjalnie tu gniazdujące, czy drobne ssaki, np. jeże. Wraz z ingerencją w opisywaną szatę roślinną, przekształceniom ulegną także siedliska faunistyczne – ich powierzchnia zostanie miejscowo ograniczona, a zamieszkujące je gatunki zostaną wyparte na tereny przyległe, w wyniku zajmowania przestrzeni pod zabudowę. Ze względu na brak szczegółowych informacji dotyczących przyszłych inwestycji, trudno jednoznacznie określić skalę oddziaływania na faunę. Choć nieuniknione będzie miejscowe zajęcie siedlisk zwierząt, można przyjąć, że realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącego ograniczenia ich populacji ani warunków występowania w skali całego analizowanego terenu, miasta czy regionu. Dodatkowo proces inwestycyjny będzie rozłożony w czasie, co ograniczy ryzyko nagłej utraty wszystkich siedlisk w granicach objętych projektem planu.

W kontekście oddziaływania dopuszczonych na mocy ocenianego dokumentu farm fotowoltaicznych, należy spodziewać się ich wpływu głównie na florę. Do oddziaływań bezpośrednich będzie dochodziło w rejonie posadowienia poszczególnych obiektów budowlanych, koniecznych do funkcjonowania farm, gdzie nieuniknione będzie usunięcie okrywy roślinnej. W zasięgu samych ogniw, nie ma jednakże konieczności całkowitego uszczelniania powierzchni, a zatem powierzchnie te mogą nadal funkcjonować jako biologicznie czynne. Niemniej, z uwagi na wysokie temperatury, w rejonie ogniw PV – w trakcie pracy elektrowni oraz występujące pod panelami zacienienie – będzie dochodziło do zmiany składu gatunkowego porastających tu zbiorowisk roślinnych, tj. rozwoju gatunków cechujących się wyższą odpornością na stres termiczny, ale także niedobór światła. W fazie użytkowania farmy, roślinność porastająca w jej rejonie będzie musiała być ponadto regularnie wykaszana, w celu zapobieżenia zarastaniu poszczególnych paneli.

Istotnym założeniem projektu planu, z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych, jest zachowanie i ochrona przed zabudową terenów biologicznie czynnych, tworzących ruszt ekologiczny analizowanego obszaru oraz zapewniających ciągłość przyrodniczą z terenami przyległymi. W części obszarów zieleni utrzymano przeznaczenia ustalone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to w szczególności terenów obejmujących koryto rzeki Bytomki i Lipinki, terenów w rejonie których zlokalizowane są zbiorniki wodne, czy terenów zieleni urządzonej, w tym również terenów ogrodów działkowych. Jednocześnie, dla wybranych terenów o potencjale ekologicznym, na których dotychczas możliwe było użytkowanie inne niż przyrodnicze (choć w ograniczonym zakresie), wprowadzono nowe przeznaczenia sprzyjające ochronie zasobów przyrodniczych – dotyczy to terenów zakwalifikowanych w prognozie **do kategorii A1 i A3**. Za korzystne uznaje się również wprowadzenie przeznaczenia **WS-ZP** w rejonie koryta rzeki Bytomki, gdzie dotychczas wskazywano jedynie przeznaczenie zieleni urządzonej (**kategoria A2**). Ponadto, dla poszczególnych przeznaczeń terenów wskazano na obowiązek zachowania minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej. Zachowanie jak najwyższego odsetka powierzchni zielonych, pozwala na zachowanie funkcjonalności ekosystemów miejskich. Obszary zieleni na terenach miejskich, wpływają także regulacyjnie na lokalne warunki aerosanitarne, jak również przyczyniają się do łagodzenia skutków zmian klimatycznych, a także podnoszą walor estetyczny. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu na środowisko przyrodnicze, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną w skali miasta bądź regionu, a zachowanie licznych enklaw zieleni, uznaje się za korzystne działanie na rzecz przyrody, klimatu i krajobrazu.

7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem korytarzy teriologicznych bądź ornitologicznych, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W jego sąsiedztwie także nie wyznacza się korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym, oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

Za lokalną strukturę wspierającą wymianę ekologiczną, należy traktować rzekę Bytomkę oraz Lipinkę. W rejonie Bytomki, wyznacza się przebieg lokalnych tras migracji nietoperzy, doliny rzeczne stanowią także miejsca migracji drobnych zwierząt, a same rzeki wspierają rozprzestrzenianie się diaspor roślin. Jak zaznaczono w poprzednim rozdziale, w rejonie koryt ww. cieków oraz zasadniczo na terenach przylegających, przeznaczenie terenów (**WS-ZP**) odpowiada ich przyrodniczemu charakterowy i pełnionym funkcjom ekologicznym. Powyższe założenie jest korzystne z punktu widzenia ochrony spójności ekosystemu w skali ponadlokalnej. Zachowanie ciągłości dolin rzecznych, które pełnią rolę lokalnych korytarzy ekologicznych, umożliwi migrację gatunków oraz wymianę ekologiczną pomiędzy terenami położonymi poza granicami analizowanego obszaru.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

Na analizowanym terenie nie występują zbiorowiska leśne, zaklasyfikowane jako lasy o funkcji ochronnej.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.*

W granicach terenu nie występują grunty leśne.

W granicach analizowanego terenu, zlokalizowane są powierzchnie, które zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej*[24], zostały zaklasyfikowane jako tereny rolnicze, w tym użytku rolne (RIVa, RIVb), łąkowe (ŁIV) i pastwiskowe (PSIV). Powyższe grunty zlokalizowane są w południowo – zachodniej części terenu oraz na północnym – wschodzie, jak również wyznacza się je w rejonie ogrodów działkowych.

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, grunty rolne zlokalizowane w granicach administracyjnych miasta, obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych (od IV wzwyż), nie wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. W kontekście ustaleń ocenianego projektu planu, ich ewentualne przekształcenie pod zabudowę lub inne formy zainwestowania będzie zatem możliwe w oparciu o ustalenia MPZP, bez konieczności prowadzenia dodatkowych procedur wynikających z *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze.*

W podłożu geologicznym analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża kopalin, tj. złoża węgla kamiennego:

1) „Centrum - Szombierki" (ID Midas 329) – *eksploatacja złoża zaniechana*;
2) „Rozbark" (ID Midas 330) – *eksploatacja złoża zaniechana*.

W granicach analizowanego terenu, nie wyznacza się obszarów i terenów górniczych.

W analizowanym projekcie planu uwzględniono występowanie ww. złóż kopalin.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Północna część analizowanego terenu znajduje się w zasięgu wyznaczonego w *Audycie Krajobrazowym Województwa Śląskiego* krajobrazu priorytetowego, tj. krajobrazu **Bytom centrum (24.341.13-042)**. Krajobraz

[24] https://sitplan.um.bytom.pl/ (dostęp 01.08.2025 r.)

priorytetowy, stanowi rodzaj krajobrazu, określanego jako szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno – widokowe, wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków kształtowania, które określa się w audycie krajobrazowym. W granicach terenu objętego projektem planu, wskazany krajobraz priorytetowy obejmuje układ zabudowy położony w północnej części terenu, w rejonie wzgórza św. Małgorzaty, w tym budynki mieszkalne, kościół p.w. św. Małgorzaty, budynki parafialne oraz teren cmentarza. Dla opisywanego krajobrazu, w audycie krajobrazowym, wskazano szereg zagrożeń wraz z charakterem bądź rodzajem zjawisk, stwarzających te zagrożenia. Poniżej omówiono zmierzenia planistyczne – w odniesieniu do wskazanych zagrożeń.

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej

Wyznaczony krajobraz priorytetowy, obejmuje częściowo tereny biologicznie czynne, wolne od zainwestowania, w tym północną część terenu **1U-PE** (w stanie obecnym jest niezainwestowany), przy czym, teren ten w już obowiązującym planie został przeznaczony do zainwestowania – jako teren zabudowy usługowej i infrastruktury technicznej *U-IT*. Należy zatem przyjąć, że niezależnie od uchwalenia ocenianego projektu planu, powierzchnie znajdujące się w zasięgu omawianego przeznaczenia, będą podlegały presji inwestycyjnej. Należy wspomnieć, że korzystną różnicę przeznaczeń terenów w odniesieniu do planu obowiązującego, stanowi tutaj poszerzenie terenu zieleni urządzonej (**1ZP**), kosztem części powierzchni, wskazywanych w obecnym porządku planistycznym, jako ww. terenu *U-IT*.

W kontekście wymienionego zagrożenia, powyższe założenie uznaje się za korzystne, gdyż zachowanie większego odsetka powierzchni zieleni w analizowanym rejonie, będzie sprzyjało ochronie struktury ekologicznej i bioróżnorodności, poprzez ograniczenie skali przyszłego zainwestowania, w zasięgu krajobrazu priorytetowego.

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje

Na mocy ocenianego projektu planu, w zasięgu wyznaczonego krajobrazu priorytetowego, nie zaprojektowano nowych terenów inwestycyjnych, wprowadzając przeznaczenia zasadniczo zgodne obecnym charakterem zagospodarowania, jak również nawiązujące do przyjętego w *uchwale nr XXXVI/485/12* porządku planistycznego. Dotyczy to terenu o funkcji mieszkaniowo – usługowej, obejmującego zespół zabudowań mieszkalnych, terenu usług kultu religijnego, w rejonie którego zlokalizowany jest kościół p.w. św. Małgorzaty wraz z budynkami parafii, terenu cmentarza, jak również wyznaczonych terenów usług i układu komunikacyjnego.

W kontekście wymienionego zagrożenia należy stwierdzić, że ustalenia ocenianego projektu planu nie generują ryzyka jego wystąpienia, ponieważ nie przewidują w krajobrazie priorytetowym nowych terenów inwestycyjnych, a proponowane przeznaczenia pozostają spójne z istniejącym układem przestrzennym i historycznym charakterem zagospodarowania.

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych

W ocenianym projekcie planu, w zasięgu wyznaczonego krajobrazu priorytetowego, wykazano obiekty i obszary podlegające ochronie konserwatorskiej, jak również w ich kontekście wprowadzono stosowne zapisy (rozdział 7.9).

W kontekście wymienionego zagrożenia należy stwierdzić, że ustalenia ocenianego projektu planu uwzględniają konieczność ochrony i zachowania obiektów oraz obszarów podlegających ochronie konserwatorskiej, poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów planistycznych, co sprzyja utrzymaniu ich wartości historycznej, architektonicznej i kulturowej.

D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy D.3. Walory sanitarne D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza

Na mocy ocenianego projektu planu, w zasięgu wyznaczonego krajobrazu priorytetowego, nie zaprojektowano nowych terenów inwestycyjnych, wprowadzając przeznaczenia zasadniczo zgodne obecnym charakterem zagospodarowania, jak również nawiązujące do przyjętego w *uchwale nr XXXVI/485/12* porządku planistycznego. Przyjęte rozwiązania nie będą wiązały się ze wzrostem natężenia hałasu ani emisji zanieczyszczeń powietrza w stosunku do stanu obecnego, a dodatkowo projekt planu wprowadza zapisy dotyczące ochrony akustycznej oraz ochrony jakości powietrza, co pozwoli na minimalizację potencjalnych oddziaływań w przyszłości.

W kontekście wymienionego zagrożenia należy stwierdzić, że ustalenia ocenianego projektu planu ustalenia ocenianego projektu planu nie będą pogłębiały presji w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza, a poprzez

wprowadzone zapisy dotyczące ochrony akustycznej i ochrony powietrza, mogą sprzyjały ograniczaniu skali ww. oddziaływań, w granicach krajobrazu priorytetowego.

W ocenianym projekcie planu, uwzględniono krajobraz priorytetowy Bytom centrum. Zasięg ww. krajobrazu wskazano na rysunku planu, a w treści uchwały określono, iż sposób zagospodarowania w zasięgu krajobrazu priorytetowego, winien następować zgodnie z ustaleniami zawartymi w uchwale.

W *Audycie Krajobrazowym Województwa Śląskiego* krajobrazu, w rejonie doliny rzeki Bytomki, zaproponowano ustanowienie **Obszaru Chronionego Krajobrazu o nazwie Dolina Bytomki** – w zasięgu miasta Ruda Śląska oraz Bytom.

Obszar ten w granicach terenu projektu planu, obejmuje dolinę rzeki Bytomki, wraz z terenami przyległymi, w tym poprzemysłowymi. Na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie proponowanego OChK, zasadniczo utrzymano dotychczasowy porządek planistyczny, nie przewidując w jego obszarze, lokowania nowych terenów inwestycyjnych. Dominujące przeznaczenie stanowią tu tereny **WS-ZP**. Różnice dotyczą jedynie lokalnej korekty przebiegu wyznaczonych w obowiązujących MPZP terenów drogowych, jak również wprowadzenia przeznaczeń **WS-ZP**, w rejonie fragmentów terenów, wskazywanych dotychczas jako tereny zieleni urządzonej (*ZP*) – **tereny 4 i 5** oraz przeznaczenia terenu **US-ZP**, w rejonie powierzchni wskazywanych jako teren *MW-U* – **teren 8**.

Oceniane zamierzenia planistyczne, przyjęte w projekcie planu można zatem uznać za korzystne. Utrzymanie dominujących przeznaczeń przyrodniczych (**WS-ZP**) oraz brak nowych terenów inwestycyjnych w granicach proponowanego OChK, sprzyjają zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych doliny Bytomki, a tym samym mogą wspierać proces ustanowienia tego obszaru chronionego.

W ocenianym projekcie planu, nie uwzględniono granic proponowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Bytomki, niemniej jak określono powyżej, przyjęte przeznaczenie terenów, pozostających w jego zasięgu, będą sprzyjały ochronie krajobrazowej oraz przyrodniczej oraz nie będą w sposób bezpośredni ograniczały powołania w przyszłości OChK.

Oddziaływanie przyjętych w projekcie planu zamierzeń projektowych na krajobraz analizowanego terenu w ogólności, należy ocenić jako umiarkowane. Istotne jest tu podkreślenie przekształconego w znacznym stopniu charakteru analizowanego terenu, wynikającego z dotychczasowej intensywnej działalności przemysłowej, w tym górniczej oraz urbanizacji. Nowe tereny przeznaczone do zainwestowania, zaproponowane w analizowanym dokumencie, zostały zlokalizowane w sposób korespondujący z istniejącym układem zagospodarowania przestrzennego oraz funkcjami terenów przyległych – tereny zabudowy mieszkaniowej (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**) przewidziano w sąsiedztwie istniejących kompleksów mieszkaniowych, teren usług (**15U**) ulokowano przy obszarze, na którym już prowadzona jest działalność gospodarcza o charakterze usługowym, tereny **3P** oraz **1U-P** w rejonie zakładów przemysłowych, natomiast teren **1KOG** – przeznaczony pod garaże – w sąsiedztwie cmentarza, ciągów komunikacyjnych oraz terenów wskazanych w obowiązujących planach jako przeznaczone do zabudowy mieszkaniowej. Skala przyrostu powierzchni terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje w stosunku do obowiązujących ustaleń planistycznych nie jest znacząca, co ogranicza potencjalny wpływ na krajobraz w skali całego obszaru. Jednocześnie utrzymano funkcje przyrodnicze i krajobrazowe doliny rzeki Bytomki, co sprzyja zachowaniu jej roli jako istotnego elementu struktury ekologicznej i wizualnej miasta. Zachowano również tereny zieleni urządzonej, w rejonie których znalazły się m.in. Park Amendy oraz Skwer Larischa, a także ogrody działkowe. Wymienione tereny zieleni, stanowią istotne uzupełnienie krajobrazu miejskiego, wzbogacając jego walory estetyczne. W granicach wyznaczonych terenów o funkcjach przyrodniczych znalazły się ponadto zbiorniki wodne, stanowiące wraz zielenią porastającą w rejonie strefy brzegowej, lokalne urozmaicenie krajobrazu.

W kontekście uwarunkowań krajobrazowych, należy również wspomnieć o możliwej realizacji farm fotowoltaicznych. Budowa tego typu przedsięwzięcia będzie związana z pojawieniem się nowego dla tego obszaru, elementu zagospodarowania. Na ostateczny odbiór estetyczny ww. zagospodarowania, będzie miał wpływ sam projekt budowlany farmy, powierzchnia terenu zajętego przez panele, zastosowane materiały czy kolorystyka elementów infrastruktury, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zieleń ozdobna czy sam sposób jej lokalizacji.

Na mocy ocenianego dokumentu, ustala się zasady kształtowania krajobrazu, w ramach których wprowadza się:

1) zakaz stosowania tworzyw sztucznych, blachy falistej lub trapezowej do wykończenia elewacji budynków, przy czym zakaz ten nie dotyczy terenów: 1P, 2P, 3P, 4P, 1U-P, 1U-PE, 6U, 9U, 10U, 1US;
2) zakaz stosowania na elewacjach kolorów jaskrawych lub fosforyzujących, z zastrzeżeniem pkt.3;
3) na terenach: 1P, 2P, 3P, 4P, 1U-P, 1U-PE, 6U, 9U, 10U - dopuszczenie stosowania na nie więcej niż 20% powierzchni każdej elewacji budynku kolorów jaskrawych lub fosforyzujących;
4) nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i ujednoliconej kolorystyki dachów w granicach działki budowlanej.

Ochronie walorów krajobrazowych, będzie ponadto służyło określenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, dla poszczególnych przeznaczeń terenów.

Ochronie walorów krajobrazowych, będą służyły również, ustalone zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, przedstawione w rozdziale poniżej.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI

1. Na obszarze planu znajduje się budynek o wartościach kulturowych, ujęty w Rejestrze zabytków nieruchomych Województwa Śląskiego.

Lp.	Adres	Nr rejestru	Opis obiektu	Styl	Czas powstania
1.	ul. Małgorzatki	1330/85	Grodzisko wczesno-średniowieczne "Na Małgorzatce" - stanowisko archeologiczne	-	XI w.
2.	ul. Małgorzatki 7	A/467/15	Kościół pod wezwaniem świętej Małgorzaty wraz z otaczającym terenem, usytuowany przy ulicy Małgorzatki 7 w Bytomiu — Szombierkach (gmina Bytom, miasto na prawach powiatu), wzniesiony w latach 1880-1881 w stylu neogotyckim.	Neogotyk	1880- 1881 r.
3.	ul. Łagiewnicka 2	A/447/15	Budynek spalarni śmieci i maszynowni dawnej oczyszczalni ścieków oraz komin usytuowane w Bytomiu (gmina Bytom, miasto na prawach powiatu) przy ulicy Zabrzańskiej i Łagiewnickiej na działkach numer 1675/39 1 316/39, a także elementy wyposażenia budynku spalarni | maszynowni, czyli sprężarka firmy „Zwickauer" oraz gazogenerator tłokowy „Deutz" z prądnicą prądu stałego typu DG 92/4 ze wzbudnicą.	-	1902 r.
4.	ul. Zabrzańska 7	A/135/04	Wieża wyciągowa szybu Krystyna dawnej kopalni węgla kamiennego Szombierki w Bytomiu przy ulicy Zabrzańskiej 7 wraz z najbliższym otoczeniem oraz pozostałościami wyposażenia w postaci: 1) elektrycznej maszyny wyciągowej przedziału zachodniego z 1928 roku, wyprodukowanej przez V.O.H. Werk Donnersmarckhütte Hindenburg (podzespoły mechaniczne) oraz Bbc Brown Boven & Gie Ag Mannheim (podzespoły elektryczne); 2) elektrycznej maszyny wyciągowej przedziału wschodniego z 1933 roku, wyprodukowanej przez V.O.H. Werk Donnersmarckhütte Hindenburg (podzespoły mechaniczne) oraz Bbc Brown Boven & Gie Ag Mannheim (podzespoły elektryczne).	Modernizm	1928 r.
5.	Ul. Spacerowa	A/794/2021	Dwukondygnacyjny ciężki schron bojowy w rejonie ul. Spacerowej w Bytomiu Łagiewnikach, stanowiący element Punktu Oporu „Łagiewniki" Obszaru Warownego „Śląsk", zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 1528/37, obr. Łagiewniki, m. pow. Bytom (identyfikator działki: 246201_1.0010.AR_6.1528/37	-	1936 r.
6.	ul. Kolonia Zgorzelec	A/1553/94	Zespół osiedla robotniczego „Kolonia Zgorzelec" w Bytomiu-Łagiewnikach	-	XIX / XX w.

2. Dla obiektów wymienionych w ust.1 w Rejestrze zabytków nieruchomych Województwa Śląskiego, w przypadku podejmowania robót budowlanych, rozumianych w myśl ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz wszelkich działań przy lub w otoczeniu zabytku, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązują przepisy przywołanych ustaw.

3. Na obszarze planu ustanawia się ochronę budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz terenu cmentarza o wartościach kulturowych - ujętych w gminnej ewidencji zabytków, oznaczonych na rysunku planu.

4. Ochronie, o której mowa w ust. 3, podlegają następujące budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

Lp.	Adres	Nazwa	Styl	Data wzniesienia
1.	Małgorzatki 22	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
2.	Małgorzatki 21	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
3.	Małgorzatki 20	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
4.	Małgorzatki 19	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
5.	Małgorzatki 18	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
6.	Małgorzatki 17	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
7.	Małgorzatki 16	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
8.	Małgorzatki 15	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
9.	Małgorzatki 14	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
10.	Małgorzatki 13	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
11.	Małgorzatki 12	Zespół bloków	Modernizm (elementy)	lata międzywojenne
12.	Małgorzatki 11	Zespół bloków	Funkcjonalizm, modernizm	lata międzywojenne
13.	Małgorzatki 10	Zespół bloków	Funkcjonalizm, modernizm	lata międzywojenne
14.	Małgorzatki 1	Blok	Funkcjonalizm, modernizm	lata 30. XX w.
15.	Małgorzatki 2	Blok	Funkcjonalizm, modernizm	lata 30. XX w.
16.	Zabrzańska 1	kamienica	Historyzm, Modernizm (elementy).	koniec XIX w.
17.	Zabrzańska	system obronny schronów byłej KWK Szombierki pomiędzy szybem Ewa, a szybem Krystyna	-	okres międzywojenny
18.	Zabrzańska 7	budynek dyrekcji KWK Szombierki	-	1896, przebudowany w 1922 r.
19.	Zabrzańska 11	dom wielorodzinny	Modernizm	I ćw. XX wieku
20.	Zabrzańska 9	Zespół Szybu Ewa dawnej KWK Szombierki	-	lata 80. XIX w., przebudowany, wieża wyciągowa z lat 70. XX w.

21.	Zabrzańska 35	-	Socrealizm	lata 50. XX wieku
22.	Zabrzańska 37	Zespół bloków	Socrealizm	lata 50. XX wieku
23.	Zabrzańska 39	Zespół bloków	Socrealizm	lata 50. XX wieku
24.	Zabrzańska 41	Zespół bloków	Socrealizm	lata 50. XX wieku
25.	Zabrzańska 43	Zespół bloków	Socrealizm	lata 50. XX wieku
26.	Szyby Rycerskie	Schron bojowy Międzypola Zespołu Fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk" Punkt Oporu Łagiewniki, Godula	-	1937-1938 r., lata 70-80 XX w.
27.	Kolonia Zygmunt 40	Dom robotniczy	-	XIX/XX w.
28.	Kolonia Zygmunt 41	Dom robotniczy	-	XIX/XX w.
29.	Kolonia Zygmunt 43	Dom urzędniczy kolonii Zygmunt	Historyzm	XIX/XX w.
30.	Fabryczna 1	magazyn elektryczny dawnej Huty Zygmunt	-	lata międzywojenne
31.	Fabryczna 1	budynek dyrekcji dawnej Huty Zygmunt	-	1912 r.
32.	Fabryczna 1	były magazyn dawnej Huty Zygmunt	-	1919 r.
33.	Świętochłowicka 3	Willa w ogrodzie	Modernizm	początek XX w.
34.	Fabryczna 1	portiernia dawnej Huty Zygmunt	-	1923 r.
35.	Fabryczna 33	-	Socrealizm	lata 50. XX wieku
36.	Fabryczna, obok nr 29	Schron bojowy Zespołu Fortyfikacji Obszaru Warownego „Śląsk" – Punkt Oporu Łagiewniki	-	1936 r.
37.	Kolonia Zygmunt 22	dom urzędniczy Kolonii Zygmunt	Historyzm	XIX/XX w.
38.	Kolonia Zygmunt 3	dom robotniczy Kolonii Zygmunt	Historyzm	XIX/XX w.
39.	Świętochłowicka 7	kamienica	Historyzm (elementy), Modernizm	I ćwierć, XX w.
40.	Świętochłowicka 9	kamienica	Historyzm (elementy), Modernizm	I ćwierć, XX w.
41.	Świętochłowicka 11	kamienica	Historyzm (elementy), Modernizm	I ćwierć, XX w.

5. Ustala się szczegółowe zasady ochrony budowli położonych przy ulicach: Fabrycznej, (oznaczonego nr 36), Szyby Rycerskie (oznaczonego nr 26), Zabrzańskiej (oznaczonego nr 17):

1) nakaz, z zastrzeżeniem pkt 2:

a) zachowania i utrzymania obiektów wraz z płaszczem kamienno-ziemnym w historycznej formie

b) zachowania ukształtowania terenu w granicach stref ochronnych oznaczonych na rysunku planu, z dopuszczeniem działań mających na celu: zabezpieczenie obiektów, poprawę ekspozycji i udostępnienie obiektów, odtworzenie oryginalnego ukształtowania terenu w sąsiedztwie obiektów,

c) zapewnienia dostępu do obiektów, w tym schronów bojowych w zakresie niezbędnym dla realizacji celów badawczych, konserwatorskich, remontowych,

d) prowadzenia prac przy obiektach, w tym schronach bojowych) w sposób niestwarzający zagrożenia dla substancji zabytkowej obiektów,

2) dopuszcza się rewaloryzację obiektów, w tym zmianę sposobu ich użytkowania,

z zachowaniem walorów zabytkowych.

7. Ustala się szczegółowe zasady ochrony budynków położonych przy ulicy: Fabrycznej 1 (oznaczonych nr 31, 32, 33, 34):

1) nakaz:

a) utrzymania budynków z zachowaniem ich cech stylowych: formy, skali i gabarytów obiektów oraz geometrii i rodzaju pokrycia dachów wraz z lukarnami, podziału architektonicznego elewacji (rozmiaru, kształtu, rozmieszczenia otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego),

b) zachowania dekoracji i detali architektonicznych takich jak: gzymsy, opaski okienne, elementy pionowego i poziomego podziału elewacji,

2) zakaz:

a) dokonywania przekształceń budynków powodujących obniżenie ich wartości historycznych,

b) docieplania zewnętrznego oraz tynkowania budynków,

c) umieszczania na elewacjach frontowych budynków elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, panele fotowoltaiczne, przewody natynkowe,

d) wprowadzania na elewacjach atektonicznych, kolorystycznych pasów,

e) stosowania na elewacjach tynków mozaikowych oraz materiałów elewacyjnych takich jak: listwy plastikowe, blachy profilowane, okładziny z płytek gresowych;

3) dopuszczenie, z zastrzeżeniem pkt 1:

a) przebudowy, odbudowy i remontu,

b) wymiany stolarki okiennej,

c) montażu okien połaciowych i świetlików dachowych, z zachowaniem kompozycji rozmieszczenia otworów okiennych na elewacji z wyłączeniem budynku przy ul. Fabrycznej 1 (oznaczonego nr 31),

d) termomodernizacji tynkowanych partii elewacji z zastosowaniem tynku w kolorze naturalnego tynku cementowo-wapiennego lub w odcieniach beżu oraz z zastosowaniem rozwiązań niepowodujących utraty walorów zabytkowych obiektów i plastyki elewacji,

e) odtworzenia zamurowanych wtórnie otworów okiennych oraz detali architektonicznych w historycznej formie, wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej.

8. Ustala się szczegółowe zasady ochrony budynków położonych przy ulicy: Zabrzańskiej 9 (oznaczonego nr 20):

1) nakaz pozostawienia, jako widocznej powyżej budynku nadszybia, wieży wyciągowej szybu Ewa;

2) zakaz nadbudowy budynku nadszybia;

9. Ustala się szczegółowe zasady ochrony budynków położonych przy ulicach: Fabrycznej 33 (oznaczonego nr 35), Małgorzatki 1, 2, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22 (oznaczonych nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15), Zabrzańskiej 1, 35, 37, 39, 41, 43 (oznaczonych nr 16, 21, 22, 23, 24, 25):

1) nakaz ochrony skali i formy architektonicznej budynków, kąta nachylenia i kształtu dachu wraz z lukarnami i naczółkami oraz rozmieszczenia, proporcji i podziałów okien

2) zakaz:

a) dokonywania przekształceń budynków powodujących obniżenie ich wartości historycznych,

b) likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych - z zastrzeżeniem pkt 3 lit. d, e, f

c) stosowania materiałów typu siding, blacha trapezowa i falista, dachówka bitumiczna, blachodachówka,

d) umieszczania na elewacjach budynków od strony terenów dróg wyznaczonych w planie elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, przewody natynkowe, ogniwa fotowoltaiczne, zakaz ten dotyczy również elewacji od strony wejść do budynków;

3) dopuszcza się:

a) tynkowanie fragmentów elewacji nie pokrytych cegłą, z zachowaniem głębokości ceglanego detalu architektonicznego oraz plastyki elewacji,

b) docieplanie, z zastosowaniem tynku w kolorze naturalnego tynku cementowo-wapiennego, piaskowym, popielatym lub naturalnej cegły,

c) zmianę sposobu użytkowania obiektów pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty cech stylowych obiektów wymienionych w pkt 1, z zastrzeżeniem lit. d,

d) przy zmianie sposobu użytkowania lokali w parterach budynków dopuszcza się zmianę otworów okiennych, drzwiowych oraz witryn, z zachowaniem rozmieszczenia, proporcji i podziałów jak na kondygnacjach wyższych budynku,

e) odtworzenie zamurowanych wtórnie otworów okiennych oraz przywrócenie pierwotnego kształtu i umiejscowienia otworów okiennych a także detali architektonicznych - w historycznej formie wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej,

f) dopuszcza się zmianę wymiarów otworów okiennych i drzwiowych, w tym w celu dobudowy balkonów, w przypadku zmiany obejmującej projekt całej elewacji i przy zachowaniu istniejących osi oraz symetrii elewacji,

g) stosowanie – jako pokrycia dachu – wyłącznie dachówki ceramicznej, blachodachówki, blachy płaskiej wyłącznie w kolorze czerwono-brunatnym lub ciemnoszarym – dla wszystkich budynków, z wyłączeniem budynku przy ul. Zabrzańskiej 1 (oznaczonego nr 16)

h) montaż okien połaciowych, przy zachowaniu proporcji, podziałów i osi otworów okiennych i drzwiowych na niższych kondygnacjach.

10. Ustala się szczegółowe zasady ochrony budynków położonych przy ulicach: Kolonia Zygmunt 3, 22, 40, 41, 43 (oznaczonych nr 37, 38, 27, 28, 29), Świętochłowickiej 3, 7, 9, 11 (oznaczonych nr: 33, 39, 40, 41), Zabrzańskiej 7 i 11 (oznaczonych nr: 18 i 19):

1) nakaz ochrony skali i formy architektonicznej budynków, kąta nachylenia i kształtu dachu wraz z lukarnami i naczółkami oraz rozmieszczenia, proporcji i podziałów okien

2) zakaz:

a) dokonywania przekształceń budynków powodujących obniżenie ich wartości historycznych,

b) likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych (w tym likwidacji łukowego zamknięcia otworu) od strony terenów dróg wyznaczonych w planie, z zastrzeżeniem pkt 3 lit. d i e,

c) docieplania zewnętrznego i tynkowania budynków,

d) stosowania materiałów typu siding, blacha trapezowa i falista, dachówka bitumiczna,

e) umieszczania na elewacjach budynków od strony terenów dróg wyznaczonych w planie, elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, przewody natynkowe,

3) dopuszcza się:

a) przebudowę, nadbudowę, a także zmianę sposobu użytkowania obiektów pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty cech stylowych obiektów wymienionych w pkt 1, z zastrzeżeniem lit. d,

b) przy zmianie sposobu użytkowania lokali w parterach budynków, dopuszcza się zmianę otworów okiennych, drzwiowych oraz witryn, z zachowaniem rozmieszczenia, proporcji i podziałów jak na kondygnacjach wyższych budynku

c) odtworzenie zamurowanych wtórnie otworów okiennych oraz przywrócenie pierwotnego kształtu i umiejscowienia otworów okiennych a także detali architektonicznych - w historycznej formie wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej,

d) stosowanie – jako pokrycia dachu – wyłącznie dachówki ceramicznej, blachodachówki, blachy płaskiej wyłącznie w kolorze czerwono-brunatnym lub ciemnoszarym – dla budynków przy ul. Świętochłowickiej 3 (oznaczony nr: 33) oraz ul. Zabrzańskiej 7 (oznaczony nr: 18),

e) montaż okien połaciowych, przy zachowaniu proporcji, podziałów i osi otworów okiennych i drzwiowych na niższych kondygnacjach,

11. Ochronie, o której mowa w ust. 3 podlegają następujące obiekty małej architektury, ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

Lp.	Adres	Nazwa	Styl	Data wzniesienia
1.	Zabrzańska	Krucyfiks przy skrzyżowaniu z ul. Małgorzatki,	Historyzm	-
2.	Zabrzańska	Rzeźba matki z dzieckiem obok nr 49	-	1978 r.
3.	Świętochłowicka	na terenie parku, rzeźba „Dwoje" autor Waldemar Madej	-	1978
4.	Świętochłowicka	rzeźba Zabawa przy nr 3a	-	1978
5.	Kolonia Zygmunt	Krucyfiks przydrożny z wykutą datą renowacji 1902 r	-	-

12. Ustala się szczegółowe zasady ochrony obiektów małej architektury, o których mowa w ust. 11:
1) nakaz utrzymania obiektów w historycznej formie wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej;
2) zakaz lokalizowania od strony przylegających terenów dróg publicznych innych obiektów lub zieleni przesłaniającej obiekt chroniony.
3) dopuszczenie odtworzenia obiektów w historycznej formie, wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej

13. Ochronie, o której mowa w ust. 3 podlega teren o wartościach kulturowych - zespół cmentarza parafialnego: kaplica, ogrodzenie, starodrzew, przy ul. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, z XIX/XX wiek, ujęty w gminnej ewidencji zabytków, dla którego ustala się szczegółowe zasady ochrony:
1) nakaz:
a) utrzymania i rewaloryzacji układu zieleni, w tym drzewostanu,
b) zachowania historycznej formy ogrodzenia,
c) dostosowania elementów oświetlenia, obiektów małej architektury oraz materiałów nawierzchni do charakteru założenia;
2) zakaz lokalizowania od strony przylegających terenów dróg publicznych innych obiektów lub zieleni przesłaniającej obiekty chronione,
3) dla budynku kaplicy cmentarnej obowiązują warunki ochrony, jak w ust 10 pkt 1, 2, 3 lit a

14. Ustala się szczegółowe zasady ochrony odcinków dróg z historycznymi nawierzchniami, oznaczonych na rysunku planu:
1) nakaz utrzymania:
a) zachowanej nawierzchni wykonanej z kamiennej kostki brukowej,
b) zachowanych oryginalnych krawężników kamiennych, na długości odcinków dróg objętych ochroną w planie, z dopuszczeniem: demontażu i ponownego montażu w czasie prowadzenia prac ziemnych, obniżania na potrzeby wykonania przystanków autobusowych;
2) nakaz uzupełnienia ubytków nawierzchni kamienną kostką brukową w układzie i wielkości tożsamej z zachowanymi partiami.

Na obszarze planu występuje stanowisko archeologiczne, ujęte w Rejestrze zabytków nieruchomych Województwa Śląskiego i oznaczone na rysunku planu, dla którego warunki ochrony określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Lp.	Nazwa miejscowości	Numer obszaru AZP	Numer stanowiska na obszarze AZP	Numer stanowiska w miejscowości	Rodzaj stanowiska	Chronologia
1	Bytom	96-46	11	1	ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ *STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030*

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie *SPA2020* ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
1.2 Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
1.3 Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
1.4 Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
1.5 Adaptacja do zamian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
1.6 Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

2.1 Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
2.2 Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

3.1 Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
3.2 Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

4.1 Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
4.2 Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

5.1 Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
5.2 Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
6.2 Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest związana przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych *SPA 2020*: 1.1, 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4. Do ustaleń analizowanego projekt MPZP realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

a) realizacja nowych terenów zabudowy poza zasięgiem terenów szczególnego zagrożenia powodzią (kierunek 1.1 i 1.5);
b) wyznaczenie dla poszczególnych terenów minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (kierunek 4.2);
c) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
d) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
e) wprowadzenie w zapisach projektu planu zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej zgodnie z kierunkami SPA 2020 jak 1.3 i 4.2.

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia projektu planu, sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Teren objęty projektem planu położony jest w odległości około 55 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalną niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Po przeprowadzonej w niniejszym opracowaniu analizie uwarunkowań środowiskowych terenu objętego projektem planu miejscowego, w kontekście proponowanych zamierzeń projektowych, wskazuje się tu na występowanie kwestii potencjalnie problemowych.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, wynikających z uwarunkowań środowiskowych analizowanego terenu, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, tj. na obszarach zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów. W rejonie opisywanych uwarunkowań, istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Część terenów pozostających w zasięgu wyznaczonych obszarów płytkiej eksploatacji, jak również cześć terenów, w rejonie których wskazuje się na dawną lokalizacje szybów kopalnianych, jest już obecnie zainwestowana. Niemniej występują tu także powierzchnie wolne od zabudowy, gdzie możliwy będzie rozwój zainwestowania, w tym w ramach terenów wyznaczonych w obowiązujących MPZP do zainwestowania (nieskonsumowanych), bądź stanowiących przyrost z tytułu ocenianego projektu planu (tereny **1U-P, 3P** – pozostające w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji).

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacja zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Dotyczy to obszarów poprzemysłowych i pogórniczych, w tym terenów po dawnej KWK Szombierki, obszaru szybów Rycerskich po byłej KWK Rozbark, hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt oraz terenów po dawnych osadnikach (zasypanych), wskazywanych na rysunku planu. W rejonie obszarów, charakteryzujących się obecnością gruntów nasypowych o znacznej miąższości, na mocy ocenianego projektu planu, umożliwiono lokalnie rozwój zabudowy – w ramach terenów: **6MN, 7MN, 1MW, 3P**.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. W rejonie powyższego uwarunkowania, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**) oraz usługowej (**15U**). Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, a zatem rozwój zainwestowania w ich rejonie, może generować potencjalne problemy.

Realizacja ocenianego dokumentu będzie związana z zajęciem części siedlisk przyrodniczych w analizowanych granicach, w tym będzie potencjalnie związana z lokalną koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zainwestowania (**8MN, 15U, 1U-P, 1KOG**). W związku z faktem, iż siedliska, które mogą podlegać presji inwestycyjnej, nie prezentują zasadniczo wysokiej wartości przyrodniczej, oceniany dokument – rozpatrując w szerszej skali, nie będzie miał znaczącego, negatywnego wpływu na ekosystem całego miasta bądź regionu. Niemniej, zajęcie enklaw zieleni wysokiej, może stanowić potencjalny problem w kontekście oddziaływania na gatunki chronione (ptaki, drobne ssaki).

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie" (PLH 240003) położony w odległości około 6,1 km w kierunku północno – zachodnim. Z uwagi na uwagi na odległość od ww. obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wypływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na środowisko oraz na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie *zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach, nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego)*. Powyższy przytoczony zapis wskazuje, iż wszystkie inwestycje komercyjne, lokowane w granicach poszczególnych terenów, nie mogą powodować oddziaływań wykraczających poza obszar nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Należy zatem przyjąć, iż zasięg oddziaływania wynikający z prowadzonej działalności, w tym np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, PEM, nie będą wykraczać poza teren własności, a zatem nie będą źródłem ewentualnych konfliktów społecznych.

Sposób w jaki w ocenianym dokumencie ujęto ustalenia służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony poniżej.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pylących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

10.2. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym:

1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami, w tym:

1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4;
3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach;
4) dopuszczenie na terenach: 2P, 3P, 4P recyklingu odpadów;
5) dopuszczenie na terenie 2P zbierania metali nieżelaznych;
6) dopuszczenie na terenie 1U-P zbierania odpadów wyłącznie dla działalności istniejących.

10.3. OCHRONA WÓD

W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się:

1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

Ponadto, wprowadza się zapisy szczegółowe, dotyczące zasad odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych:

1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

10.4. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W zakresie ochrony przed hałasem:

1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
   a) tereny oznaczone symbolami:1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MW, 1MNW, 1MN-MWW, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
   b) tereny oznaczone symbolami: 1MW, 2MW, 3MW, 5U, 6U, 8U, 1US, 1U-KO, 2US-ZP na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego,
   c) tereny oznaczony symbolami: 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U,6MW-U, 7MW-U, 1 MWW-U na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
   d) tereny oznaczone symbolami: 1U, 2U, 9U, 18U, 19U, 1UR na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
   e) tereny oznaczone symbolami: 1US-ZP, 3U-ZP, 1WS, 1WS-ZP, 2WS-ZP, 3WS-ZP, 4WS-ZP,5WS-ZP, 1ZP, 2ZP, 3ZP, 4ZP, 5ZP, 6ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP 10ZP, 1 ZP-ZD, 1ZD, 2ZD na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
2) na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: 5U, 14U, 18U, 1UR w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach;
3) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1MNW, 1MN-MWW, 1MW, 2MW, 3MW, 1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 4MW-U, 5MW-U, 6MW-U, 7MW-U, 1MWW-U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

10.5. OCHRONA PRZYRODY

Ochronie zasobów przyrody będzie przede wszystkim służyło wprowadzenie przeznaczeń terenów: wód powierzchniowych śródlądowych, wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, zieleni urządzonej, zieleni urządzonej i ogrodów działkowych oraz ogrodów działkowych, w rejonie terenów zieleni, w tym zgodnie z ustaleniami planów obowiązujących. W ramach analizowanego dokumentu, w rejonie części obszarów czynnych biologicznie, a dotychczas nieskonsumowanych, w rejonie których możliwy był rozwój zainwestowania – na mocy obowiązujących MPZP, wprowadzono przeznaczenia, zakładające brak zagospodarowania poza przyrodniczego.

Za najistotniejsze w odniesieniu do lokalnego ekosystemu, uznaje się wprowadzenie przeznaczenia terenów **WS-ZP** w rejonie rzeki Bytomki, która spełnia ważne funkcje ekologiczne oraz krajobrazowe, również w skali ponadlokalnej. Obszar doliny Bytomki, został zaproponowany do objęcia ochrona w dokumencie audytu krajobrazowego województwa, jako obszar chronionego krajobrazu. Analizowane założenia planistyczne, chroniąc teren doliny Bytomki przed presją inwestycyjną, sprzyjają ochronie walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych, co może wspierać proces formalnego ustanowienia OChK w przyszłości.

Ponadto, korzystny wpływ na zachowanie lokalnego układu przyrodniczego będzie miało określenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, wynikających z uwarunkowań środowiskowych analizowanego terenu, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni w tym w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie danych szybów, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W przypadku terenów dawnych szybów, w zależności do wyników badań podłoża i informacjami wynikającymi z dokumentacji likwidacyjnej, może wystąpić konieczność wyznaczenia strefy bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach. Dotyczy to obszarów poprzemysłowych i pogórniczych, w tym terenów po dawnej KWK Szombierki, obszaru szybów Rycerskich po byłej KWK Rozbark, hałdy pohutniczej w rejonie kolonii Zygmunt oraz terenów po dawnych osadnikach (zasypanych), wskazywanych na rysunku planu. Przed wprowadzeniem zabudowy na tereny o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków bądź infrastruktury, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Dodatkowo, w kontekście obszarów poprzemysłowych, należy wspomnieć o terenie dawnej hałdy pohutniczej, położonej w rejonie kolonii Zygmunt. Z uwagi na charakter ww. terenu, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża gruntowego metalami ciężkimi. W rejonie opisywanego terenu, na mocy ocenianych ustaleń planistycznych, nie przewiduje się wprowadzenia nowych przeznaczeń terenów, jedynie utrzymując przyjęte w MPZP przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej. Tereny to do chwili obecnej nie zostały skonsumowane. Z uwagi na powyższe, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obowiązek ten może zostać nałożony w toku dalszych procedur administracyjnych. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji powodujących ryzyko, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. W rejonie powyższego uwarunkowania, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem w ich rejonie zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej oraz melioracji. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na silne przekształcenie analizowanego obszaru, dotyczące również dna doliny rzeki Bytomki, w tym np. zmiany ukształtowania terenu czy obecność gruntów nasypowych o zróżnicowanej miąższości, zasięg obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych – wskazywany na rysunku planu, należy traktować jako orientacyjny, wymagający szczegółowego rozpoznania – w celu potwierdzenia stanu faktycznego.

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może lokalnie wiązać się również z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których ten rozwój przewidziano. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość

przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod katem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. W przypadku ich stwierdzenia, należałoby je stosownie zabezpieczyć. Należy również podkreślić, iż wszelkie działania związane z realizacją ustaleń planu muszą być prowadzone z poszanowaniem ochrony gatunkowej, co wiąże się z respektowaniem zakazów wymienionych w art. 51 i 52 *ustawy o ochronie przyrody*, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, również w zakresie ewentualnego zniszczenia ich siedlisk i ostoi. Jakiekolwiek działania prowadzące do zniszczenia siedlisk gatunków zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie prawnej, wymagają uzyskania stosownych decyzji derogacyjnych, wynikających z art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy.

W kontekście środowiska przyrodniczego można zasugerować, aby na terenie objętym projektem planu, dążyć do utrzymania możliwie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych. Sugeruje się także, aby w miarę możliwości dążyć do zachowania obszarów zadrzewionych.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - Etap III - dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich. Przedmiotowa prognoza została opracowana w celu określenia wpływu projektowanego w ocenianym dokumencie sposobu zagospodarowania terenu na poszczególne komponenty środowiska – w odniesieniu do przeznaczeń przyjętych w obowiązujących dla analizowanego terenu planach miejscowych, jak również w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania tych terenów.

Teren objęty opracowaniem, położony w południowo – wschodniej części Bytomia (dzielnice Szombierki i Łagiewniki), obejmuje powierzchnię około 433 ha i charakteryzuje się silnym przekształceniem środowiska w wyniku wieloletniej działalności przemysłowej, w tym górniczej oraz urbanizacji. Znaczną część stanowią tereny poprzemysłowe, w tym pogórnicze, częściowo zrekultywowane, również porośnięte roślinnością ruderalną. Struktura zagospodarowania terenu jest zróżnicowana – od zakładów przemysłowych, usług i zabudowy mieszkaniowej (jedno- i wielorodzinnej), po obiekty sportowo – rekreacyjne, cmentarze, obiekty edukacyjne, kultu religijnego, parki, skwery i ogrody działkowe. Lokalny układ przyrodniczy budują tereny zieleni parkowej, skwery czy ogrody działkowe, jak również zieleń spontaniczna, porastająca tereny zdegradowane. Ważny element przyrodniczo krajobrazowy, stanowi tu dolina rzeki Bytomki. Obszar posiada rozwiniętą infrastrukturę techniczną i jest dobrze skomunikowany z miastem i otoczeniem, w tym poprzez transport kołowy i tramwajowy.

Dla analizowanego terenu, uchwalono dotychczas cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące cały omawiany teren. W ocenianym projekcie planu, dla większości terenów przyjęto przeznaczenia zgodne z dotychczasowym porządkiem planistycznym. Potencjalny przyrost zainwestowania, wynikający z ocenianych założeń projektowych, dotyczy przede wszystkim możliwego rozwoju zainwestowania, w ramach terenów o funkcjach: mieszkaniowych (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**), usługowych (**15U**), usługowo – produkcyjnych i produkcyjnych (**1U-P, 3P**) oraz terenu garaży (**1KOG**). Oddziaływania na środowisko, mogą być także związane z korektą przebiegu terenów drogowych, wyznaczonych w obowiązujących planach. Ponadto, na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie terenów oznaczonych symbolami **1U-P, 1U-PE, 1P, 2P, 3P, 4P, 6U, 10U, 11U**, umożliwiono realizację infrastruktury z zakresu fotowoltaiki wraz z zabudową towarzyszącą.

Przedstawiony powyżej zakres rozwoju terenów zainwestowanych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Realizacja założeń ocenianego dokumentu, będzie wiązała się z możliwością rozwoju nowych terenów zainwestowanych, kosztem powierzchni funkcjonujących obecnie jako obszary zieleni. W przypadku realizacji nowej infrastruktury czy obiektów budowlanych, związanych z proponowanymi do rozwoju obszarami zainwestowanymi, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie

krótkotrwałe na etapie budowy związane będzie z możliwą realizacją nowych obiektów budowlanych bądź infrastruktury technicznej. Na etapie tym, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Należy jednak podkreślić, iż w kontekście analizowanego obszar, skala tego zjawiska nie będzie znacząca. W przypadku realizacji farm słonecznych, możliwe będzie zachowanie terenów zieleni, niemniej z uwagi na warunku cieplne i związane z nasłonecznieniem – w rejonie ogniw – może dojąć do zmian w składzie gatunkowych zbiorowisk roślinnych. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie funkcjonowania nowych terenów zabudowy, można spodziewać się oddziaływania z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu, emisji zanieczyszczeń sanitarnych czy przemysłowych czy wzrostu ilości powstających odpadów. Skala i rodzaj oddziaływań będzie ściśle uzależniony od charakteru realizowanej zabudowy, rodzaju prowadzonej działalności oraz przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych, w tym zastosowania środków ograniczających emisje i uciążliwości środowiskowe. Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające potencjalnie niekorzystne oddziaływanie na środowisko i ludzi, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód i powierzchni ziemi czy ochrony przyrody i krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą wpływały na obszary chronione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszary Natura 2000. W analizowanym projekcie planu, uwzględniono uwarunkowania krajobrazowe, wynikające z audytu krajobrazowego województwa.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, wynikających z uwarunkowań środowiskowych analizowanego terenu, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów. Z uwagi na możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie danych szybów, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W przypadku terenów dawnych szybów, w zależności do wyników badań podłoża i informacjami wynikającymi z dokumentacji likwidacyjnej, może wystąpić konieczność wyznaczenia strefy bezpieczeństwa od szybu. Opisywany problem dotyczy zwłaszcza terenów **1U-P, 3P**, pozostających w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach. Dotyczy to obszarów poprzemysłowych i pogórniczych. Przed wprowadzeniem zabudowy na tereny o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków bądź infrastruktury, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. Opisywany problem dotyczy terenów **6MN, 7MN, 1MW, 3P.**

Dodatkowo, w kontekście obszarów poprzemysłowych, należy wspomnieć o terenie dawnej hałdy pohutniczej, położonej w rejonie kolonii Zygmunt. Z uwagi na charakter ww. terenu, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża metalami ciężkimi. W rejonie opisywanego terenu, na mocy ocenianych ustaleń planistycznych, nie przewiduje się wprowadzenia nowych przeznaczeń terenów, jedynie utrzymując przyjęte w MPZP przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej. Tereny to do chwili obecnej nie zostały zabudowane. Z uwagi na powyższe, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. W rejonie powyższego uwarunkowania, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem w ich rejonie zagospodarowania, w tym zabudowy, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej oraz melioracji. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na silne przekształcenie analizowanego obszaru, dotyczące również dna doliny rzeki Bytomki, zasięg obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych – wskazywany na rysunku planu, należy traktować jako orientacyjny, wymagający szczegółowego rozpoznania. W rejonie wyznaczonych terenów o płytkich wodach gruntowych przewidziano rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej (**4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 1MNW, 1MW**) oraz usługowej (**15U**).

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może lokalnie wiązać się również z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej (**8MN, 15U, 1U-P, 1KOG**). W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie specjalisty, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod katem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. W przypadku ich stwierdzenia, należałoby je stosownie zabezpieczyć.

Podsumowując, analizowany projekt planu miejscowego umożliwia rozwój nowych form zabudowy i infrastruktury, w rejonie terenów dotychczas niezainwestowanych, niemniej przyrost możliwego zainwestowania – wynikający z założeń analizowanego dokumentu, nie jest znaczący. W analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono zapisy, mające na celu ograniczenie potencjalnego oddziaływania na środowisko. Realizacja założeń projektu planu, przy przestrzeganiu jego zapisów oraz prawa krajowego, nie będzie związana ze znaczącym i negatywnym oddziaływaniem na środowisko i ludzi. Uchwalenie ocenianego projektu planu miejscowego, może również wspierać ochronę lokalnego ekosystemu oraz walorów krajobrazowych, w tym m.in. poprzez ochronę przed zainwestowaniem doliny rzeki Bytomki. Przedłożony do oceny dokument stanowi spójną podstawę do prowadzenia zrównoważonej gospodarki przestrzennej, łączącej potrzeby rozwoju z zachowaniem kluczowych wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru.

13. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

ZDJĘCIE 1 Zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna przy ul. Golfowej – północno – zachodnia część terenu

ZDJĘCIE 2 Zabudowa jednorodzinna przy ul. Warzywnej – południowo – wschodnia część terenu

ZDJĘCIE 3 Tereny przemysłowe przy ul. Ostatniej – południowa część terenu

ZDJĘCIE 4 Tereny przemysłowe przy ul. Szyby Rycerskie – środkowo – wschodnia część terenu

ZDJĘCIE 5 Tereny usług handlu – ul. Zabrzańska – północna część terenu

ZDJĘCIE 6 Zespół garaży – ul. Kamienna – północna część terenu

ZDJĘCIE 7 Kompleks boisk piłkarskich Kolonii Zgorzelec – zrewitalizowane tereny poprzemysłowe

ZDJĘCIE 8 Ścieżki spacerowe i siłownia plenerowa – zrewitalizowane tereny poprzemysłowe, położone po wschodniej części Bytomki

ZDJĘCIE 9 Tereny poprzemysłowe – południowa część terenu

ZDJĘCIE 10 Tereny poprzemysłowe – centralna część terenu

ZDJĘCIE 11 Zrewitalizowane budynki osiedla Kolonii Zgorzelec

ZDJĘCIE 12 Wieże szybów górniczych – Szyb Krystyna i Szyb Ewa

ZDJĘCIE 13 Koryto rzeki Bytomki – południowo – zachodnia część terenu

ZDJĘCIE 14 Staw Amendy – wschodnia część terenu

ZDJĘCIE 15 Staw w rejonie pola golfowego przy ul. Golfowej

ZDJĘCIE 16 Staw w dolinie Bytomki – południowo – zachodnia część terenu – północno – zachodnia część terenu